

EGYETEMES REGÉNYTÁR

KIS HERCEGNŐ

REGÉNY

IRTA
MRS. HUNGERFORD

FORDITOTTA
FÁI J. BÉLA

BUDAPEST,
SINGER ÉS WOLFNER KIADÁSA

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2015
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-615-5433-90-0 (online)
MEK-14187

I.

- De hát ki az tata? kérdi a leány, áthajolva az asztalon, s kedves mosolylyal tekintve reá a téafőző fölött, ki az, a ki ezt a terjedelmes levelet írja? Közőnséges dologra nem szoktak ennyi tintát pazarolni.

- Ki lenne más, édesem, mint a te unokabátyád, Denis Delaney, az én egyetlen testvérbátyámnak a fia s a családunk feje!

- Nagy ég, mennyi tiszteletet parancsoló cím! viszonzá a leány nevetve. És ugyan mi mondanivalója van ennek a mi kitűnő rokonunknak négy sűrűn teleírott oldalon? Az arcodról ítélve (teszi hozzá hamisan), nem igen kellemes dolgokat mond. Az első pillanatban azt hittem, hogy számla.

- Még annál is rosszabb, viszonzá mr. Delaney nagykomolyan.

Most ő hajlik át az asztalon a leányhoz, s minthogy az asztal keskeny, az arcuk majdnem összeér. Aztán nyomatékos suttogással teszi hozzá:

- Idejön néhány napra!...

- Micsoda? Idejön néhány...? Oh lehetetlen! Add ide a levelet, szól Delaney kisasszony, székeről fölugorva.

De az édesatyja kéréssel utasítja vissza egy kézmozdulattal.

- Ejnye, édesem, hát nem tudsz egy pillanatra türelemmel lenni? Nem? Hiszen tudod, kis hercegnő, hogy ha zavarba ejtesz, sohasem fogom tudni megmagyarázni... Várj, majd fölolvassom... Ejnye, hol is hagytam el?...

Nézi a levelet, melyen nagy piros címer és merész, csinos írás látható.

- Hm... igen... „Hogy annyi év múltán láthassam önt”... Hm... „És megismerkedhessem önnel meg az unokatestvéremmel”... Hm... „Midőn e sorokat megkapja, már utban leszek”...

Leteszi a levelet s tragikus arccal tekint leányára.

- Nóra, ez azt teszi, hogy két óra múlva itt lesz!

- Két óra múlva!... Oh, tata, az lehetetlen! szól a kis hercegnő, fölemelve bájos arcát s nagy szomorúsággal tekintve atyjára.

Az a pompás, incselkedő jókedv, mely az imént még megvolt benne, odalett, s helyét komoly aggodás foglalta el.

- Bizony, édesem, magam is szeretném hinni, viszonzá mr. Delaney őszintén. Váltig mondogatom magamban, hogy lehetetlen, de azért mégis jól tudom, hogy nemsokára itt lesz.

Leverten tekint szét a tágas, szegényesen butorozott, meglehetősen rideg külsejű teremben, a melyben reggeliznek.

- Azt mondja, hogy utban van, és semmi kétségem sincs benne, hogy útja végét is fog érni, még pedig nálunk. Idejön, az bizonyos...

Az öreg ur egyszerre csak köpenyeget fordít és szemrehányó tekintettel néz leányára, a mint folytatja:

- De hát mért is ne jönné? Szeretném tudni, kit látnak itt szívesen, ha nem a tulajdon vérünket?... Igazán mondom, kis hercegnő, csodálkozom rajtad, hogy olyan kevésbé vagy vendégszerető, főképp, midőn az egyetlen unokabátyádról van szó!

- Nagyon gazdag ember, tata? kérdezi a kis hercegnő mélabúsan.

Semmi meglepődést sem árult el a miatt, hogy atyja érzelmei olyan hirtelen átváltoztak. Talán hozzá van az ilyesmihez szokva.

- Gazdag-e? feleli az öreg ur nemes elszántsággal. Akár csak Krőzus! Az én szegény boldogult bátyám, a Delaney-családfő... büszke cím, Nóra, fölé akármelyik hercegi méltósággal... no, de nem azt akartam mondani... Az én szegény boldogult bátyám, a ki olyan szép szál ember volt, hogy párját kellett keresni... ámbár szerénytelenség tőlem, hogy dicsérem, mert... hm... mert mindenki azt mondta volt, hogy hasonlítunk egymáshoz... Nos hát, azt akarom mondani...

- Miért nem mondtad te mindezt nekem már előbb is?

- Hát, édesem, ő régen meghalt, te nem is tudsz arra az időre emlékezni, és kínos dolog a fiatalokkal azokról beszélni, a kik voltak s nincsenek többé... Mielőtt meghalt, nőül vett egy angol leányt, a kinek sok pénze és töméntelen ékszere volt... Terence bátyámnak magának is igen szép birtoka volt itthon Irországbán, a neje ő nagysága pedig odaát Angolországban még két nagy vagyont örökölt a rokonaitól. És mindez most már a Denis öcsémé, vagy legalább az övé lesz.

- Rettenetes! kiált föl a leány kétségbeesetten, a mint most ő is szomorúan néz körül a szegényes ebédlőben. Fiatal még? kérdezi azután.

- Ugy gondolom, huszonhét körül lesz, ámbár nem igen vagyok már tisztában az évek folyásával. Annyi bizonyos, hogy nagyon fiatal volt még, mikor szegény édesapja meghalt; még alig nőtt ki a szoknyából.

- Hát az édesanyja milyen? kérdezi a kis hercegnő, még egyre mélabúsan.

- Nagyon szép és nagyon kedves asszony volt akkor. Igazi *comme il faut* uriasszony, s a mellett jó lélek is. Bizony majdnem meghasadt a szíve, mikor szegény Terence öcsém meghalt. Azután magával vitte a fiacskáját Angolországba, ott neveltette s folyvást ott tartotta azóta, kivéven mikor külföldi utazásokra bocsátotta.

- És sokat utazott? kérdi Nóra újabb aggódással.

Szörnyen kezd már félni ettől a félangol unokatestvértől.

- Ugy gondolom, igen. Azt hallom, hogy a világ nagyobb részét beutazta. Mikor legutóbb hallottunk felőle, Pekingben volt. Emlékszel rá, Nóra, ugyebár?

- Nem emlékszem. Nem is hiszem, hogy valaha gondoltam volna reá, viszonozza Nóra negédesen. De úgy látszik, ezentúl kénytelen leszek többet foglalkozni vele a gondolataimban... Mit gondolsz, tata, meddig fog itt maradni?

- Lássuk csak...

Mr. Delaney újra megigazítja sasorrán a pápaszemet, s ismét kezébe veszi azt a bombát, mely levél képében a házába csapott...

- Ahá, itt van ni... „Reményilem, ott maradhatok egy-két napig”...

Mr. Delaney, miután ezt elolvasta, ravasz hunyorítással pillant át a levél fölött leányára, s hozzáteszi:

- De ne higgy ám neki, kis hercegnőm... Fogadni mernék, hogy itt marad egy hétig!
- Nem csodálkoznám én már semmin, mondja Nóra bosszusan. Mondhatnád mindjárt, hogy egy hónapig marad itt... De mégsem (teszi hozzá szomorúan), elég lesz neki a mi házukban egy nap is.
- Badarság, Nóra. A te unokabátyád, reménylem, nem olyan ember. De megvallom, mégis egyetértek veled. Attól félek, hogy ez a környezet kissé... kezdetleges lesz neki...
- Rosszul fogja itt magát érezni, egészsíti ki Nóra.
- Nem bánnék már semmit, ha csak az ebéd felől nyugodt lehetnék, mondja a házigazda idegesen. De mi a manót csinálunk, ha a mészárosunk nem ad egy darabka megennivaló húst? A juhhusa, megengedem, elég tisztességes, de a marhahusa... oh, az már...

És levertségében be sem fejezi a mondatát.

- Tökéletesen igazad van, tata. De ne félj, van a kertben egy tyukom, az jó husos; a mi pedig a marhahúst illeti, magam megyek el Mickeyhez és megmondom neki, hogy élet-halálkérdésről van szó, s adjon már egyszer életében jót is.
- Jó! kiált föl lelkesülten a házigazda. Hej, csak nincs jobb eszköz az asszonyi nyelvnél, hogy az embert észre térítse; a mi pedig különösen a te nyelvedet illeti, tapasztalásból tudom, hogy le tudnád...

- Oh, tatus! Lám csak, hát olyan házsártos vagyok én?

- Azt akartam mondani, hogy le tudnád csalni még a madarat is az ágról! vágja ki magát nevetve az apa.

- Te köpönyegforgató! vág vissza a leány vállvonva. No csak vigyázz, bajod ne legyen, a míg én odajárok, mert rögtön lemegyek ám a faluba, megrendelni egy juhcombot és tiltakozni a rossz marhahús ellen.

- Hallod-e, kis hercegnő!... Nóra te!... Édesem!... Ne siess hát úgy! kiált utána az apa, miután hasztalan próbálta megfogni a ruháját. Hiszen még sok mondanivalóm van... Az a fiatalember minden bizonynyal nagyobb szerűbbet vár, mint a mivel mi neki szolgálhatunk... Erről persze nem tehetünk, de azt akarnám, hogy... hogy a lehető legjobb színben lásson bennünket, hm?...

Elvörösödik kissé, a mint ezt mondja, s mintegy bocsánatkérően tekint a leányra.

- Így például... folytatja félénken, egy kis virág az ebédlő-asztalon igen jól veszi ki magát, no nem igaz?... Aztán meg a régi ezüstkészletünkéből is van még valami az almáriomban, ugyebár?... És ha van valami szép fehér ruhád, aranyom, vedd föl az ebédhez, megteszed?... Nem szeretném, ha azt gondolná, hogy nem tudjuk a módját, ha módunkban nincs is...

- Igazad van, viszonzá Nóra melegen. Nagyon jól értek én a virágok elrendezéséhez, a régi ezüstöt pedig magam fogom fényesre csiszolni délután, a míg te magaddal viszed őt egy kis sétára. Hanem aztán jó hosszú legyen az a kis séta, tatus!... És, ugy-e, jó lesz az a juhcomb, mit gondolsz? Először is nagyon mutatós, azután meg sok van rajta és (nagyot sóhajtván) jóízű is... És, mit gondolsz... azaz, hogy nem... nem hiszem, hogy nagyon jól értenék a leveskészítéshez.

- Dehogy, galambom, inkább pompás leveseket tudsz készíteni! biztatja az apa (Isten bocsássa meg a bűnét!). De nem hiszem, hogy valami nagyon fognánk törődni a levessel. Egy jó comb, meg egy pudding. Remek puddingt csináltál a múlt vasárnap.

- Jó. Holnap pedig majd gyümölcs-omlettet csinállok... A mi a holnaputánat illeti... de reménylem, hogy holnapután már elmegy... Már tudniillik, ha akar. De reménylem, hogy akarni fog.

- Reményilem, mondja a házigazda, hogy Bridgetné nem issza le magát.
 - Ez a rossz szokása, sajnos, megvan. De reményilem, hogy ha utóléri is ez a szerencsétlen rohama, nem lesz zajos. Legutóbb is, emlékszel, tata? olyan szörnyűséges volt, hogy Mari rosszul lett tőle a lépcsőn és azt mondta, hogy nem tud fölszolgálni az asztalnál.
 - Igaz, igaz. Mari nagyon gyöngye teremtés, mondja szeliden a házigazda.
- Nagyon szórakozottnak látszik. Világos, hogy a feje egészen más, nagy gondolatokkal van tele.
- Szeretném tudni, hogy hol a manóban lehet? szólal meg végre.
 - Kicsoda, tatus? kérdi érdeklődve a kis hercegnő.
 - A fehér mellényemet, azt rögtön elő tudom rántani, mert rajtam volt, mikor legutóbb lord Kilgariff itt volt s a rendes vasárnapi mellényemet nem tudtam megtalálni. A frakkom is, tudom, ott csüng az ajtó mögött; de hol a csodában lehet a fekete nadrágom?
 - Frakk? fekete nadrág? Csak nem akarsz talán minden ebédhez frakkba öltözni? kérdezi a leány, ki annyira elbámul ennek az igazi angol gondolatnak a nagyságán, hogy önkéntelenül roskad le a legközelebbi székre.
 - De bizony! felel a házigazda nagy méltósággal. Hát talán azt higgye rólunk az unokaöcsém, hogy nem tudjuk a módját? Ejnye, Nóra, ezt nem hittem volna felőled!
 - De rosszul fogod benne magadat érezni, viszonzá a leány, mély részvétellel nézve végig édesatyján. Hiszen az az öltözet olyan rettenetesen szűk...
 - A büszkeség nem érez kínokat! feleli a házigazda nagy elszántsággal. S ha szenvedni fogok is, jó ügyért szenvedek... Még egyet, hercegnőm, az ebéd egy perccel se legyen előbb hét óránál.
 - Hét óránál! Oh, hiszen Bridgetné akkorára végképp odatesz, Mari pedig azt fogja hinni az ebédéről, hogy vacsora!
 - Hiába, arról már nem tehetünk, szól a házigazda, büszkén egyenesedve föl. Okvetetlenül magasan kell hordanunk a fejünket. Hadd lássa a vendégünk, hogy mi is tudjuk ám, mi az urimód.
- A hercegnőnek ez már sok. Lesujtottan tart az ajtó felé és sietve távozik.

II.

A mérszárossal való értekezése viharos és hosszadalmas lehetett, mert még nem tért vissza, mikor a Delaney-család fiatal feje megérkezett.

Ez az ifju ember, nem is sejtve, hogy jövetele mily nagy esemény a házban, féltizenkettőkor robog a kapu felé, hol a házigazda fogadja.

A házigazda! a ki egész délelőtt zsörtölődött, dult-fult, s tette rettenetessé az ideges Mari életét, újra meg újra követelve a foszlott szálu szőnyegek átkefélését és sáros csizmával lépkedve rajtok, hogy a tisztogatás szükségességét annál kikerülhetetlenebbnek tüntesse föl és ügyet sem vetve a szegény Mari siránkozására, hogy hiszen ha még tovább keféli, nem marad ott más, mint a csupasz padló!

A sokat szenvedett leánynak valóban nagy megkönnyebbülésére szolgál, midőn künn a kavicson kerécsikorgás hallatszik s a házigazda, megfélelkezve most már mindenről s csupán az érkező vendégre gondolva, kirohan, hogy üdvözlje.

A vendég épp oly készséggel siet ez üdvözlés elé. Leugrik a kocsiról és nyájasan mosolygó arccal közeledik ismeretlen nagybátyja felé.

Emez az első tekintet után, melyet a fiatal emberre vet, nyomban megfélelkezik mindenről, háztartása szegényes voltáról meg arról, hogy a vendég esetleg rosszul fogja itt magát érezni; csupán egy vágya van, hogy otthonossá tegye hajlékát e fiu számára, ki annyira hasonlít az ő elhunyt, bátyjához, ki olyan szálas termetű, olyan arisztokratikus viseletű, olyan nemes tartású, és - egyszóval: olyan csinos legény!

- Hozott Isten, kedves öcsém! Örülök, hogy láthatlak. Szinte megfiatalodom. Hiszen szakasztott az édesapád vagy! Édes fiam, szép volt tőled, hogy elgondoltad, hogy idejössz, meglátogatni egy öreg embert.

Az „öreg ember” szép feje büszkén van hátraszegve s csaknem apai gyöngédséggel mosolyog erre az unokaöccsére, a ki bár ölesmagas, mégis félarasszal alacsonyabb, mint ő.

- Gyer be, gyer be, mondja tovább. Maga pedig Larry Finn, szól a bérkocsishoz, a kit jól ismer, miként mindenkit az egész grófságban, kerüljön hátra a konyhába s várjon az ebédjére.

S mialatt a kőlépcsőn fölvezeti unokaöccsét abba a tágas, rideg helyiségbe, melyet ők itt Ballyhichben szalónnak neveznek, vidáman beszél tovább:

- Kedves Denis fiam, mennyi esztendő zajlott le, mióta utoljára láttalak! Apró legényke voltál akkor, de máris olyan, mint most. Hát ő nagysága... kedves anyád hogy van?

- Köszönöm, nagyon jól. Legszivesebb üdvözlését küldi önnek és unokahugának, s reményli, hogy most, miután egy darabig, Írországból maradunk, nem leszünk többé olyan idegenek egymásra nézve.

- Ő mindig fölötte szeretetreméltó volt, viszonzza a házigazda, kissé ósdi, de tetszetős udvariaskodással. Hát te?... (s rokonszenves, fürkésző tekintettel nézve rajta végig, vállára teszi a kezét)... mennyi idő is vagy? Hiszen, igaz, tudnom kellene, de hiába, nagyon kezdek felejtetni. Huszonhét, ugyebár?

- Elég jól eltalálta, s ha van is némi tévedés a dologban, az csak hizelgő rám nézve, mert huszonnyolc éves vagyok. Ebben a korban inkább fiatalabb, semmint idősebb szeretne már lenni az ember egy esztendővel.

- Ugyan már!... Mi az a huszonnyolc esztendő? Mikor én annyi idős voltam, még suhanc-gyerekek tekintetem magamat, még pedig a javából! teszi hozzá az öreg ur vidám kacajjal, melynél csengőbbet az egész környéken nem lehetett volna hallani. De te nagyon, fáradt lehetsz, édes fiam, és bizonyosan éhes is... Ejnye, ejnye... csak tudnám, hogy a kis hercegnő... izé no... Tündike... már mint Nóra... az unokatestvéred hova lett, mindjárt...

- Oh, nekem semmi sem kell, siet a szavába vágni Denis. Igazán mondom, semmi sem kell, köszönöm. Corkban háltam meg s ott reggeliztem is egy órával ezelőtt. Onnan idáig valóban nem nagy fáradtság az ut. A legcsekélyebb bágyadtságot sem érzem. Hanem az utazás után jól esnék egy kis séta - már tudniillik, ha ön éppen elmenne hazulról.

- Rendesen ilyenkor szoktam künn szétnézni, hogy az emberek dolgoznak-e, viszonozza a házigazda tüntető nyugodtsággal. Nagyon sok lusta fickó van köztük, s ha igazán velem akar-nál tartani... de előbb mégis kellene valami... egy pohárka ital, vagy...

- Köszönöm, dehogy kell, nevet Denis, s nagybátyja karjába öltve a karját, a nyitott üvegajtó felé tart vele, a melyből szinte egyszerre kilép az ember a pázsitra.

A fiatalembernek az az érzése támad, hogy az ő nagybátyjával öt perc alatt egészen bizalmas viszonyba lehet helyezkedni.

- Gyönyörű! szól Denis, megállva, hogy bámulhassa a kedves látványt. Kitűnő izlésű kerté-szük lehet.

A házigazda elneveti magát.

- Mondd ezt a hercegnőnek s holtodiglan barátnéddá teszed vele. Kertészünk bizony nincs; a mit itt látsz, az mind az ő kezemunkája. Nem ültet, nem ápol, nem nevel itt senki semmit, csak ő. Mondogatom is neki, hogy a virágok bizonyosan ismerik és szeretik őt, mert különben nem nyílnának olyan pompásan, nyilván valami titkos varázslattal igézi meg őket, hogy így virulnak.

- Hogyan? Mindezt ő maga csinálja?

- A legutolsó gyomlálásig! erősíti szerető büszkeséggel az apa.

- Izmos egy leányzó lehet, gondolja magában Denis, és borzadással képzei el a természetes, szélescsontu leányt, a kinek valószínűleg vörös haja is van hozzá s kivel ő nemsokára rokoni érintkezésbe lesz kénytelen lépni.

Aggódva gondol arra is, a miért őt édesanyja ideküldte, hogy tudniillik ejtse foglyul s vigye el az ő várukba ezt az amazont vendégnek. Elképzei azt a türelmes kétségbeesést, melylyel anyja ezt a vendéget nézegetni fogja, meg azt a főnhéjazást, melylyel a finom izlésű, kényes Katalin lenéz majd reá...

- Sok tehetség nyilatkozik benne, mondja aztán udvariasan, magába fojtva egy sóhajtást.

Az öreg ur, mivel a kutyáiról megfélemedkezett, visszafordul a házba, Denis pedig folytatja útját a domb felé, melyről pompás kilátás nyílik.

Feletáján jár már a dombnak s jobbra-balra nézelődik, szórakozottan szemlélve az aranyszínű bokrokat, melyek a domboldalt tarkítják, midőn egyszerre egy baloldalt elhuzódó magas kőfal tetején magára vonja valami a figyelmét.

Keskeny, barna kéz az.

III.

Alig ér rá ezen elcsodálkozni, midőn a kéz után egy arc emelkedik a fal fölé.

És milyen arc!

A kéz erősen fogódzik a falba, s fiatalsággal, erővel és kecsességgel teljes hirtelen mozdulattal egy karcsu alak szökken föl a napfénybe s futkos föl s alá a fal tetején, mintegy ideges sietséggel keresve valami alkalmas helyet arra, hogy az anyaföldre leugorhassék.

Kicsi, gyermekded alak, könnyü, egyszerű kartonruhában, mely sokszor látta már a szapulót, de azért friss és ropogós és a falusi varrónő minden ügyetlensége mellett sem tudja teljesen elrejtetni az alak kecsességét. Épp ily kevésbé takarhatja el az idomtalan falusi cipő a kicsi, keskeny, arisztokratikus láb szépségét.

Denis ezt az utóbbi észrevételt csak később teszi magában. E pillanatban semmi egyebet nem lát, csak azt az arcot.

Van-e még szem, a mely ilyen tiszta, ilyen világos-szürke, ilyen mély volna? Mily fölséges az a rózsaszín árnyalat, mely a hosszú pillák alatt van! A hullámzatos gesztenyeszín haj, mely a bubos fehér ir főkötő alól kiduzzad, alig takarja el a széles, alacsony, eszes homlokot meg a csinos két orcácskát, melyek úgy ki vannak pirulva, mint a vadrózsa. De mindenekfölött a pici száj kedvessége, mert olyan mosolygó, olyan gyöngéd, olyan nemes metszésű, olyan lágy és olyan piros!

Ezt az egész képet pillanat alatt szivja magába a csodáló szem, s e pillanat alatt a leány elhátrózta, hogy hol fog leugrani. Már előre is hajlik, még pedig olyan helyen, a melyet Denis veszedelmesnek tart és az ugrás előtt elkiáltja magát:

- Le ne ugorjék... Nagyon magas.

A leány megdöbben. Ez a váratlan hang majdnem elveszítetteti vele az egyensúlyát.

Hirtelen a hang felé fordítva fejét, szeme találkozik a fiatalember szemével s tekintete mintegy megbúvólva tapad reá majdnem egy egész percig.

Vajjon ki lehet és mi hozta ide?

Megfeledkezett volt egy pillanatra a vendégül várt unokatestvéréről, de most eszébe jut.

Lassan, igen lassan sötét pír gyülemlik az arcába s borítja el egészen.

Hát ez a magas, szép, nyájasarcu fiatalember, az a rokon, a kitől ő annyira félt?

Ösztönszerűen hajol feléje, kedves ajkán rezgő mosolylyal.

- Maga Denis, szólal meg tisztacsengésű, de halk s majdnem panaszos hangon, a mely csak kiegészíti egész megjelenésének kedvességét.

- Kitünő! Eltalálta! nevet a fiatalember, s csillogó szemmel tekint föl reá.

Megemelte a kalapját s a leánynak úgy tetszik, hogy így hajadonfővel még csinosabb ember.

- Mindjárt tudtam, a mint megláttam, mondja a leány félénken, bár kissé diadalmasan. Maga... maga úgy hasonlít tatához... csakhogyan egészen más...

Ezt az önmagának ellentmondó leírást kedves mosolylyal adja elő.

- De maga engem nem ismert meg, folytatja szemrehányást kifejező bólintgatással. Én...

- Ő kis fenségéhez, Ballyhich urnőjéhez van szerencsém! vág szavába a fiatalember. Balul ítelt meg! Hát olyan együgyűnek tart, hogy ezt az első pillantásra meg nem láttam volna?

- De hogyan? hogyan? kérdi élénken a leány. Ha én rögtön kitaláltam, hogy maga kicsoda, annak több oka van. Először is: vártuk; aztán meg a környéken nincs is más fiatalember, csak az orvos segédje, meg az orgonista; végre pedig: hasonlít tatához. De hogyan ismert meg maga engem?

- Hát olyan otromba volnék, hogy föl ne tudnám ismerni azt a nemes méltóságot, a mely megjelenésében nyilatkozik? Olyan nagy számban vannak talán a hercegnők, hogy össze lehetne őket téveszteni?

- Oh, badarság! vág szavába némi méltatlankodással a kis hercegnő. Ha nem akarja megmondani...

- Nos hát, úgy gondoltam, azért ismertem meg, mert maga ismert meg engem először, vallja meg Denis mosolyogva.

- Ah, azért? Akkor hát sajnálom hogy szóltam, mondja a leány hamis mosolygással, mialatt szép szeme ártatlan kacérsággal van tele. Egy darabig az orránál fogva vezethettem volna.

A kis hercegnő, úgy látszik, sajnálja az elszalasztott alkalmat.

- Ott fönn a fal tetején? Hisz ott nincs elég hely!

- Jaj, erről eszembe jut, hogy tata el sem tudja gondolni, hova maradtam! szól elkomolyodva a leány. Álljon csak félre egy kicsit, hadd ugorjam le.

- Ugyan, kérem, ne tegye ezt, könyörög aggódva Denis. Engedje meg, hogy segítsek. Kérem... Közelebb lép a falhoz s egyik lábát egy kiálló kőre téve, fölebb emelkedik.

- Bizza csak magát reám. Majd leveszem én.

- Porcellánból vagyok talán s attól fél, hogy el találnék törni? durcáskodik a leány, s azután vállvonva teszi hozzá:

- No de, ha akarja... Hadd tegyem a kezemet a karjára... így ni... Ez talán megment a szörnyű haláltól... Nos, készen van?

A bűvös szemek incselkedően, a legcsekélyebb zavarodottság nélkül mosolyognak reá, jóllehet az arcuk egészen közel van egymáshoz.

Azután egy gyöngye kis nyomás a fiatalember karján, könnyű lebbenés, és a leány ott áll mellette a puha gyepen.

- No lám, csakugyan nem tört el semmim, szól a kis hercegnő, hamisul pillantva reá a széles főkötő alól.

Azután, mintha egyszerre eszébe jutna valami, hirtelen elkomolyodik s kezet nyújt neki.

- Hozta Isten! mondja nyájasan, és még melegebben teszi hozzá:

- Tudja-e, hogy nagyon, nagyon örülök, hogy eljött?

- Köszönöm, feleli Denis vidáman, bár ez a komolyság meglepi kissé. Ez a legkellemesebb dolog, a mit nekem mondhatott. Annyira féltem attól, hogy terhére leszek, vagy...

- Oh, dehogy...

- És igazán, igazán mondja azt, hogy örül az idejövetelemnek?

- Jobban, semmint kimondhatnám, felel komoly mosolylyal a leány.

Ez a nagy, keresetlen nyíltság ámulatba ejti Denist. Igazán mondja ezt ez a leány? Valóban olyan nagyon örül az ő ittlétének? Ez a kedves, bájos, ígéző gyermek, a ki...

- Igen, tata érdekében, teszi hozzá gyöngéden a leány, egyszerre szétfoszlatva a fiatalember hiu ábrándjait. Ő mindig úgy vágyott viszontlátni valakit az övéi közül, kivált pedig magát, egyetlen testvérének az egyetlen fiát...

Elhallgat néhány pillanatra, azután merően néz reá s szeliden kérdezi:

- Miért jött?

- Nyilván azért, hogy én vágytam őt látni, viszonozza mosolyogva Denis. Előbb is eljöttem volna már, de mint maga is bizonyosan tudja, apám halála óta anyámmal Angolországban laktunk, az utóbbi években pedig nagyobbára utazgattam. Három hónappal ezelőtt mikor hallottam, hogy itt Írországban mily rohamosan lesznek a viszonyok egyre rosszabbakká, lemondtam arról a szándékomról, hogy ujjabb keleti utazást, teszek, s eljöttem írországi birtokunkra.

- Kellemetlenségei voltak a bérlőivel?

- Igen, vagyis inkább a tisztartóimmal. De az egyre megy. Ama szörnyű eset óta, mikor szegény Meredithet, a régi tisztartónkat agyonlőtték,... hiszen emlékszik reá... nincs nyugtom az emberektől.

- Ugy emlékszem rá, mintha tegnap történt volna. Vértfagyasztó gyilkosság volt az. Szegény Meredith olyan sokáig és hősieen állott ellent... és... (a leány arra elfehéredik) utoljára bezúzták a... Oh, rettenetes volt az... És önre nézve még rettenetesebb, mint akárkire.

- Legyen róla meggyőződve, hogy nem fogom ezt nekik elfelejteni, mormolja a fiatalember a foga közt. Nos, Meredith után egy Strong nevű emberem volt itt, a ki vagy elvesztette a bátorságát, vagy nem tudott bánni az emberekkel, s egy-két hónap múlva lemondott az állásáról. Őszintén szólva, nem veszem tőle rossz néven. Kínos dolog lehet: várni, hogy mikor gyilkolják meg. Az utolsó emberem, Monroo nevű, szintén cserbenhagyott, úgy, hogy arra a meggyőződésre kellett jutnom, hogy két hónapnál tovább semmiféle tisztartóm sem marad meg, s így elhatároztam, hogy magam ülök be a birtokba - természetesen felügyelőt tartva magam mellett - s megkísértem, hogy mire tudnék hát menni ezzel a néppel magam.

- Kerry nagyon rossz hely, mondja a kis hercegnő sóhajtva.

- Ha rá lehetne bocsátani egy kis tengervizet, hogy a lakosait az utolsó szálig elmossa, az mindenestre nagy előnyére szolgálna, veti oda Denis könnyedén. Egyelőre azonban ilyesmi nem várható, s nekem meg kell kísérlenem, hogy mit tehetek a saját erőmből. Anyám eleinte vonakodott odahagyni a szezon közepén az ő londoni házat és idejönni, de utóbb rávettem, rendbe hozattam a kastélyt, és most, hogy egy hónap óta vagyunk itt, egészen megszerette a régi hajlékot. Én aztán, mihelyt egypár szabad napom kínálkozott, fölhasználtam az alkalmat arra, hogy magát és nagybátyámat meglátogassam, a mi anyám kívánsága is volt.

- Mi pedig köszönjük, viszonozza Nóra gyöngéden.

Az utóbbi öt perc alatt, mialatt a fiatalember beszél, a leány ideges aggódással vizsgálta.

Igazán, Denis egészen más, mint azok a fiatalemberek, a kiket ő ismer. Az ő ujonnan fölhalált unokabátyjával szemben még Kilgariff sem üti meg a mértéket, a ki pedig korához képest szintén eleget utazott és társadalmi állásánál fogva az igazi főúr megtestesülése lehetne.

A fiatalember hangjában, modora keresetlen és öntudatlan kedvességében van valami, ami tetszik a leánynak, de zavarba is ejti. Olyannak látszik, mint aki mindig csak kellemes, tetszetős helyeken volt. Hogyan fogja hát magát érezni Ballyhinchben, az itteni szűk viszonyok közt?

Komoly kérdés ez nagyon!

Gondolatai előre sietnek az ebédhez és vissza a mézárósnál az imént tett látogatására. Valami baljóslatot sejt abban, hogy a mézárós, az ő irhizelő modorával, olyan állhatatos körmonfontossággal tért ki az ő kívánsága elől, hogy megnézhesse a megrendelt juhcombot. Szent Isten! hát ha az a juhcomb még most is él és gyapjas tulajdonosa még sértetlenül jár juhtársai között?

A kis hercegnőben elhül a vér, a mint ezt elgondolja, s lelki szemei előtt megjelenik az asztalra kerülő rágós, élvezhetetlen sült.

Unokabátyja ezalatt folyvást beszél s ő szórakozottan felelget egy-egy igennel vagy nemmel, folyvást az alattomos mézáróson és alattomosága súlyos következményein tünődve. Egyszerre azonban olyan kérdést intéznek hozzá, amely tüzetesebb választ kíván.

- Nem nagyon csöndes itt az élet?

- Csöndes? Már tudniillik unalmas? Oh, dehogy. Mindig sok a dolog és kevés hozzá az idő. Ott vannak a mindennapos kellemetlenségek s olykor egy-egy nagyobb meglepetés, amely fölriaszt bennünket az egyhanguságból. Ma azonban, teszi hozzá nyájas, kecses tekintettel, a meglepetés igen kellemes volt.

Denis nem felel rögtön, legalább szóval nem, de tekintete annyit mond, a mennyit kell, sőt talán többet is.

- Most, hogy látom magát, folytatja a leány akadozva, a mint a juhcombra gondol, tudom, hogy nem olyan, a milyennek képzeltem. Egészen más ember...

- És mégis azonnal megismert, a mint rám pillantott.

- Igaz, felel a leány nevetve, s megengedem, hogy ez hízoló volt.

Denis is elneveti magát.

- Igazán? Hízoló volt? Köszönöm a bókot. Mert e szerint nagyon is sokat képzelt felőlem. Így értsem-e szavait?

- Nem szándékozom bővebb magyarázatot adni, viszonzá kedves dacossággal a leány. Ugy hiszem, megelégedhetik azzal, hogy tüstént ráismertem.

- Az a magyarázat, melyet erre vonatkozólag az imént adott, nem éppen hízoló. Világosan mutatja, hogy maga engemet miként becsül. Valamivel jobbnak tart az orgonistánál és egy kicsikét kedvesebbnek az orvos segédjénél.

- Nem emlékszem, hogy *kedvesebbnek* mondtam volna, viszonozza Nóra nyugodtan.

Hangja olyasmit sejtet, mintha csatára készülne. Arca pirosabbá, szeme fényesebbé lesz. Jó szerencséje Denisnek, hogy épp ekkor szemükbe tünik már a ház s vele együtt a házigazda is, lihegve, de sugárzó arccal, sarkában egy farka mindenféle kutyával.

IV.

Elmult néhány óra. Elköltötték a déli uzsonnát s ott ülnek a pázsit-terrászon, melyről lelátni a kertre, s jóízűen füstölnek. Már tudniillik csak a két férfi, mert Nóra nincs jelen. Nyilván házi-asszonyi tisztében fáradozik.

A házigazda rátért az ő kedvelt tárgyára, azaz szidja Írországot, meg az ireket, mint a bokrot.

- De ezen a vidéken meglehetősen nyugodt a nép, ugyebár? kérdezi Denis, a mint egy szabad másodperce akad a szólásra, mialatt a házigazda tüszköl és hápog. Mi otthon igen jó véleményben vagyunk Cork grófság népéről. Derék, egyeneslelkű emberek, ugyebár? Fizetik a haszonbért rendesen...

- Haszonbért? kérdi vissza megvetően mr. Delaney. Ejnye ni, miknek nézed te őket? Haszonbért fizetni! nem fizetnék azok a papjukat sem, ha attól nem félnének, hogy nélküle kellene meghalniok, vagyis egypár száz esztendőre a pokol tüzébe jutniok!... Mi az? Te vagy, kis manó? szól hátra, a mint a Nóra kilép az üvegajtón s megáll az ő széke mögött. Nóra sok szép mesét mondhat neked róluk.

- Nagyon szegények, szól Nóra sóhajtva.

- Nem arról van szó, veti ellene sietve a házigazda, mintha attól félne, hogy elérékenyedik. Azt mondom az unokabátyádnak, hogy nincs ezekben az emberekben egy szikrányi becsület-érzés. Fizetni azt, a mit dukál, az utolsó dolog, a mi nekik eszükbe juthat. Becsületérzés! Régen elfelejtették ők már ezt a szót. Azt sem tudják, mi fán terem. Nézz rám. Egy fillért sem tudtam kapni ezen a... Hogy az örd... Hm... Nóra, eredj csak, galambocskám, hozd elő a másik pipámat. Ez nem szelel. Megtalálod... izé... keresd csak jól.

Nóra, jelentős pillantást vetve unokabátyjára, csendesen visszavonul.

- Nem szeretek lányok előtt káromkodni, ámbár néha nagyon jól esik, mondja a házigazda szeliden. Kivált ha a bérlőkről van szó. Haszontalan, izgága népség. De főképp eszük sincs. Ki nem állhatják a józan okosságot. A mint megsejtik, hogy okosan akar velük az ember beszélni, bedugják a fülüket. Aztán meg a panaszai! Szörnyűség.

- Ugy gondolom, van is okuk a panaszra, jegyzi meg komolyan a fiatalember.

Az a rózsás arc, az a kedves, komoly ajak, meg az a szelid hang, mely az imént a szegényeknek pártját fogta, most is előtte van még.

- Eh! kiált föl mérgesen a házigazda, ki a legnyájasabb lelkű ember a világon s kinek a jószágával csufosan vissza is élnek a parasztok. Mit tudsz te ahhoz? Ezt csak azért mondd, mert angol-szász vér van az ereidben. Nem érted te ezeket az embereket. Mint angol honfitársaid legtöbbje, vagy nagyon is tulbecsülsz, vagy a kelleténél jobban becsméreلسz bennünket.

- Téved, kedves nagybátyám, viszonozza Denis élénken. Én tetőtől talpig ir ember vagyok. Ha volt is bennem valami angol vér, az már régen elvegyült az irrel. Testestől-lelkestől *Paddy* vagyok.

- Helyes a beszéd, fiu! Szeretem az ilyet hallani, mondja rá a nagybátyja, hatalmasat ütve a vállára. Egy becsületes ir ember annyit ér, mint két angol.

- Annyit bizonyosan, mint egy angol, mondja Denis nevetve.

- Mint kettő, édes barátom, mint kettő, de még annál is többet! erősíti mr. Delaney.

Egyenes tartással ül s mintegy kihívóan néz unokaöccsére: merjen hát neki ellentmondani.

- Ej, fiam, folytatja aztán nevetve, nem jól tanultad meg a leckédet. Semmire se viheted, ha nem hetvenkedel egy kicsit... Nóra!... Hallod-e... kis hercegnő!... Hova a csodába lett az a gyermek? Akkor tűnik el, mikor leginkább szükségem volna rá.

- Ugy hiszem, maga küldte el az imént, bácsi, hogy háborítatlanul káromkodhassék, szól Denis, nyugodtan verve le szivarjáról a hamut.

- Igaz, most már emlékszem.

Nóra épp e pillanatban jön ki hozzájuk.

- Itt vagy már, kis hercegnőm? A másik pipámat persze nem hoztad elő. Sebj, itt van a zsebemben. De az unokabátyádnak hozhattál volna egyet.

- Unokabátyám, dicséretére legyen mondva, nem pipázik, felel a leány, atyja fölé hajolva és sűrű, deres haját fölborzolva. Mai napság a pipa már csak az ilyen öreg tátiknak való.

- Igazán? kiált föl a házigazda, hirtelen Denis felé fordulva, s csak most véve észre, hogy a fiatalember szivarozik. Szent atyám, milyen bolondok vagytok ti, fiatalok! Azt se tudjátok, mi a jó. Fogalmatok sincs arról, milyen kellemes, vigasztaló a pipa!

Visszateszi szájába a vigasztalóját s székében hátradőlve, fenséges meglelégedéssel szemléli az eléjük táruló tájképet. A terrásról látni lehet a csöndesen pihenő óceán csillámlását, mely most a lenyugvó nap sugaraiban sütkérezik.

Jobbra hegyek emelkednek magasak, erdősek, melyeket biborosra fest a hunyóféiben levő napfény, balra pedig némán, elhagyottan terjeng egy beláthatatlan mocsaras terület, melytől örömtől dagad az ir ember szíve, mert töméntelen szalonkát lehet benne sejteni.

- Látod azt ott? kérdi hosszú szemléződés után a házigazda, kivéve pipáját a szájából s méltóságosan mutatva vele a kérdéses területre. Az az enyém.

- Mennyi parlagon heverő föld! mondja rá egykedvűen az unokaöcs, ki hosszas ideig volt távol a honi tájaktól.

- Parlagon heverő föld? ismétli méltatlankodva a házigazda. Mit akarsz ezzel mondani? Te, hiszen ez a legpompásabb szalonkafészek egész Irorszáiban! Parlagon! Gyer ide csak karácsonykor, majd meglásd, mennyire hever az parlagon.

- Oh, az egészen más! siet rámondani a fiatalember, a ki kitűnő lövő és nagy kedvelője mindennemű sportnak. Ha ez meghívás akar lenni, kedves nagybátyám, akkor karácsonyra minden bizonynyal vendége leszek.

- El is várlak! Sajnálom, hogy most tengeri nyulnál nincs egyéb a számodra. Elhoztad-e legalább a puskádat?

- Nem, feleli sajnálkozva Denis.

- Oh, miért nem? Az én boldogult apám azt szokta volt mondani: Sohse utazzál a puskád meg a fogpiszkálód nélkül. Persze, ha a mai világban élt volna, hozzátehetné volna: meg két jó hatlövetű revolver nélkül. De karácsonykor ne felejtse otthon a puskádat, s én határozottan ígérem neked, hogy sok jó napot fogunk tölteni azon a parlagon heverő területen.

A derék házigazda, ez világos, nagyon zokon vette azt a szót.

- Mondhatom, folytatá belemelegedve tárgyába, hogy ugy nyüzsög ott a szalonka, mint a méh a kaptárban. Volt egy telünk... vajjon tavaly télen volt-e?... Nóra te, melyik tél is volt az, mikor a szalonka olyan töméntelenül elszaporodott?

- Ötöd éve, felelt a kishercegnő bólintva.

- Ötöd éve? Igazán? Lám, hogy megcsalja az embert az idő! No mindegy, akármikor volt is... Annyi volt a szalonka, hogy reggelenkint csakugy söpörni lehetett a lépcsőről!

Az öreg pirulás nélkül mondja el ezt a nagyítást. Denis, kit nyilván mulattat az a dolog, nagyot nevet.

- Nevethetsz, a mennyit csak tetszik, de mi tudjuk ám, ugy-e, Nóra? mondja a házigazda, megcsipve a leánya fülét.

Nóra hallgat.

- Nóra nem tudja, jegyzi meg Denis gonoszul, s olyan állhatatosan néz a leányra, hogy azok a kedves szemek végre is kénytelenek reá tekinteni.

- Micsoda? Hercegnő? Hát árulómmá lettél? kiált föl az apa, s megfogva a leány kezét, előre-huzza. Hát mindazok után, a mikre oktattalak, most sem tudod még, hogy ha apád elveti a sulykot, neked kötelességed mellette bizonyítani? Fájdalom, kárba veszett az a sok idő, a mit a nevelésedre fordítottam!... Bocsáss meg neki, kedves öcsém... Szegényke sok tekintetben nagyon is fogyatékos még!

V.

Éjjel többször esett az eső, de nem okozott sarat, hanem csak fényesebbé, elevenebbé tette a lombokat, virágokat. A fecskék vidáman cikáznak a bársonypuhaságu levegőben. Az erdőszélről vadgalamb-búgás hallatszik s a távol partról halkan rezg elő a megtörő hullámok morajlása.

Denis szobájának az ablakán esőcseppektől csillogó, sulyos rózsabokréta repül be. Korán reggel van még, s Denis, a mint erre az illatos köszöntésre megjelenik az ablakban, ingujjban van még, két kezében két kefével, a melyeknek még nem sikerült teljesen lesimitani a haját.

- Jöjjön ki! Jöjjön! kiált egy üde, csengő hang. Hogyan? Még fel sincs öltözve? Mit gondol, mi mindent végeztem már én el! Lenn voltam a tengerparton. Usztam egy darabig. Azután hazajöttem s átöltöztem. Jaj, be lusta fiu maga!

Bizony igaza lehet. Milyen gyönyörű kép az a leányka, a mint hátravetett fejjel tekint föl hozzá, olyan angyal, friss, mint a reggel és üde, mint a lilium.

- Tüstént künn leszek, viszonozza Denis, röstelve kissé hiányos öltözkét.

De csakhamar fölismeri, hogy ez hiábavaló röstelkedés, Nórában egy szikra ál-szemérem sincs. Hát nem unokabátyja-e Denis, majdnem testvérbátyja?

- Már egy órával ezelőtt künn kellett volna lennie. Fölséges a levegő. De most, kérem, siessen ám, vegye föl a kabátját, s fussunk egyet a reggeli előtt. Fogja...

S földob egy rózsabimbót.

- Tüzzé ezt a gomblyukába, és siessen, siessen!...

Nem igen van szükség erre a sürgetésre. Denis soha életében nem sietett még olyan lázasan a toillettéjével.

De meg is kapja érte a jutalmát.

Évek és évek mulva is eszébe jut még az a különös, szilaj, soha nem élvezett öröm-érzet, melylyel ez a reggeli óra tele volt, míg a harmat el nem szállt a virágkelyhekről s a nap égetővé nem vált.

Következik azután a reggeli s később egy kis tennisz-játék - kettősben. És a kis hercegnő legyőzhetetlen ellenségnek bizonyul. Most itt, majd amott suhan, libben el gyorsan, mint a villám játszva ütögetve vissza a legnehezebb „labdákat” is és ismételten zavarba ejtve ellenfelét, kinek mindinkább fogy a lélekzete.

Szellem ez, manó, vagy leány? Volt-e valaha a világon ilyen könnyülábu és ilyen biztoskezü teremtés? és volt-e valaha a világon leány, a ki egy fényesen kivívott győzelem után olyan hideg, olyan kedvesen nyugodt tudott maradni, oly kevésbé árulva el diadalérzetét?

- Hallja, hiszen maga közönséges szédelő! kiált föl Denis, a ki épp olyan hevült és vörös, a milyen nyugodt és halvány a leány. Maga egyszerüen... bámulatos teremtese az Istennek! teszi hozzá más hangon.

Lihegő hangon mondja ezt a gyepen, a melyre kimerülten vetette le magát.

- Nem kicsi tréfa ám ilyen melegben kettősben játszani!... De miért nem árul maga meglepetést? Megtehetné pedig, legalább nagylelkűségből! Miért nem gúnyol, miért nem incselkedik velem? Hát nem büszke a győzelmére?

- Nem biz én, feleli a kis hercegnő egyszerűen. Az igazat megvallva, meg szoktam én verni mindenkit.

Denis, mintha ez a naiv megjegyzés, mely pedig igaz, mulattatná, elneveti magát.

- No szépen fog elbánni a kastélybeliekkel! mondja azután, az anyja otthoni vendégeire célozva.

Szünet után hozzáteszi:

- De ne üljön tőlem olyan messzire. Hiszen így, akár a szomszéd grófságban volna! Jöjjön emide, és élvezze velem együtt ennek a vendégszerető fának az árnyékát. Én odamennék magához, csak hogy tönkre silányított!

- Szegényke! szól a kis hercegnő mély szájalommal.

Azzal odamegy hozzá, lebecsátkozik melléje a gyepre, s nagylelkűen teríti szét ruhája egyik csücskét, hogy Denis ráhajthassa a fejét.

- Ki tanította magát ilyen mesteri tenniszjátékra? kérdezi Denis, miután kényelmesen elhelyezkedett, még pedig olyan közel Nórához, a mennyire a körülmények csak engedik. Hiszen, ha jól tudom, maga azt mondta nekem, hogy nincsenek szomszédjaik.

- Milyen szomorú gondolat! Nem vagyunk ám mi annyira elzárva a világtól. Én úgy hiszem, csak azt mondtam magának, hogy fiatalemberek nincsenek itt; de leány van ám elég. Csak-hogy, persze, ez már magában véve is baj, teszi hozzá nevetve.

- Nem hiszem, hogy leányoktól ennyire megtanult volna játszani.

- No, van egypár öreg ur is. Tata kiáll a legtöbb labda elé, a tisztelendőnk pedig szintén nem utolsó ellenfél. Lord Kilgariff meg, mikor itthon van, leckét ad nekem. Csak hogy nagyon gyakran van távol.

- Lord Kilgariff! kiált föl Denis, hanyagul megfordulva a könyökén, hogy ránézzen a leányra. Ki az? Szintén valamelyik öreg szomszéd?

- Mindenesetre a legrégibb szomszédunk. A mióta csak emlékezni tudok, mindig ismertem.

Nyilván valami vén salabakter, gondolja magában Denis, kit öntudatlan élvezet tölt el erre a gondolatra.

- És hol van most? kérdezi fönhangon.

- Külföldön. Valahol Németországban. Nem tudom már a város nevét. Van ott valami híres professzor - a végett ment oda.

Minden bizonynyal holmi vén pedáns tudós, határozza el magában Denis, az első kellemes gondolat nyomán.

De udvariasan, habár csak úgy félvállrólól kérdezi fön szóval:

- Afféle könyvmoly, ugyebár? Az ilyen emberek rendesen szörnyen unalmasak, s bajos elképzelni, hogy egy vén vaskalapos, ki az aldinjeiben és elzevirjeiben találja legfőbb gyönyörűségét, hogyan tud bánni a hitvány ütőfával... Mennyi idős az az ur? Nagypapa is lehetne magának, ugyebár?

- Aligha, viszonozza alattomosan habozó hangon a kis hercegnő. Hadd lássam csak. A leg-utolsó születésnapjakor töltötte be... majdnem bizonyos vagyok benne...

- A kilencvenkilencedik esztendejét?

- Dehogyan is! A huszonötödiket!

- Micsoda! kiáltja el magát Denis, önkéntelenül fölpattanva fektéből és elvörösödve.

Azután mintha észrevenné, hogy ez a különös meglepetés az ő részéről még sincs egészen helyén, visszahanyatlak előbbi helyzetébe és megváltoztatja az arckifejezését.

- Én bizony valami modern Matuzsálemnek képzeltem, mondja egykedvűen. Magam sem tudom, miért. Azt hittem, hogy inkább a nagybátyám barátja, semmint a magáé.

- Az ő atyja a tata legkedvesebb pajtása volt. Együtt iskoláskodtak, s mikor az öreg lord Kilgariff egy évvel ezelőtt meghalt, tata nagyon busult miatta. Most Ottó viseli a lord-cimet.

Ottó! Ez a kedvesen és olyan családias bizalmassággal kiejtett név bántóan hat a fiatalember fülére.

- Külföldön van? szól hirtelen. Hosszu időre?

- Nem. A jövő héten hazajön.

- Honnan tudja?

- Közölte velem az utolsó levélben, viszonozza Nóra egyszerűen.

Csönd következik erre a közönséges feleletre, a melyben semmi különös sincs. Denis a feje alá kulcsolja két kezét s látszólag mély elragadtatással néz föl a sápadt felhőkre, melyek az égbolt kápráztató kékségén uszkálnak. És mégis... mégis... mi benne az az elégedetlenség, az a szívszorulás, mely majdnem fájdalmasan esik? Mindenesetre eléggé sajgó érzés ez ahhoz, hogy helyzetének világos tudatára ébredjen tőle, arra, hogy ha van a világon férfi, a kinek e leánya érzelmeihez semmi köze sem lehet, ő az...

A kedves gyermek, mialatt ő így tépelődik, barna ujjacskáit azzal foglalkoztatja, hogy fölcifrázza az ő fejét. Fűszálakat dugdos a fiatalember rövidre vágott haja közé, s aztán ismét kihuzogatja, rendezgeti, mindezt egykedvűen, szeszélyesen, elmélázva.

Denis, kinek szíve el van telve az imént támadt félelemmel, fölemeli a kezét s levéve fejéről a puha kis kezét, spártai elszántsággal tolja félre.

- Tudja-e, mondja élesen, kissé erőltetett mosolylyal, hogy... hogy az ujjai, a mint babrálnak a hajam közt, majdnem megbolondítanak?

- Hát nem szereti? kérdezi ártatlan meglepetéssel a leány.

Lehajol fölibe s belenéz félig elfordított arcába, hogy lássa: komolyan mondja-e azt, a mit mond.

- Pedig Ottó szereti! Azt mondja, hogy olyan enyhítő hatása van, mint egy cigarettnek.

- Én nem vagyok Ottó. Engem nem enyhít, mondja Denis, folyvást azzal a nem igen természetes tréfálódzással. Annyira nem, hogy azt hiszem, hogy ennek a folytatása veszedelmes lenne... reám, nem magára nézve! teszi hozzá mosolyogva.

És mintha a kísértés ördögétől teljesen meg akarná magát óvni, fölkapja félretett kalapját s hősi elszántsággal nyomja a fejére, le egészen a szeméig.

- Oh, szükségtelen még meg is leckéztetnie, mondja a kis hercegnő, hosszú pillái alól sértődötten tekintve reá és szükségtelen úgy a fejébe nyomnia a kalapot. Nem nyulok én többé hozzá. Semmi kedvem sincs, szalmaszálakat dugdosni a hajába, elhiheti. Csupán a maga kedvéért tettem, mert Ottó azt mondja...

- Ohó, manó vigye azt az Ottót! vág közbe hevesen Denis.

De a másik pillanatban már elröstellí magát. Az Isten szerelméért, mi leli őt ma? Mit fog felőle gondolni Nóra?

Mialatt, lelkifurdalástól gyötörve, valami tisztességes mentségen gondolkodik, a hercegnő merészen kettévágja a gordiusi csomót.

- Maga bosszus, mondja nyugodtan, mialatt komoly szemmel nézegeti. Igazán az, sőt valósággal furcsán viseli magát. Mit gondol, nem nagyon forró-e magának a nap, vagy talán a legyek teszik idegessé? Ha úgy véli, hogy napszúrászt kap, vagy más hasonló baj éri utól, nagyon lekötelezne, ha előre figyelmeztetne erre.

Világos Denis előtt, hogy magára haragította a kis hercegnőt.

- Alázattal kegyelmességed irgalmába ajánlom magamat, viszonozza kérlelő mosolylyal. Higyje el, magam sem tudom, mi a bajom. (És ezzel igazat mond.) Ugy gondolom, nagyon silány természetem van, s most az is cserben hagyott.

- Helyes! kiált föl Nóra vidáman. - Ha csakugyan olyan rossz a természete, akkor csak örvendetes, hogy cserben hagyta. No, ne buslakodjék olyan nagyon... Megbocsátok.

- Pedig bizony nem érdemlem.

Megfogja most azt a kezét, melyet az imént olyan gorombán tolt el, és gyöngéden simogatja.

- Bizonyosan úgy fog rám visszaemlékezni, mint kiállhatatlan fickóra, a ki...

- Oh, dehogy! viszonozza Nóra gyöngéden. Ilyet nem szabad rólam föltennie. Mondjak-e valamit?...

Lehajol hozzá s olyan kedves komolysággal néz a szemébe.

- Én magát máris... jegyezze meg: máris szeretem, jobban, mint bárkit, a kit eddigelé ismerek. Tatát természetesen kivéve.

- Micsoda? Jobban, mint Kilgariffot is? kérdezi Denis, nem fojthatva magába e szót.

- Százszorta jobban! feleli Nóra nyiltan. Ámbár, teszi hozzá némi habozással, ki kell jelentenem, hogy nagyon szeretem Ottót is.

Denis, ki aggódó szemmel fürkészi az arcát, most bosszusan sóhajt föl. Oh, csak valamivel kevésbbé nyilt, valamivel tartózkodóbb volna ez a leány! Csak legalább egy kis habozást árulna el a hangja, csak egy kis pirulás mutatkoznék bájos arcán! De semmi, semmi ilyes nem fedezhető föl rajta. És ekkor Denisnek a lelkében újra föltámadnak az otthoni emlékek, és újabb aggodalom és önmegvetés gerjed szívében. Miért kívánná ő, hogy ez a gyermek tartózkodóbb, félénkebb legyen? Mit reméljen ő ettől? Avagy két rövid nap alatt megfélekezett becsületről, kötelességről és minden egyébről? Örültség ez, valóban, napszúrás! Eh, el fogja magától távolítani ezt a gondolatot.

Csakhogy könnyebb azt mondani, mint megtenni. S az álmatlan éjszaka néma virrasztásában, midőn minden lelki dolog világosabban áll előttünk, Denis tisztán látja, hogy a varázsló szerelem hálójába kerítette őt és hogy im örökre, megmásíthatatlanul rabszolgájává lett. Szíve sebzetten, sajogva, reménytelenül hever annak a lába előtt, a kit pár nappal ezelőtt még nem is ismert!

VI.

- Pszt!... Nóra te!... szól a házigazda halkán, kidugva fejét a saját szobája ajtaján s nagy titokzatossággal integetve leányának, hogy jöjjön be hozzá. Bevonja Nórát a szobába, gondosan beteszi utána az ajtót és aggodalmas szemmel néz reá.

A legutóbbi esemény után való reggel történik ez, s mr. Delaney ugyancsak zavarodottnak látszik. Kemény hajzata olyanféle kuszátságot mutat, a melyet az ideges ujjakkal való babrálás szokott előidézni.

- Itt marad egy hétig! nyögi ki végre. Egy óra hija sem lesz! Hiszen előre megmondtam volt!

Nórán kellemes borzongás fut végig.

- Nos! Csak nem busulsz e miatt? kérdi szemrehányóan. Jusson eszedbe, hogy miket mondtál a vendégszeretet kötelességeiről, meg a...

- Bolond beszéd! Hogy mondhatasz ilyet? Busulok-e? Dehogya, sőt nagyon örülök! Azt szeretném, ha egy hónapig itt maradhatna, csakhogya... Hiszen soha kedvesebb fiut nem láttam, nem én, soha! Hát te?

- Soha! erősíti Nóra őszintén.

- Nem ez hát a baj, Tündiké, hanem... (és suttogóra fogja a hangját), mit gondolsz, eltart addig?...

- Micsoda? kérdezi Nóra ijedten. A baromfi? A juhhus?... Ha nem tart is, van rá mód, hogy...

- Oh, ugyan eredj a tyukjaiddal meg a juhaiddal! kiált föl mérgesen az apa. Kinek van az az eszében? Nem az ebéd aggaszt engem, hercegnő, hanem... hanem az öltözékem!

Majdnem gutaütést kap abbéli erőfeszítésében, hogy suttogva bár, de kellő nyomatékkal mondja ki ezeket a nagyfontosságú szavakat.

- Oh, Nóra, aranyom, tegnap este már azt hittem, hogy meghalok benne. Kivált a frakkban. Ugy éreztem, mintha széjjel kellene pattannom!

- Hát bizony meg is látszott rajtad, feleli Nóra mély részvétellel. Miért is veszed föl, tatus édes? Lásd, olyan szép vagy te a rendes vasárnapi öltözékedben és olyan csinos vagy benne, kivált ha lenyíratod a hajadat.

- Soha! szól a házigazda hősiesen. Elkezdtem, hát meg is maradok benne, ha belehalok is! Azt gondolod, engedném, hogy ez a fiu hazamenjen a mamája kastélyába és ott elbeszélje ő nagyságának, az én sógorasszonyomnak, hogy én gyapjuban szoktam ebédelni?

- Oh, azt nem tenné, viszonozza Nóra méltatlankodva. Mit gondolsz felőle?

- Valamiképp mégis csak kisülne és akkor mindhalálig rajtunk volna a székény. Az jutott hát eszembe, hogy...

Az öreg ur aggódva néz leányára.

- ...Hogy hátha könnyitenék rajta egy kicsit? Mi? Ha például a hónaljban, tudod, felfejtenénk egy picikét a varrást?... Az nekem nagy könnyebbségemre lenne, ő pedig... észre sem venné. Nos, mit szólsz hozzá?

- Oh, a világért se! kiált föl Nóra szenvedélyesen. Fejts föl egy öltést és utána feslik az egész! Hiszen, tatus, gondold el, hogy mennyi idős az a ruha! Én még a világon sem voltam, mikor csináltattad. Legalább is huszesztendő.

- Harminc, galambom, úgy hiszem, hogy harminc, mondja nagy levertséggel a szegény házigazda.

Szörnyű csapás reá az, hogy leánya tiltakozik a „fölfejtés” ellen.

- Hát igazán azt mondtad, hogy nem lehet rajta könnyíteni? Nagy kínszenvedés ez pedig, Nóra! Hidd el, édesem, tegnap este volt egy pillanatom, mikor közel éreztem magamat a - tüszköléshez! Sohasem fogom elfelejteni azt a pillanatot. Ha csakugyan rám jött volna a tüszkölés, végem lett volna! Egyetlen varrás, egyetlen gomb se maradt volna a helyén! Szörnyet haltam volna ijedtemben! Igazán nagy aggodalomba ejt ez a dolog, édesem, mert minden pillanatban előfordulhat. Tudod, hogy milyen nagy hajlandóságom van a tüszkölésre.

- Igaz, s ez nagy szerencsétlenség, mondja Nóra szomorúan. Bár kigyógyíthatnád magadat!

- Hidd el, gyermekem, hogy még nevetni sem tudok kedvem szerint, folytatja mr. Delaney sóhajtva, s az nekem nagy veszteség. Nem vagyok hozzászokva. Aztán, meg nem is hiszem, Nóra, hogy egy hétig kihuzom ezzel a ruhával. Igazán mondom, nem hiszem, s ha baj lesz, sohasem fogom többé fönnhordani a fejemet.

- Majd szerzek egy kis erős házicérnát és összeöltögetem vele belülről a varrásokat, a hol keshedteknek látszanak s akkor aztán nevethetsz kedved szerint, szól a leány bátorítóan ütve az atyja széles hátára.

- No akkor, úgy hiszem, ujravarrod az egészet, mondja rá búsan az öreg ur. Nem hiszem, hogy egyetlen varrása is volna, a mely egy tisztességes sóhajtást kiállana.

Ugy néz a leányára, mintha azt mondaná, hogy merje hát tagadni, s egyszerre csak, minden átmenet nélkül, ellenállhatatlan kacajban tör ki. Nevet, nevet, s vele együtt nevet Nóra is, szivből csengően, elragadóan. A ki hallaná őket, önkéntelenül velök kellene nevetnie. Sokáig és hangosan kacag az apa s Nóra folyvást vele tart, maga sem tudva miért, de a fiatalság könnyen hajlik a nevetésre és szívesen használja föl az alkalmat.

- Beszélj hát, beszélj! kiált föl végre a leány. Csak nem nevethetek így örökké, a nélkül, hogy tudnám, mi okból. A vidámságnak ez a neme nem egészen kielégítő.

- Az jutott eszembe, felel az apa, még folyvást csuklandozva, hogy ha csakugyan szétpattanna rajtam az a ruha, micsoda nagy patália lenne abból! Micsoda tableau! Képzeld el, hogy milyen képet vágna Denis! Hát még te! S a te szegény öreg tatád ott az asztalfőn! Hahaha! Folytonosság-hiányokkal az öltözkéiben, és... jaj!... Hahaha!

Csakugy omlik szeméből a könny, a mint kifesti magának azt a jelenetet, mely az imént még kétségbeejtette. Nóra is szivből nevet, midőn Denis, az ajtót benyitva, bedugja rajta a fejét.

- Jól esik az ember szívének a nevetésöket hallani, kezdi. Szabad tudnom, hogy min nevetnek?

- Nem, nem elég érdekes, siet felelni a kis hercegnő. Nagyon ócska, elkoptatott tárgy.

- Jól mondád, kis hercegnőm! kiált föl a házigazda, ujra nekifogva a kacagásnak. A legnyugodtabb lelkiismerettel el lehet mondani, hogy nagyon elkoptatott tárgy és rettenetesen ócska.

- Sohse bánts, tata, szól a hercegnő, s hirtelen Denishoz fordul, hogy elvonja ennek figyelmét az öreg urról, a ki veszedelmes kedvében van.

- Maga mondani jött valamit. Az a levél, mely a kezében van...

- Anyám írja. Azt kérdezi, hogy mikor szándékozom hazatérni.

- De, édes fiam, hiszen még csak most jöttél, kiált föl a házigazda, megfélelkezve a tréfáról, a fekete öltözék keshedt voltáról és minden egyébről.

- De anyám azt mondja, hogy nem tud nélkülem boldogulni. A ház tele van vendéggel s ő, úgy látszik, nem tudja őket egymaga folyvást mulattatni... Nóra, anyám azt is tudni kívánja, hogy maga eljön-e velem.

- Én? Magával, a kastélyba! Oh nem, semmiesetre! felel a kis hercegnő borzadva.

S önkéntelenül hátrahúzódik egészen a falig, mintha a lehető legmesszebbre akarna jutni a „kastély”-tól. Nincs ékesszólás, mely többet fejezhetne ki, mint ez a mozdulat.

- De miért? kérdezi a fiatalember szemrehányóan. Anyám annyira óhajt magával megismerkedni, hogy zokon fogja venni ezt a visszautasítást. Hiszen tudja, hogy ő most nem jöhet el ide, de ha maga hozzánk jönne...

- Nem is gondoltam még erre. Nem tudtam, hogy a mamája kívánja...

- Pedig mondtam már az édesatyjának... Nem mondta meg neki? szól Denis az öreg urhoz fordulva, ki megszégyenülten áll előttük.

- De igen... emlékszem olyasmire... Ugy hiszem, azt mondtad, hogy ő nagysága szeretné látni... viszonozza a megszólított, kínos habozással.

Mert tény, hogy nagyon jól emlékszik a dologra, csak hogy már eleve abban állapotodott volt meg, hogy Nóra nem tudna ellenni nélküle s ő sem Nóra nélkül.

- Nemcsak azt mondtam, hanem átadtam önnek anyám egyenes meghívását; jegyzi meg Denis és komolyan tekintve Nórára, hozzáteszi:

- Reményelem, kedves Nóra, elfogadja a meghívást. Meg fogja szeretni anyámat, jól tudom, s mivel éppen most sok vendégünk is van, nem fog nálunk unatkozni.

- Oh, éppen az a baj, szól a kis hercegnő, elfogódottan.

- Mi?

- Az a sok vendég!

- Bohóság! Viszonozza Denis nevetve. Nem fogja ám megenni egyik sem és akadhat köztük olyan is, a ki mulattatni fogja. Bizonyos vagyok benne, hogy élvezetesnek fogja találni az ottlétet.

- Oh, az lehetetlen, felel Nóra, s szemrehányóan pillant atyjára:

- Tata, hát mért nem szólsz? Mért nem mondod, hogy tőled távol nagyon boldogtalannak fogom magamat érezni?

- Ő boldogtalannak fogja magát érezni, Denis, igazán mondom, boldogtalannak! szól az apa, kit az a szemrehányó pillantás lelkesült föllépésre ragadott. Biztosítalak, kedves öcsém, hogy Nóra a legszomorubb teremtes lenne a világon, hacsak egy napra is nélkülöznél az én társaságomat.

Olyan tökéletes jóhiszeműséggel mondja ezt s annyira meglátszik rajta az, hogy segíteni akar leánykáján, hogy Denis nem állhatja meg nevetés nélkül.

Még Nóra is nevet.

- Pedig igaza van, szól Denishez kissé kihívóan. Sohasem voltunk még egymástól távol, soha. Az alatt a három év alatt, melyet Franciaországban az iskolában töltöttem, szintén együtt voltunk, mert eljött velem s ott lakott.

Denis most az öreg urhoz fordul.

- Akkor legjobb lenne, ha megmásitaná a szándékát, és szintén eljönne Ventrybe.

- Bárcsak mehetnék! viszonozza mr. Delaney, ki igazán nem kívánt volna jobbat, de most nagyon meg vagyok kötve. Hiszen, tudod, a bérlők...

Arról nem szól, hogy a fekete öltözéke milyen siralmas állapotban van, s hogy teljességgel nincs módjában másikat csináltatni.

- Nóra, szól egyszerre Denis, jöjjön ki s beszéljük meg a dolgot alaposan.

VII.

Künn a világ olyan szép, olyan üde, olyan vidám, hogy alig lehet csodálni, ha Denis ennek a hatásában bizik, hogy elérje célját. Ki tudna rideg maradni ilyen pompás verőfényben, látva azokat a hófehér bárányszerű felhőket?

De föltevése meglehetősen tévesnek bizonyul, a mint a leányra pillantva, úgy találja, hogy épp olyan hajthatatlan, mint az imént volt.

- Hát mit is gondolt? szólt Nóra kissé bosszus nevetéssel. Kijöttem, mert maga, úgy látszik, nagy eredményt várt ettől, de figyelmeztetem, hogy semmi különös sem lesz belőle.

- Teljességgel nem értem, hogy miért szegül annyira ellene annak, hogy hozzánk eljöjjön, mondja kissé sértődötten Denis.

- Oh, szó sincs róla, siet ellenvetni Nóra. Ne gondolja ezt egy pillanatig se... Ha csupán magáról az édesanyjáról volna szó, de tény... hogy... félek, teszi hozzá elpirulva.

- Fél? Mitől?

- Attól a sok idegentől. Ha elgondolom, hogy egyedül leszek ott, annyi ismeretlen ember közt... tata nélkül... oh, borzadok!

- Hiszen nem lenne egyedül. Ott leszek én, viszonzá Denis, némi szemrehányással a hangjában.

- Az igaz, maga ott lesz, hagyja rá a leány, csak most figyelve erre a körülményre, a melyről megfélekezett volt. Erre nem is gondoltam; de maga mégis csak nem a tata.

Ez megcáfolhatatlan. Nóra olyan álláspontot foglalt el, a mely megtámadhatatlan. Denis abban is hagyja a küzdelmet.

- Nem hallgatok többé egyetlen kifogására sem, kiált föl vidáman. Egyetlen egyre sem. Ragaszkodom ahhoz, hogy akarata ellenére is elviszem magammal és bemutatom annak a sokadalomnak. Erősen föltemtem magamban, hogy ezt megteszem, s tudom, hogy magának nem lesz szive ahhoz, hogy kívánságomtól elüssön. Hogyan? Hát azt gondolja, hogy olyan könnyen lemondok arról a diadalról, hogy megmutassam magát nekik, elibök állítsam a foglyomat, a ki még hozzá az én legsajátabb, kizárólagos fölfedezésem?

- Megmutasson nekik? Elibök állítson? kiált föl Nóra olyan hangon, mely villámos ütésként hat a szerencsétlen Denisre. Talán valami afrikai néptörzsnek a leánya vagyok én? Oly annyira elütő vagyok a maga ismerőseitől?

- Mint a fény a sötétségtől, felel rá gyorsan Denis, teljességgel nem értve bár a leány hangját és modorát.

- Oh! szól a kis hercegnő.

Ebben a látszólag ártatlan szótagocskában igen sok lehet kifejezve, mert Denis meglepődve fordul feléje, a mint ezt a különös hanghordozást hallja. Vajjon mit akarhat ez a leány? Tekintetük összetalálkozik egy pillanatra. De ez is elég idő arra, hogy Denis csillogó könnyet lásson a leány szemében.

- Nóra, mi az? mi baja? kiált föl megdöbbenve. Hát igazán olyan boldogtalanná teszi csak az a gondolat is, hogy anyámhoz eljöjjön? Ha ezt tudtam volna...

- Nem az az oka, s maga nagyon jól tudja ezt... viszonozza a leány neheztelően.

Könyei most már kicsordultak, a mint haraggal emeli rá a szemét, a fényes csöppek rezegve állnak a selyempillákon.

- Hanem, hogy azt mondja, hogy „elütő” vagyok másoktól! Hiszen igaz, jól tudom, hogy nem vagyok olyan, mint azok a többiek, azok a maga divathölgy-ismerősei, a kik mindenütt jártak, mindent láttak, s mindent hallottak, a mi csak hallani való, sőt (könyező megvetéssel) nyilván többet is! Tudom én, hogy nem vagyok olyan, mint ők és (szenvedélyesen) nem is kívánok olyan lenni. De lehet az ember másoktól elütő, a nélkül, hogy szeretné, ha ezt szemébe vágják. Lehet az ember ósdi, tökéletlen, de azért nem kívánja, hogy fölhányják neki!

Ez a rettenetes szónoklat olyan megdöbbenő folyékonysággal hangzik el, hogy szegény Denis azt sem tudja, mitévő legyen. Végre, nagy erőfeszítéssel összeszedve magát, fölkiált:

- Nóra! Lehetséges-e, hogy engem ennyire félreért?... Drá... hm... kedves hugocskám! Hát nem akarja megérteni, hogy valójában mit mondtam, hogy miben van az igazi különbség? Hogy maga a fény, a többi pedig a sötétség! Oh, Nóra, nézzen rám! Mondja, hogy hisz nekem!

- Nem mondom! Nem hiszek! felel a leány dacosan, állhatatosan elfordítva tőle az arcát.

S most végre az a két könyecsepp leválik a pillákról s lassan, szánalomgerjesztően gördül végig az arcán.

- Maga ezt bizonyosan csak azért mondja, hogy kedvemben járjon és megvigasztaljon.

S halk, zokogó hang szakad föl a kebléből.

Denis csak óriás erőfeszítéssel bírja le magában a mohó vágyat, hogy karjaiba ragadja a leányt, s szomoru kis orcáját a maga arcához szorítsa. Volt-e valaha ennél szebb teremtés a világon? Oh, ha szabad volna őt meghódítania, megnyernie!... Oh, bár sohase látta volna!... De nem, nem! Ezt nem kívánja, nem kívánhatja!

Milyen hamar forrott egybe az ő életével ez a gyermek, és oh, milyen későn mégis! Mint foszlatta szét örökre azt a derüt, melyről ő azt hitte, hogy holtáig fogja életét kísérni! Igen, azt hitte, mert akkor még nem ismerte a legfőbb boldogságát, nem izlelte meg a szerelem varázsitálát, azt a keserű édességet! Most már vége mindannak! A derü eloszlott, szívéből elszállt a béke; amott kínzó bilincs köti le örökre, s itt a szerelem, mely talán reá várt s nem lehet az övé! Itt ez a kedves, isteni leányka, a ki még gondtalan, dallal az ajkán, nevetéssel a szemében, és nyilván semmit sem tud még arról a gyötrő, fájdalom-okozó lázról, melyet az emberek szenvedélynek neveznek. Mindez, vagy legalább ennek a homályos érzete tombol benne, a mint ott áll s nézi a kis hercegnő pergő könyeit, de mikor megszólal, hangja nyugodt, bár halk:

- Nem azért mondtam. Meg is esküszöm rá, ha akarja, ámbár a pusztá szavamnak is elégnek kellene lenni. Ugyan, bohó gyermek, hát azt gondolja, hogy ha csakugyan volna olyan istentelen gondolatom, hát lenne elég bátorságom ahhoz, hogy kimondjam?

Ez kitünő és meggyőző érvnek látszik. A kis hercegnő elmosolyodik s egyszerre ismét derüs az egész világ! Sőt kissé még közelebb is huzódik Denishez, mintha szólni akarna, de azután egyszerre félénkség lepi meg, megáll s karcsu ujjai közé fogja a fiatalember kabátjának egyik gombját, minden látható ok nélkül forgatja, csavargatja összevissza.

- Nos? kérdezi Denis, sóhajtást fojtva magába.

Akárkinek, a ki nem éppen anakhoréta, igen nehezebbre esik olyan közel látni magához a szive választottját s érezni, hogy nem szabad őt arra biztatni, hogy még közelebb jöjjön.

- Nos?

- Denis, kezdi a leány a legelbájolóbb pirulással, mondja meg nekem... de igazán ám és őszintén... csinosnak tart maga engem?

- Ez nagyon szegényes szó, felel a szerencsétlen Denis, annyira megfélelkezve a szigorú szerepről, melyet neki a sors juttatott, hogy lefejtí a karcsu ujjakat a megnyomorgatott kabátgombról és ajkához nyomja őket. Ha azt mondaná: „bájosnak”, akkor felelhetnék.

- Oh, ugyan! nevet elégedetten a leány, az meg már sok lenne. Azt mondják, hogy anyám nagyon szép asszony volt, de hogy én nem nagyon hasonlítok hozzá, inkább a tata családjához huzok, már mint... magukhoz. Talán éppen magához hasonlítok. Milyen különös volna az! Csakugyan hasonlítok magához?

- Megvallom, sokszor hizelegtem magamnak, felel Denis nevetve. Mindnyájan megteesszük ezt; de becsületekre mondhatom, hogy ennyire még sohasem mentem el az önhittségben.

- Lássá, folytatja a kis hercegnő állhatatosan, most, hogy ez szóba került, bizonyos vagyok benne, hogy ma reggel, mikor a tükör előtt rendezgettem a hajamat, a képmásom emlékeztetett valakire. Az senki más nem lehetett, mint maga. Jőjön csak...

S megfogva a kezét, magával vonja egy mély tavacskához, mely káka és moha között álmosan sütkezik a nap sugaraiban.

Fölibe hajol a víznek s nézegeti azt a halvány, tökéletlen képmást, mely benne látszik. Elmosódó és fogyatékos kép az, de így is igen kedves. Denis a háta mögött állva s a vállá fölött tekintve le a vízbe, jól láthatja a rezgő képet, mely a leány tiszta, tökéletes szépségét oly hiányosan adja vissza. Türelmetlenül fordul a mellette álló eredetihez.

A leány még folyvást keresi azt a hasonlatosságot, a mely voltaképp nincs is, midőn Denisnek hirtelen kedve támad egy iskolásfiúhoz méltó csínyre. Karját a leány derekára vetve, a víz felé taszítja s úgy tartja ott egy pillanatig a víz fölött. Azután visszavonja a biztos anyaföldre.

- Így ni! Ha itt nem vagyok, beleesett volna, mondja tüntető kérdéssel.

- Oh, Denis!... kiált föl a leány komoly ijedelemmel.

Azután elneveti magát s mialatt a fiatalember karja még folyvást átfonva tartja derekát, ő visszahajtott fejjel pillant rá, szétnyílt ajkkal, csillogóbbá lett szemmel. Tartása olyan, hogy feje majdnem rajta nyugszik a Denis vállán. Soha sem volt még ilyen közel a szívéhez. A fiatalember ereiben örülten lüktet a vér, szeme kitüzesedik. A leány ajkán csábítóan int a mosoly... De az ő ajka már nem mosolyog. Hirtelen, önkéntelen mozdulatot tesz. Közelebb, közelebb hajol a leányhoz... azután egyszerre elbocsátja s hátralép, sötéten összevont homlokkal, sápadt arccal.

- Megijedt? kérdezi Nóra könnyedén. Azt hitte, ugyebár, hogy csakugyan beleesem? Ugy kell, legalább megbűnhődött a csintalanságáért. De tudja meg, hogy a lábam olyan biztos, mint a kecskéé. Sohasem csuszom el.

Nyilvánvaló, hogy Nóra nagyon csodálkozik unokabátyja hangulatának gyors elváltozásán s talán nyomban vallatóra is fogná e miatt, ha, Denis szerencséjére, épp e pillanatban meg nem jelenik, feléjük közeledve, a mezei úton egy öreg asszony.

VIII.

Öreg, összetörődött anyóka, nyomoruságosan öltözve, mint a szegény ir parasztok mindnyájan. Kurta, vastag kék flanelből készült rokolyája a szó szoros értelmében össze-vissza van foltozva. Lába, melyen sem harisnya, sem cipő nincs, olyan keménynek látszik, mint az ut, a melyen lépked. Testét ócska zeke fűdi, mely könyökben ki van vása s mindenütt kopott, nyakába pedig szennyes, vörös-fekete kockás kendő van vetve.

Meleg juniusi időben elegendő ruházat ez, de a tél fagyában és havában ugyancsak fogyatékos és azt az öreg testet semmi egyéb nem fogja védeni a hideg ellen, ha majd beköszöntenek a zord napok. A szegénység nem ismer különféle öltözkéket, melyek az évszakokhoz alkalmazkodnának.

Nórát meglátva, az öreg asszony meggyorsítja lépteit, melyek amugy is meglepők voltak olyan asszony létére, a ki már jóval túl van az ötvenen.

- Ah, Biddy, maga az? szól elibe Nóra, nyájas mosolylyal téve ezt a fölösleges, de barátságos kérdést.

- *Good morrow, your honour, my lady*, felel rá a vidéki ir parasztság udvariaskodó köszönésével az öreg asszony. Sietni tetszik? Lehetne egy szavam a kisasszonyhoz?

- Ugyan mi ujság, Biddy? kérdezi Nóra aggódóan. Csak nincs tán valami baja a kis Larrynak?

- Nincs, kisasszony. Hála a jó Istennek, napról-napra jobban van. De kérem szépen, én az urral szeretnék beszélni. Otthon van?

- Otthon hagytam ezelőtt egy órával.

(Denisnek lehetetlen észre nem vennie, hogy Nórától, mialatt most együtt voltak, csodálatos gyorsasággal mult az idő.)

- Mit akar tőle, Biddy? kérdezi tovább a kis hercegnő.

- Hát biz én, kisasszony, egy darab fát kérnék tőle, semmi egyebet. Azt gondoltam magamban, hogy adna tán egyet amonnan az erdőből, hogy föltámasszam vele a házamat, mert nagyon rá van ám szorulva a támasztékra. A gerendák nagyon engednek már, de ha meg tudnám őket valamivel támasztani, hát együtt maradhatnánk még vagy egy esztendeig. Egy fiatal fácska az ültetvényből elég jó lenne, kisasszonykám. Az ur mindenkire jó, áldja is meg az Isten, és ha a kisasszony úgy gondolja, hogy ideadná...

- Oh, bizonyos vagyok benne, hogy odaadja, Biddy. De siessen ám, mert mindjárt elmegy hazulról... Várjon csak... Hogy van Dan? Mikor hallott felőle hirt?

- Az ám ni, hiszen egyrészt azért is jöttem, felel az öreg asszony. De mikor együtt láttam a kisasszonyt ezzel az ifjuurral..., teszi hozzá ravaszul, be nem fejezve a mondatát. Hát ugy áll a dolog, kedves kisasszony, hogy éppen ma reggel kaptam levelet a fiamtól. El is hoztam (s kiveszi a kebeléből), talán nem röstellené elolvasni...

- Szívesen elolvasom, mondja rá a kis hercegnő nyájasan. Istenem, milyen jó fiu volt az mindig.

- Már az igaz, kisasszony, hagyja rá hálás örömmel az anyóka. Áldja meg az Isten a kisasszonyt, mindig van egy-egy jó szava mindenkinek a számára. Lássa, teszi hozzá nagy büszkeséggel, messze földről jött ám ez a levél, Kina országból! Dicsértessék érte a Szüzanya! Az egész világot bejárja az a fiu, pedig micsoda haszontalan suhanc volt! No, nem csoda ez, Nóra

kisasszony? Vásott fickó volt, a kit minduntalan püfölni kellett, annyi rossz fát tett a tüzre! Még tisztelendő Jerry atya se tudott tőle békében maradni. Most pedig, tessék, csak olyan derék legény, mint más, és ott szolgál a hadihajón.

- Hát miért is ne? viszonozza Nóra. Hol az a tengerész, a ki az ir embernél különb volna?

- Az is igaz, erősíti hálásan az anya. A levélben háromfontos bankót is küldött a fiam. No, lám, mégis igazsága van a kisasszonynak. Azt mondja a fiu, hogy nem fogja ő elfelejteni az ő öreg mámiáját soha. Hej, Nóra kisasszony, roppantul sajnálom is, hogy valaha azt a fiut megütöttem!

- Sohse sajnálja, viszonozza Nóra nevetve. Talán éppen az a verés tette olyan derék emberré, a milyen lett.

- Dehogy, aranyom. Nem hiszek én már a verésben. Ha férjhezmegy, Nóra kisasszony, sohse verje a csemetéit.

A kis hercegnő megint elneveti magát.

- Megjegyzem magamnak, mondja, s nyájasan bólintva az öreg asszony felé, odább megy néhány lépéssel.

- Oda fogja neki adni az édesatyja a fát? kérdezi kíváncsian, mikor az öreg asszonytól eltávolodtak.

- Természetesen.

- De azokból, a miket mondott, én azt gondoltam, hogy haragszik az idevaló népségre s inkább kissé ridegen bánik velük, semmint...

A kis hercegnő megvető pillantással fordul feléje.

- Négy nap óta él együtt a tatával és még sem ismeri? Nem tanulta ki természetét? Hiszen, én Istenem, nem tud az nemet mondani senkinek. Szidja a bérlőit meg a munkásait reggeltől estig, mintha a legnagyobb ellenségünk volna, de úgy bánik velük, mint a legjobb barátjuk. Az öreg asszony minden bizonynyal meg fogja kapni a fát s ha a munkásoknak sok dolguk van, tata valószínűleg maga fog kimenni s tulajdon kezével vágja ki a fát a szegény asszony számára.

- Értem, mondja Denis elgondolkozva. De mire kell annak a szegény asszonynak az a „darab fa”?

- Hát nem hallotta? Hogy föltámassza a háza födelét, a mely közel van a bedőléshez. Nem kívánja a tető kijavítását, egyszerűen csak támasztókarót kér hozzá. Tata majd gondoskodni fog róla, hogy télire ki legyen javítva a ház - ha ugyan lesz hozzá... elegendő pénze. De annyi rozzant tető van, a mely javításra szorulna!

Lassan ballagnak tovább, mindegyik a maga gondolataiba merülve, míg végre Denis megszólal:

- Mondja csak, Nóra, szól oly ösztöntől indítva, melyet maga sem tudott volna megmagyarázni, volt-e már valaki, a ki megkérte a kezét?

Némely leányt zavarba ejtett volna ez a kérdés, némelyik pedig sértőnek találta volna. A kis hercegnő azonban egyszerű rendes kérdésnek veszi.

- Soha! felel rá készségesen. Pedig épp most töltöttem be a tizenkilencedik évemet. Nem gyalázat ez?

A hangjában talán van is egy kis méltatlankodás. Miért hogy társnői közül éppen őt kicsinyelték ennyire?

- Pedig ott van French Lily, a ki fiatalabb, mint én, s már egyéves asszony amott Indiában! S úgy mutat az erdőre, mintha mindjárt a mögött volna India.

Denis elneveti magát.

- Egyéves? Csakugyan fiatal!

- Oh, nagyon jól tudja maga, hogy mit akartam mondani. Hanem a mi engem illet... (teszi hozzá aggódóan kérdő tekintettel) talán nem is vagyok afféle leány...

- Miféle leány?

- Hát például: vonzó. Mit gondol, valószínű-e, hogy előbb-utóbb megkér valaki?

- Én valószínűnek tartom, feleli Denis szárazon.

- No már, folytatja a leány csüggetegen, hacsak a mészáros, vagy a pék, vagy a gyertyamártogató nem lesz, nem tudom itten körül ki lehet.

- Hát férjhez szeretne menni? kérdezi Denis élesen, mialatt minden ok nélkül harag gerjed lelkében.

- Vénleány semmiesetre sem szeretnék maradni felelé naivul Nóra. A vénleány szerintem igen szájalomraméltó teremtés. A „lehetett volna, csak nem akart”-féle elméletben én egyáltalában nem hiszek. Vénleány szerintem csak az, a ki senkinek sem kellett! Már pedig ezt nem szeretném magamról is elmondhatni. Tata azt mondja, hogy ne féljek én attól, nem olyan a mi vérünk, majd rám kerül a sor! A mi családukban még nem volt vénleány, azt mondja, már pedig ő a szülei nagynénjeire és harmincegyedik izben való unokatestvérei is emlékszik.

- Meg kell adni, hogy ez bő tapasztaltságot ad az embereknek, magát pedig mindenesetre megnyugtathatja.

- Igaz, felel Nóra kétkedően, megnyugtató, de nem meggyőző. Utoljára is, kezdetének min-
dennek kell lenni, s én úgy érzem, hogy már is kezdek a Delaney-k első vénkisasszonya lenni. Ez pedig rám nézve annál keservesebb, mert én hiján leszek a hagyományos unokaöccsöknek és unokahugoknak, a kikre felsült érzelmeimet pazarolhatnám. Ez nem szép a sorstól, ugyebár? Ha már örökös párta-viselésre ítélt, látott volna el legalább férjes és nős testvérekkel.

Mind a ketten nevetnek, de a fiatalember jókedve meglehetősen erőltetett valami.

- Ventryben, mondja lassan, mintha akarata ellenére kelnének ajkán a szavak, a mészároson és a péken kívül másokkal is fog találkozni. Módjában lesz a választás.

- Igen ám, ha elmegyek.

- Már pedig eljön, Nóra, ugyebár? szól Denis, megállítva a leányt a ház lépcsője előtt, hova ezalatt visszaérkeztek.

- Oh, azt még nem tudom. Gondolkoznom kell rajta, felel negédesen a leány s elfut.

IX.

Csakugyan „gondolkozik-e rajta”, vagy nem, azt nem tudhatni, de az édesatyja komolyan meghányja-veti magában a kérdést, s töprenkedésének az eredménye az, hogy estefelé egyszer csak reáront a kis hercegnőre s bevonszolja a „szalónba”, hogy könnyítsen előtte a lelkén.

- Tündike, gondolkoztam, kezdi nagykomolyan, óvatosan bocsátkozva le egy rendkívül ócska széknél a karjára.

- Lehetetlen! kiált föl tiszteletlenül a leány.

- De igen, gondolkoztam az elutazásodon, és úgy vélem, hogy csakugyan el kellene menned. Igazán mondom, édesem, teszi hozzá, észrevéve a leány ellentmondó tekintetét. Gondoskodnunk kell már a jövődről és nem szabad önzőknek lennünk. Jól tudom, hogy az elválás keserves lesz mind a kettőnkre nézve; de nagynénéd befolyásos asszonyság, a kinek módjában van, hogy téged bemutasson a világnak, sőt esetleg tisztességesen férjhez is adjon. Denis, a mint sejtem, úgy vélekedik, hogy gazdag emberhez kellene nőül menned...

- Igazán úgy vélekedik? mondja a kis hercegnő, haragosan tolva föl csinos állacskáját. Csodálom, tata, hogy te megengedtél neki ilyen nyilatkozatot. De különben is, én... nem megyek el hozzájuk. Nem szenvedhetem az idegeneket...

- Sebaj. Mihamarabb megszokod őket.

- Lehet. De akkorára már félig belehalok a tanulmányozásukba. Az ő szokásaik nem vágnak egybe az enyéimmel s ha én unalmasoknak találnám őket, ők viszont engem furcsának ítélnének; ha pedig azt látnám (folytatja könybelábadó szemmel), hogy valamelyikük kinevet, megölném őket.

- Jól tennéd! hagyja helyben az édesatyja hévvel. Szeretnék a szeme közé nézni annak, a ki meg merné tenni. Küld el csak az illetőt hozzám, majd végzek én vele, akármilyen vitéz legény is.

- Csakhogy nem legény lenne az, viszonozza a kis hercegnő jóslatszerű sóhajjal, hanem leány vagy asszony!

- Badarság, szivecském. Pártodat fogom én száz ellen is. Ne csüggedj, Nóra.

S aggódó arccal fordítja maga felé a leányt.

- Tudsz-e táncolni?

- Akár az angyalok! feleli Nóra szerényen, s talpra szökik. Gondolod, tata, hogy tánc is lesz ott? Ebben az egyben nem félek, mert Ottó a múlt télen minden istenadta esős napon valcerezett velem, nem emlékszel? Táncolni tehát tudok!

- Öröklött előnyöd ez! mondja az apa, kellemes emlékektől sugárzó arccal állva föl. Nyalka táncos voltam én a magam idejében. Az egész grófságban senki sem volt, a ki méltó lett volna arra, hogy a sarum szíjját megoldozza. Nem volt Corkon innen olyan bál vagy mulatság, a melyen én ott ne lettem volna, nem is szólva a Dublinba való fölrándulásokról. Voltak idők, mikor egy egész hónapig nem feküdtem ágyba s minden nap világos kivirradtig rugtam a port; tánc után pedig következett a hajnali kocsikázás hazafelé, természetesen a kedvenc táncosnő társaságában. Azután pedig esetleg vadászatra kellett rándulni, vadászat után pedig átöltözni, újabb találkozóra leányokkal. Micsoda mulatozás, micsoda versenygés volt az, közbe-közbe egy-egy párbajjal fűszer gyanánt! Hej, nagyszerű világ volt az!

Az öreg ur egészen átengedi magát a mult idők gyönyörűségének, a leánya pedig alattomosan ösztökéli, hogy még jobban rávalljon magára.

- Oh, tata! mondja, hamisan megfenyegetve őt nyulánk mutató-ujjával, szörnyű gonosz csont lehettél te, hallod-e!

- Oh, csak egy-két esztendeig, galambom, hidd el, nem tovább, szabódik komolyan az öreg ur. Aztán egy bálon találkoztam anyáddal, szerelmes lettem belé, s két hét alatt férj és feleség lettünk. Ah, az volt ám a kedves, szép asszony!

- Az magától értetődik, jegyzi meg a kis fenség negédesen, két kezével széthuzva ruhája alját, s odatáncolva egy ódon tükörhöz, mely mosolyogva adja vissza az ő kedves alakját.

- Ime a bizonyíték! mondja, képmására mosolyogva, s lassu tánclépésben tipegve a tükör előtt.

- Gyere, tata, kiált hátra egy pillantással, csak nem felejtetted még el egészen? Tegyük egy-két fordulót, ha másért nem, hogy a vérünk felmelegedjék.

Csípőre teszi a két kezét s úgy lejt feléje, szemében a legcsábítóbb tekintettel.

Az apa nem bír ellentállni a kísértésnek. Rögtön tüzet fog, s a következő pillanatban úgy rugja a port, mint annak a rendje, azaz, hogy rugná, ha a padló olyan viaszkos és fényes nem volna!

Javában táncolnak még, tüzesen, midőn Denis benyitja az ajtót, s belépve, Nórát kipirulva, pihegve, nevetve látja, nagybátyját pedig valóságos gyerekeknek, a mint hogy szivre és lélekre mindig is az volt.

- Várj egy csöppet, édes öcsém, még egy figuránk van hátra, kiált az öregur, ki nem akarja félben hagyni a táncot. Jaj, Nóra, te kis kópé, ne rakd olyan szaporán, hiszen megölnöd a tatádat!... No még egy fordulót... Igy ni!... Nesze... Nos, Denis, láttál-e már ehhez foghatót? Hogyan táncol ez a leány? (s apai büszkeséggel mutat Nórára). Elég jó lesz ez ő nagyságának?

- Badarság, tata! nevet a leány, s Denishez fordulva, kedvesen bókol neki:

- De biztosíthatom uraságodat, hogy nemcsak ilyen egyszerű falusi táncot tudok járni. Tetszik egy keringő vagy francia négyes? Ámbár megvallom, hogy nem igen törődöm azokkal a rángatózó ütemekkel.

- Hát eljön Ventrybe? kiált föl a fiatalember, a ki most ezen a reményen kívül semmi egyébre nem ügyel. Elhatározta, hogy velem jön?

- Oh, ne olyan hamar! viszonozza Nóra vállvonva. Előbb még szükségem van... Bizonyos dolgoknak el kell intézve lenniök, mielőtt elmegyek... ha ugyan elmegyek.

- Az Istenért, ne emlitsen folyvást újabb nehézségeket. Adja a szavát, hogy elfogadja anyám meghívását.

- Nos hát, ugy hiszem, igen, sóhajt Nóra.

- És mikorra? kérdi Denis.

Azután nagybátyjához fordul:

- Most, hogy a Nóra beleegyezését megnyertem, úgy gondolom, legjobb lesz hazaszaladnom és kiségitenem anyámat a zavarából. Azután majd visszajöhetek Nóráért. Mikor jőjtek, Nóra? Mához egy hétre?

- Három hétre! Egy perccel se előbb.

- Akkor már augusztus közepén leszünk. Ám legyen. Mondjuk hát, hogy tizenötödikén. Én akkor eljövök magáért s maga készen lesz, hogy másnap velem jöhessen Ventrybe.
- A mint kívánja, felel a kis hercegnő önmegadással. Ha mind a ketten úgy vélekednek, hogy okvetetlenül látnom kell a világot, megadom magamat a tulnyomó erőnek. Ámbár sötét titok marad előttem, hogy te nálam nélkül mire fogsz menni, teszi hozzá, szomoru pillantást vetve atyjára.
- Semmire sem fogok menni, galambom. Ne is reméld. Ott maradok, mozdulatlanul, a hol most vagyok, mindaddig, a míg vissza nem jössz hozzám.

X.

Az idő, mely boldog óráinkban mindig olyan gyors szárnyakkal száll el tőlünk, a következő három hét alatt csak vánszorogva haladt előre. A kis hercegnő ezt nem akarja elismerni még önmaga előtt sem, de egész fiatal életében sohasem voltak még a napjai olyan hosszúak és nyomasztók; napi foglalkozásai sohasem voltak még ilyen teljesen érdektelenek. De minden dolognak vége szakad egyszer, a kínzó idő is eltelik és fölvirrad a nap, mely Denist visszahozza Ballyhinchbe.

A kis hercegnő, bájos halvány-rózsaszín batisztruhába öltözve, új ruha, melyet azok közül választott ki, a miket a ventry-i látogatására készített, valóban bájos jelenség, ha a szokottnál talán kissé halványabb is. Egész reggel bizonyos nyugtalanság zaklatja, melyet hasztalan iparkodik eltitkolni, s mely főképp abban nyilatkozik, hogy minduntalan kifogása van az órák ellen, melyek szerinte lassan járnak. Mi bajuk is lehet? Miért nem siet a mutatójuk jobban? Ki zavarta meg a gépezetüket?

Nóra határozottan búskomorra kezd válni, mire a lépcsőház ódon órája elveri a délutáni kettőt, Denis érkezésének a kitűzött óráját. Hátha nem jön el? Ha valami otthon tartotta? A leány nagy szemei tragikus kifejezést öltenek, ajka szélei bánatosan hajolnak lefelé.

Hah, de mi ez? Kerékszörgés? Semmi kétség, kerékszörgés!... Mintegy varázsütésre, a bájos arcról nyomban eloszlik a borús helyét élénk, sugárzó pirosság foglalja el. Szeme csillogóvá, lépése delivé lesz. Forgószél módjára rohan le a lépcsőn, vágja ki az ajtót s ront kifelé, hogy szemtől-szembe álljon - vele!

Igen, Denis csakugyan ott áll előtte.

Nóra habozik egy pillanatig. Homályosan emlékszik talán olyasmire, mintha illetlenség volna, fiatalembereket ölelgetni, de ez a homályos emlék rögtön el is oszlik. Gyönyöre, őszinte öröme sokkal nagyobb, semhogy uralkodni tudna rajta. Ajka bájos mosolyra nyílik s szinte szándékosan feledkezve meg minden egyébről s csupán arra gondolva, hogy ő itt van, hogy visszajött, örömet hozva neki, nyakába borul s arcához szorítja bársony arcát.

- Hát eljött! kiált föl, mintha ezt a szemmel látható dolgot még kellemesebbé tenné az, hogy meg is mondja. Oh, jöjjön be. Hamar. Tata épp úgy fog örülni, mint én... Milyen csinos maga!...

Hátrahuzódik tőle kissé, hogy jobban megnézhesse, de a kezét nem ereszi el.

- Új ruha ez, ugyebár? Tékozló fiu! De az én ruhám is új! Hogy tetszik a ruhám? Jól áll? Oh, olyan elhagyottnak éreztem magamat maga nélkül! Oh, Istenem! Milyen jól esik, hogy újra láthatom! teszi hozzá megkönnyebbült sóhajjal és gyöngéd mosolylyal.

Ennek a szívből érzett örömnél a nyíltsága, e kedves szemek ártatlansága, magaviseletének szinte gyermekes hevesége - mindez elárulja azt, hogy szereti őt, s hogy neki magának erről a szerelemről nincs tudomása. Denis neki unokabátyja, kedves barátja, „pajtása” ugyyszólván, de mint szerelmesre sohasem gondolt még reá. Denis pedig úgy érzi magát, mintha szólni sem birna. Az első gyönyörérzet után, mely egész valóját átjárta, a mint ő is ráfonta két karját a leányra, bizonyos kétségbeesett érzés szállta meg, a mely elnémitotta. Halvány, mosolytalan arccal követi Nórát az előcsarnokba.

- Ni, szól a leány, hirtelen megállva s rápillantva, maga, úgy látom, csöppet sem örül annak, hogy engem viszontlát. Milyen halvány, milyen bánatosnak látszik!... Lehetséges-e (teszi hozzá, szintén elhalványodva), hogy sajnálja, hogy visszajött hozzánk?

- Dehogy! Ez volna minden dolog közt a legkevésbé lehetséges, felel Denis erőltetett mosolylyal... Hanem fejfájásom van, ez az egész.

- Nagyon fájhat a feje, mondja rá Nóra részvevően. Menjen be tatához, ott van a dolgozó-szobájában; én pedig megyek s keritek magának valamit, a mi az utazás után jól fog esni. Ha majd könnyebben érzi a fejét, elviszem egy kis hüvös sétára s akkor aztán egészen magához tér.

Könnyed lebbenéssel fut el, s Denis, benyitva nagybátyjához, fogadja az öreg ur szives üdvözlését.

- Közölni valóm van számodra, szól félórával utóbb a házigazda, nagy titokzatossággal hajolva közelebb unokaöccséhez. Nagy dolog történt itt egy héttel az elutazásod után... A kis hercegnőről van szó...

- Nóráról? kérdezi Denis meglepett tekintettel.

- Megkérték! szól az apa nagy nyomatékkal. Gondold el! Ezt a gyermeket!

- Nos? kérdezi Denis rettentő szívszorulással, mely arra figyelmezteti, hogy ugyancsak össze kell szednie önuralmát, hogy nyugodtan hallgathassa meg azt, a mi most következni fog.

Érzi, hogy a vér mint huzódik el az arcából; lehető egykedvűséggel áll föl hát a székéről, s az ablakba állva, réveteg szemmel nézeget ki a kertbe.

- Ki kérte meg? kérdezi.

- Nem kisebb ember, mint lord Kilgariff! Gyermekkoruk óta igen sokat voltak együtt, s a fiatal lord úgy vélekedett, hogy igen kíváncsú lenne, ha minden későbbi időre is együtt maradhatnának... És, én bizony nem is csodálkozom ezen a kívánságon. Soha életében sem volt ennél okosabb gondolata.

- Mindenesetre kitűnő házasság, mondja elfuladt hangon Denis.

- Én is azt mondom. A legjobb, a mire Kilgariff valaha szert tehet.

- Valljuk meg, hogy... kissé anyagi szempontból tekintve... Nórára nézve is...

- Az lenne. Szó sincs róla, az lenne, viszonozza elmélkedően a házigazda, lassan vakargatva az állát.

Lenne! Denis visszafordul az ablakból:

- Mit jelentsen ez? Azt akarja talán mondani, hogy Nóra...

- Kosarat adott neki! Azt biz a! feleli mr. Delaney nyugodtan. Lord Kilgariff, úgy látszik, barátnak, ismerősnek elég jó volt, de közelebbi viszonyra... nem, köszönöm szépen! Nóra legalább így mondja az ő kedves modorában. Ilyen könnyedén és határozottan bánná ő el a legveszedelmesebb ellenségével is, ha ugyan lehetne ellensége, áldja meg az Isten! Ezzel persze vége a dolognak. Szívem mélyéből sajnáltam a szegény fiút; de ő olyan anyagból való, a melynek a sebei hamar begyógyulnak. Ennyiből áll a históriám. Érdekes, ugyebár?... Mit gondolsz, mennyiért kelt el a keselycsik? Elvittem volt a...

- De, édes bátyám,... az Istenért... tudja-e, hogy Nóra mit utasított vissza? kérdezi Denis, ki most már, hogy a visszautasítás megtörtént, visszanyerte beszélőképességét. Évi négyezer fontot meg egy főuri címet. Ez a pénz kevés ugyan a nagy ranghoz, de évi négyezer font még sem megvetendő valami!

- Az igaz. Lehet is sajnálni, ugyebár? viszonozza a házigazda, mialatt egykedvűen, de óvatosan veri ki pipájából a hamut. De ha Nóra nem szereti, hát mit csináljon az ember?

- De ön... ön semmit sem mondott neki, hogy befolyásolja, hogy megfontolásra bírja? kérdezi Denis, úgy tanulmányozva nagybátyját, mintha valami új emberpéldány állna előtte, a mint hogy talán úgy is van.

- Nem én, egy kukkot se! feleli határozottan az öreg ur.

Azután elmélkedve sziván egyet-kettőt a pipájából, folytatja:

- Minek is? Hogy rávegyem, hogy hozzámenjen olyan emberhez, a ki neki nem kell? No, már ez nagyon furcsa dolog lenne. Nem, édes fiam, ilyet nem teszek. Az ilyesminek soha sincs jó vége. Elég fiatal vagyok még ahhoz, hogy higgyek abban az áldásban, melynek a neve szerelem, és elég idős is vagyok a megítélésére. Mert a korral jön meg az a bölcsesség, vagy legalább kellene, hogy megjöjjön. Az én kis hercegnőm ahhoz fog feleségül menni, a kihez akar, föltéve természetesen, hogy az illető a szó teljes értelmében gentleman-ember; vagy pedig egyáltalában nem fog férjhezmenni, ha nem akar.

- De ilyen szerencsét eldobni!... kiált föl Denis, ki tökéletesen ki akarja ismerni nagybátyját.

- Látott már az ember ilyen fiut? Mi leli ezt a gyereket? szól a házigazda, tréfás zavartottsággal tekintve unokaöccsére. Ugyan hát mit ér az embernek akár évi negyvenezer font is, ha rosszul esik még az a falat kenyér is, a mit a gazdájával megosztani kell? Azt gondolod, látni szeretném, hogy az ő szép szeméből mint hal ki a csillogás, az ajka mint válik mosolytalanná - s mindezt csak azért, hogy uri dáma legyen belőle? Nézzem, hogy a járása mint válik nehézkesé, unottá, s hiába lessem a nevetését? Nem én, fiam, ennek a világnak minden kincséért sem! Aztán meg mi haszna belőle neki, az én csicsergő madárkámnak? Megmondjam-e? Belehalna, és akkor utána halnék én is! Eh! teszi hozzá megvetően, a mint székében hátradől s visszadugja szájába a pipaszárat, bolondság az egész!

Denis pedig odajön hozzá az ablaktól s vállára teszi a kezét. Ez a könnyed érintés cirógatásnak is beválik s egy pillanatig a két férfi merően néz egymásra, a házigazda szép szemében szelid álmélkodás, de nagy nyájasság is tükröződván.

- Kedves bátyám, nagyon büszke vagyok arra, hogy az ön unokaöccse lehetek, mondja Denis egyszerűen.

XI.

Esteledik s bár a nap még diadalmasan járja az égi utat, hosszú árnyak terjengenek szerteszét s a madarak csicsergése egyre halkabbá válik. Gyöngye szél kerekedett, melynek a tikasztó reggeli órák alatt hirtelen sem volt, s mely most sóhajtván, susogva jár ki s be a lombok között. Nagy nyugalom uralkodik mindenfelé s ez általános méla csend szinte ráragadt a fiatal párra is, mely hallgatagon sétál most az illatos erdőben.

Zárt ajakkal lépkednek egymás mellett, a környezet bágyasztó hatása ellankasztotta a beszélgetést, melyet elindulásukkor kezdtek. Az egész bűbajos természet álomra látszik hajolni, s alig rezdül egy hang, mely a korai alkonyat rejtelmes csendjét zavarná. De a mint kilépnek egy tágas tisztásra, melynek zöld gyepét rezegve árasztják el a nap sugarai, a kis hercegnőnek kedve támad a beszélgetésre, a mi nála éppenséggel nem ritkaság.

- Vajjon hogyan fogom magamat holnap ilyenkor érezni? szólal meg ideges nevetéssel, elárulva, hogy az utóbbi percek alatt mivel foglalkoztak a gondolatai. Ebben az időtájban már a kastélyban leszünek, ugyebár?

- Igen, körülbelül öt órakor vagy egynegyed hatkor. Megkapta anyám utolsó levelét?

- Ma reggel kaptam. Olyan kedves levél! Annyi szép üzenet van benne tata számára, hogy tüstént megvette a szívemet. Tatát meg éppenséggel elszédítette. Azóta sehogy sem lehet vele birni. Tudja-e (teszi hozzá, Denisre pillantva), hogy jó sokáig maradok önöknél? Hónapokig! Nos, tata, a helyett, hogy az ádáz sors miatt sópánkodnék, mely őt olyan sok ideig kárhoztatja magányra, - mit gondol, micsoda új szerepet gondolt ki magának?

- Honnan tudhassam én azt? Viszonozza Denis, nevetve a bájos kis arc színlelt haragján.

- Hát, kérem szépen, úgy tesz, mintha el volna ragadtatva, mintha rettenetesen örülne azon, hogy karácsonyig egyedül marad! Elhiszi maga ezt neki? Én nem! Most már bizonyos vagyok benne, hogy ő kegyelme alattomos színlelő, s hogy e tettetés alatt több lappang, semmint sejt-hetnők! Azt mondja, hogy mindez csak javamra válhatik nekem s nagyon valószínű, hogy kitűnő partiera fogok szert tenni.

- Azt megtehetné ugyanis, ha ki sem mozdulna a házból, mondja Denis lassu hangon.

Hát elfelejtette már Nóra, hogy két héttel ezelőtt megkérték? Hát már kiment a fejéből annak a szerencsétlen fiatalembernek a boldogtalansága? Mert bizonyos, hogy boldogtalan, s épp olyan bizonyos, hogy Nóra maga csábította kárhoztatba. Az egésznek az volt az oka, hogy Nóra szalmaszálakat dugdosott neki a hajába, mindaddig, a mig olyan örült nem lett, mint Ofélia! Most pedig, im itt van ez a leány s épp oly kevésbé gondol a szalmaszálakra, mint megtört szívé kérésjére.

A kis hercegnő nyilván csakugyan tisztára megfélekezett a Kilgariff-esetről, mialatt atyja magaviseletének az okait fürkészi.

- Van valami a modorában, a mi nekem sehogy sem tetszik, folytatja Nóra. Az ember azt hinné, hogy le szeretné rázni a nyakáról. Kérem: engem! De ha csakugyan támadt a lelkében olyan kába remény, hogy tőlem megszabadulhat, annyit mondhatok, hogy rettenetesen csalódik. Ha valaha férjhezmegyek, magammal fogom őt hurcolni akárhova megyek is, akár a Sandwich-szigetekre, vagy a legsötétebb Afrikába!

- Reméljük a tata érdekében, hogy a maga férjének semmi dolga sem lesz azokon az érdekes vidékeken, mondja Denis kissé vontatottan.

- Nem hiszem, hogy annak akárhol is dolga lenne! viszonozza a kis hercegnő bosszus hangon. Azt sem hiszem, hogy a világon van. Sőt azt sem hiszem, hogy valami elfogadható férjre szert tehetnék.

- Hogy mondhat ilyet? kiált föl majdnem durván Denis. Hát elfelejtette már Kilgariffet?

- Oh! kiált föl a leány fülig pirulva, Ottó? Hát tata kifecsegte? Csunyaság tőle, mondhatom!

- Ne feledje, hogy csakis nekem mondta el. Én pedig semmi vagyok. Unokatestvérenek természetesen el lehet mondani ilyes dolgot, s őt ez a hír semmi tekintetben sem bántotta.

- Természetesen, hagyja rá Nóra lassu hangon.

- No, majd Ventryben, mint maga, vagyis inkább az édesatyja mondja, majd talál esetleg, valakit, a ki...

- Ventryben, felel durcásan a leány, rám sem fog ismerni. Semmi esetre sem leszek vonzó.

- De ugyan miért? kérdezi Denis türelmetlenül.

- Csak azért az egyért, mert nem merek majd beszélni. Folyvást az a törekvés fog lenyügözni, hogy illedelmesen viseljem magamat, mondja Nóra nevetve, s azután bánatosan teszi hozzá: Nagyon elhagyottnak fogom magamat ott érezni. Senki sem fog Nórának nevezni, hát még „kis hercegnőnek!” Egyszerűen csak miss Delaney leszek. Oh, milyen barátságtalanul hangzik ez.

- Semmivel sem hangzik rosszabbul, mint más leánynak a neve.

- Nekem igen. De tudom ám, hogy mit fogok tenni, mondja Nóra földerült arccal. A mint valakit kissé jobban megismerek, rögtön megkérem, hogy szólítson engem Nórának.

- Remélem, ezt nem fogja tenni! szól Denis, haragos, félelemmel telt arccal.

- Hiu remény! nevet a leány. Megteszem. Nem fogom magamat otthonosan érezni mindaddig, a míg mindenki Nórának nem szólít.

- És maga azt gondolja, hogy ez az illedelmes magaviselet, a melyre törekszik? viszonozza elfojtott dühvel Denis. Ha megmarad e szándéka mellett, Nóra, ha minden férfinak megengedi, hogy pár napi ismeretség után a keresztnévén szólítsa magát, előre figyelmeztetnem kell, hogy van még egy másik név is, a melyet föltétlenül ki fog érdemelni.

A fiatalember modora talán nagyon is indulatos.

- És az..., kérdezi a leány oly hangon, mely Denist arra figyelmeztethette volna, hogy harc van készülődésben.

- „Kacér!”

Denisnek egészen sápadt az arca s homlokát mély redő szeli át. De mi ez ahhoz a haraghoz képest, mely a leány arcán mutatkozik?

- Kacér?!

Nincs a nyomtatásnak az a kiemelésre szánt formája és jegye, a mely kellő fogalmat adhatna arról az iszonyu fölháborodásról, melylyel Nóra ezt a szót ismétli.

- Kacér? Én? No, meg kell adni, hogy a maga modora semmivel sem javult, mióta utoljára láttam... Ugy, tehát ilyennek tart maga engem!

E vád igazságtalansága nagyon is szembeszökő s nyilván Nóra maga is annak ismeri föl, mert sietve teszi hozzá, elejét véve a Denis tiltakozási kísérletének:

- De annyi mégis bizonyos, hogy magának ezen a réven nincs mit panaszkodnia. Magával legalább nem kacérkodtam! mondja megvetően.

- Már az igaz! viszonozza Denis indulatosan. Ne feledje, hogy unokatestvére vagyok (kétségbeesetten kapaszkodik ebbe az erkölcsi mentőszálba) s az unokatestvér, jól tudjuk, csak olyan, mint a...

- Nem igaz! vág a szavába Nóra, legkevésbé sem olyan, mint az igazi testvér. Tudom, én azt jól. Ott van French Kitty - a Lily huga. Neki is volt egy unokatestvére, a ki eljött ide hozzá, testvérenek nevezte magát s mégis a leghevesebben udvarolt neki; mikor pedig végre elment, megtudták, hogy az egész idő alatt más leánnyal járt jegyben, a kit azután el is vett, Kitty pedig hónapokig busult utána megtört szívvel. Az unokatestvér hát, tetszik látni, nem testvér, és ennél fogva nincs is joga - gorombáskodni és beleavatkozni az ember dolgába!

Nagy haraggal beszél, s a tekintet, melyet Denisre vetni kegyeskedik, diadallal teljes. Denisnek pedig úgy tetszik, mintha valami hideg, könyörtelen kezecske markolt volna bele a szívébe. Mennyire találva érzi magát a French Kitty történetétől! Csakhogy itt mégis megfordítva áll a dolog. Itt csak ő fog szenvedni, nem pedig ez a tisztaszemű, indulatos lelkű gyermek. És szenvedni fog, nem hónapokig csupán, hanem örökké!... De hála az égnek, a kín csak az övé lesz, és senki sem fog róla tudni semmit.

Széles patakhöz értek, mely jobbadán sekély, de mégis elég mély ahhoz, hogy tisztességes fürdőben részesítse az ügyetlen átkelőt, ki a sorba rakott kövekről valamiképp lecsuszik. A kövek nem egyenlő távolságra vannak egymástól, azonkívül pedig egyenlőtlenek és szörnyen megbízhatatlanok.

Denis, keményen rátéve lábát az első kőre, méltóságos hallgatással nyújtja ki kezét a kis hercegnő felé.

Ő fensége azonban határtalan megvetéssel utasítja vissza ezt az előzékenységet.

- Köszönöm, mondja, s fölszedve rózsaszín ruhája alját, készülve az átkelésre vagy halálra. Át tudok én menni magam is.

És gyilkos tekintettel teszi hozzá:

- Különben is magától senki sem kívánhatja, hogy segítő kezet nyújtson egy - kacérnak.

- Én nem mondtam, hogy maga az.

- Nem? Pedig mintha hallottam volna a szájából ezt a szót. No de, teszi hozzá szigorúan, az arcáról ítélve, könnyű elgondolni, hogy ebben a pillanatban is mindennek elnevez... magában! Kérem, tessék csak átmenni. Velem ne törődjék.

- A mint tetszik, feleli Denis vállat vonva.

S kőről-kőre lépkedve, csakhamar átér a tulsó partra. Ott megáll s fűtül valamit a Mikádóból, látszólag teljesen megfélekezve arról a körülményről, hogy valahol a közelben egy fiatal hölgy iparkodik könnyű, de ideges léptekkel átkelni a kezdetleges kőhidon.

De a mint egy gyöngé, de ijedelmet eláruló halk sikoltás üti meg a fülét, hirtelen hátrafordul s látja, hogy Nóra a középső kővön áll, a mely nagyon veszedelmesen és kajánul mozog alatta s hogy a leány arca korántsem olyan félelem nélkül való, a mint elhítenni szeretné.

Nem holmi kétségbeesett félelem az, mely a vonásaiban tükröződik, hanem közönséges anyagi aggodalom csinos batisztruhájának a sértetlensége érdekében.

- Segitsek? kérdezi Denis hidegen, bár majd meghal a vágytól, hogy odamehessen hozzá.

- Semmi esetre, feleli Nóra fagyosan. Semhogy a segítségét elfogadjam, inkább százszor halnék bele ebbe a vízbe.

Mivel azonban ez a víz egy csecsemőt sem lepne el, halálos veszedelemről szó sem lehet.

- Hát csak tessék, a hogy tetszik, mondja Denis nyugodtan.

Bosszankodik bár, de mégis szemmel tartja a leányt, s mikor látja, hogy éppen a legutolsó kövön elveszti az egyensúlyát és veszedelmesen ingadozik: odarohan, még pedig éppen idejében ahhoz, hogy a bájos ruhácskát megóvja a veszedelemtől. Karja a leány derekára van fonódva s úgy huzta föl a magas, száraz partra. Nóra most már teljesen biztosságban van. De ő még sem vette le róla a karját. Nem mindig könnyű ám higgadtnak maradni, ha az imádott arc olyan közel van az arcunkhoz, ha a bálványozott kedves alak lágyan nyugszik ölelő karunkban.

- Drágám, nem ütötte meg magát? kérdezi suttogó, szenvedélyes hangon, mialatt még jobban magához szorítja.

Szívének egész sovárgása, boldogtalan szerelmének egész nagysága szól ki abból a néhány szóból.

XII.

Pillanatnyi némaság, s azután halkán szól a felelet:

- Nem... Oh, nem...

A leány hangja pusztá sóhaj. És abban a kedves kis arcban, mely hozzá föltekint, mit lát Denis? Olyan gyors, édes, félénk tekintetet, olyan gyöngéd csillogást a bűvös szemekben, olyan boldog reszketést a bájos ajkakon. Mit jelent mindez? A fiatalember, a boldogtalanságnak olyan érzetével, melyet eddigelé még nem ismert, fejt le karját a leány derekáról s bocsátja el. Majdnem azt lehetne mondani, hogy eltolja magától az ártatlan kisértőt. De a leány semmit sem tud azokról a gondolatokról, melyek őt kínozzák, marcangolják. Gyorsan magához tért s természetes leány-ösztönrel iparkodik elpalástolni azt a gyöngéd érzést, mely benne pillanat alatt fölgerjedt s csaknem annyira megijesztette őt is, mint a mennyire megdöbbsentette Denist. Nagy erőfeszítéssel küzdi le azt az érzést. Nevet. A gyöngéd mosoly elhalt piros ajkáról. Az a különös édes fény, melyet Denis az imént látott a szemében, úgy eltűnt, mintha sohasem lett volna benne.

- Most, hogy a hullámsírból kimentett, mondja vidáman, hálás kötelességemnek tekintem, hogy megbocsássak. De vallja meg, hogy kiállhatatlanul viselte magát. Jőjjön, Denis, üljön le ide és mondjon el nekem mindent azokról az emberekről, a kikkel holnap összekerülök. Először is az édesanyjáról.

Denis, ha nem látná azt, hogy a leány szeme nem tekint olyan nyíltan az ő szemébe, mint ezelőtt, majdnem azt hihetné, hogy az, a mit pár pillanattal ezelőtt látott, csak kegyetlen álom volt. De látta, s nem feledheti el. Tud mindent! S a szilaj, vad örömmel, melyet szívében ez a tudat támaszt, kétségbeesés és szégyen érzete is párosul.

Kisértően üldözi egy gondolat: szólnia kellett volna Nórának.

- Milyen az édesanyja? kérdezi a kis hercegnő, kezével megbökve Denist, hogy „fölébressze”, mint ő mondja.

Denis levetette volt magát a gyepre a leány lába elé.

- Magas, szőke, szép.

- Tehát nem olyan, mint ön? mondja Nóra némi csodálattal.

- Nem, felel Denis, nem állhatva meg nevetés nélkül ezt a naiv megjegyzést.

- Mit gondol, kérdezi tovább Nóra aggódóan, össze fogok vele férni?

- Sohse aggódjék e miatt, siet a felelettel Denis. Az én anyámmal mindenki összefér, maga pedig bizonyosan meg fogja szeretni, mert ő is szeretni fogja magát. Anyám a megtestesült nyájasság. Mindenki szereti. A legkedvesebb asszony a világon.

Nem lelkesedéssel mondja ezt Denis, de higgadt meggyőződéssel, mely évek hosszú sorának a gyümölcse, s mely megrendíthetetlen.

- Mennyire szereti! kiált föl a kis hercegnő, helyeslően pillantva Denisre. Éppen, mint a hogy ént szeretem tatát... Na tovább, beszéljen a többiekről.

- Jobb, ha megvárja, a mig látja őket.

- Nem. Előre szeretnék egy-két arcképet. Jó az. Például az unokatestvére, a ki olyan sokat időzik a házukban... Katalin, ugyebár?

- Ka-ta-lin, az, három teljes szótagban.

- Azt jelentse ez, hogy nagyon rideg modoru hölgy? Ez leírásnak nem elég. Mondjon róla többet. Nem tudom, miért, de nagyon érdekel, még pedig, úgy hiszem, nem kellemesen. Nos, milyen az unokatestvére?

- Angol leány. A legangolabb egész Angliában, vagy azon kívül is.

- Nem így értettem, ámbár tudtam, hogy afféle rideg természetnek kell lennie. Azt kérdeztem, hogy... szép-e?

- „Istenek leánya, termetre fenséges és - szörnyen szőke”, feleli Denis, borus pillantást vetve a mellette ülő leány fényes fekete szemeire és gesztenyeszin fürteire. Minden tekintetben tökéletes. Nem tudna benne az ember hibát találni és nincs benne mód, hogy akármivel is zavarba ejtsék vagy megtévesszék. Mindig tisztában van azzal, hogy mit mondjon, és mindig ki is mondja azt, a mit akar, akár tetszik az embernek, akár nem. Azonkívül pedig nagyon jó leány, teszi hozzá hirtelen átmenettel Denis, mintha röstelné az eddig adott leírást?

- És állandóan Ventryben lakik?

- Nem éppen. Sok pénze van s oda mehet a hova akar; de rendesen oda szeret menni, a hol anyám tartózkodik, s így a mi lakóhelyünk az ő főhadiszállása.

- Miért? kérdi hirtelen a kis hercegnő.

Egyenesen a szemébe néz, s tekintete valamivel csillogóbbá lett. Van tán a Denis modorában valami habozás, tétovázás, a mi Nórával sejteni engedi e pillanatban a valót?

- Miért? kérdezi újra, előrehajolva, mintha olvasni akarna a fiatalember arcáról.

És Denis ebben a válságos pillanatban nem tud belenézni azokba a komoly, őszinte szemekbe, félrefordítja az arcát és szórakozottan tépdeli a fűvet.

- Miért? ismétli szelid állhatatossággal Nóra.

Hangjában van valami, a mi Denist arra figyelmezteti, hogy minden áron feleletet akar kapni.

- Mert, először is unokahuga anyámnak, és másodszor, mert... valamikor nőül jön hozzám.

Siri csend!

Denis gépiesen tépdeli a fűszálakat, míg a kis hercegnő erősen összekulcsolva tartja ölében barna kis kezeit és merőn néz át a tulsó partra.

De nem látja hogy ott mi van. Köd gomolyog a szeme előtt, aléltságot érez a szívében, egyedül szeretne lenni, egyedül, szégyenével!

Csak pár perccel ezelőtt ismerte meg saját életének nagy titkát, a legédesebb titkot, gondolá akkor, melyet számára a világ tartogathat; és most ez csak szégyen forrása, gyalázat, örökös szemrehányás reá nézve.

Egyetlen szemernyi vigasztalása azonban mégis van, s kétségbeesett erővel kapaszkodik ebbe: ő nem tudja, nem tudhatja, s nem is fogja megtudni soha!

Denis beszél most, és a leánynak homályos tudata van arról, hogy hangja korántsem olyan, a milyen az a vidám csengésű volt, a mely neki olyan végzetesen kedvessé lett.

- Gyermekkorunkban kezdődött már ez, mondja Denis egyhanguan, mint a ki valami utált leckét darál el. Magam sem tudom már, hogyan kezdődött. Ugy hiszem, magától jött az egész, mert unokatestvérek voltunk és jópajtások is ha úgy tetszik, de semmi egyéb...

- Mit gondol, szeretné-e ő azt, hogy maga is tárgyalgatja őt egy - idegen előtt? mondja a kis hercegnő szeliden.

De oh, mi lelte ezt az üde, vidám, fiatal hangot.

- Ha én... jegyben járnék valakivel, nem igen szeretném, hogy a jegyesem így beszéljen rólam a... De igaz, el is feledtem, teszi hozzá szomorú mosolylyal, hogy az unokatestvér maga szerint csak testvér, a testvér pedig úgy beszélhet, a hogy neki tetszik, mert hiszen...

- Nóra!...

Denis fölállott s Nóra láthatja, hogy holtsápadt az arca.

- És, teszi hozzá sietve, száraz nevetéssel, miért nevezi Katalinnak? Hiszen Kitty... Kitty kedvesebb, gyöngédebb név. Oh, bizony változtathatna a modorán.

- Nóra, ne beszéljen velem így. Engedje legalább, hogy...

- Ismertem egyszer egy Kitty nevű leányt, szakítja félbe Nóra lázas sietséggel. Olyan gyönyörű kis lány volt. De meghalt. Sok ember meghal, de a maga Kittyje, reménylem, nem fog meghalni.

- Nem bizony! mondja Denis kurtán.

- Milyen bizonyossággal mondja ezt! Pedig... nem tudja-e, hogy éppen azok, a kiket... (bágyadtan) a kiket legjobban szeretünk... De micsoda vészmadár vagyok én! teszi hozzá erőltetett mosolylyal. Ne is hallgasson rám.

- Ha arról beszélünk, hogy kit szeretek legjobban, kezdi Denis szilajul, tudja meg...

- Vigyázzon! szólt a leány olyan halk hangon, de olyan fenkölt büszkeséggel, hogy Denis megdöbben tőle.

Lehetséges-e, hogy ez a gyermekded teremtés szól rá így? Az ajka fehér, de a szeme villog. A következő pillanatban már ismét a rendes hangján beszél:

- Menjünk haza. Ugy tetszik, mintha fáradtnak érezném magamat, s tatának szüksége lehet rám.

Hirtelen megáll, mintha eszébe jutott volna valami, s azután tovább indul.

- Jó lesz emlékezetben tartani, hogy tatának mindig szüksége lesz reám.

XIII.

A Ventry-kastély nyugati tornyának órája öt harsány ütést kongat, midőn a kocsi megáll a nagy csarnok ajtaja előtt.

A kis hercegnő, a kocsiból kilépve, bírálgó szemmel tekint körül. Az arca nagyon halvány, vagy a hosszú utazástól, vagy a pillanatnyi elfogultságtól: de mégis némi élénkséget ad neki a gyönyörű kalap, a melyet visel - vadonat új, és páratlan jelenség eddigelé az ő ruhatára évkönyveiben. Pompás tollak ékesítik ezt a kalapot, mely egészben olyan finom s szinte illatos, a milyennek fejedelmi hölgy is örülhetne. Tata ajándéka ez, ki valósággal megerőltette magát, hogy ezt, egyenesen Dublinból - megszerezze neki.

Nóra utána megy Denisnek a tágas előcsarnokba, a hol Denis, mint házigazda, nagyon szeretne neki néhány meleg üdvözlő szót mondani, de nem tud szólni, s gyorsan jobbra fordulva, benyit egy ajtót. Az ajtó mögött függöny van, mely mögül a fáradt kis utas fülébe vidám hangok zaja, nevetés, csészék és kanalak kellemes csörömpölése hallatszik.

Denis félrehajtotta a függönyt, s a mint benéz a szobába, minden szem reá tekint.

- Megjött? Nos? kérdezi egy vidám, hamiskás hang, mely a kis hercegnőnek azonnal megtetszik.

Azután pedig:

- Tehát élve menekült meg másodszor is? kérdezi egy másik, halk, kellemes, vontatott hang, melyből bizonyos dölyfösség érzik ki, s mely Nórának arcába kergeti a vért. És foglyul ejtette a kis bennszülöttet? Sértetlenül hozta el? Egyetlen tolla sem hiányzik? Teljes még rajta a harci máz? És...

Denis heves sietséggel lép vissza az előcsarnokba s behuzza maga után az ajtót.

Az arcát kínos sötét pír borítja el, s a mint idegesen néz Nórára, a leány olyan kifejezést lát az ajka körül, mely egészen új előtte. Komor, majdnem gyűlöletes az.

- Tele van a szalón, mondja Denis sietve, és magának talán nem is lesz kellemes, most mindjárt bemenni és velük ismeretséget kötni, a míg egy kissé ki nem pihente magát. Anyám nincs itt, de magához majd bejön.

- Kérem, ne busuljon e miatt olyan nagyon, szól gyöngye mosolylyal a kis hercegnő. Nem bántám ez engem. A kinek tetszik, ám tréfáljon. Katalin volt?

- Lehet, hogy miss Czalet is benn volt, de én...

- Oh, ne tagadja. Hát érdemes? vág a szavába Nóra hidegen. Szükségtelen kibuvót keresnie, hiszen előbb-utóbb úgy is megtudom. Legyen róla meggyőződve, hogy nem fogom elfelejteni azt a hangot.

- Nagyon sajnálom, hogy ez a kiméletlenség... kezdi Denis bosszusan, de azután elhallgat.

Mit is akar ő mondani? Mi leli? Miért nem tud most Nórával úgy beszélni, mint annakelőtte, azokban a vidám, kedves régi napokban, mikor az az árnyék, mely most közékük férközött, még ismeretlen volt? Denis még egyre küzdöklik magában, hogy természetes hangon mondjon valamit Nórának, midőn könnyű léptek nesze riasztja meg mind a kettőjüket. A ház asszonya ez, madam Delaney.

Gyors léptekkel jön oda Nórához, s két kezét a vállára téve, hosszasan, komolyan néz reá. Egy-két pillanat múlva bánat fejeződik ki a tekintetében. Van a leány bájos arcában valami, a mi őt rég elvesztett, de soha el nem feledett fiatal férjére emlékezteti.

- Édes, kedves gyermekem!... szólal meg, lágy, mély sóhajjal, s két karjába fogva a leányt, gyöngéden csókolja meg.

Nyilvánvaló, hogy a kis hercegnő mindjárt az első pillanatban meleg helyet talált magának abban a gyöngéd szívből. Ezzel az öleléssel és csókkal a megnyugvásnak és oltalomnak bizonyos érzete száll a Nóra szívébe. Van valami e nagyvilági hölgy nyugodt, szép arcában, a mi bizalmat kelt a szemlélőben, és Nóra félelem nélkül engedi át magát a bizalomnak. Legyen bár angol asszony, - Nóra a legutóbbi időben gyűlölni kezdett minden angol nőt, - legyen bár skót, valiz vagy ha tetszik, hottentotta: nem érezhetné magát jobban a társaságában, ha ir születésü és nevelésü volna is.

- Fáradt vagy, édesem. Feljössz velem a szobádba, szól madam Delaney, gyöngéden simogatva a leány reszkető kezét.

- Köszönöm, Maud néni.

- Nem, ne úgy mondd! viszonozza madam Delaney nevetve. Katalin meg a többiek mind Maud néninek szólitanak, de most már egy kis változtatást szeretnék a címzésben. Ez csak természetes, Denis, ugyebár? Te engem nénikének fogsz hívni, ha nincs ellene kifogásod, teszi hozzá, nyájas tekintettel nézve Nórára. Egész életében úgy vágyakoztam arra, hogy nagyszámu angol unokaöcsém és unokahugom így szólítson, de nem akart ráállani egyik sem. Az mondták, hogy nagyon is fenséges jelenség vagyok az ilyen bizalmaskodáshoz; de reménylem, az én kis ir hugocskám nem hagy cserben.

- Oh, nem! mondja rá Nóra félénken.

S még félénkebben, de imádásraméltó mosollyal teszi hozzá:

- Nem, nénikém, nem!

- Boszorkány ez a kis leány! Szirén! kiált föl madam Delaney nagy elragadtatással, Denishez fordulva. (Szegény Denis!) És milyen kedves kis jószág! Gyere föl, édesem, a szobádba, hadd szedjem le a holmidat. Holnaptól fogva a komornám lesz szolgálatodra, de most magamnak akarlak lefoglalni vagy félórára.

Madam Delaney egy felnőtt embernek az anyja s testének nyulánk körvonalait már elvesztette, de azért tetszetős, vonzó fiatalság nyilatkozik egész valójában. Szája nagy és kellemes, szeme kék, s a lágy csipkefőkötő olyan haját takar, mely puha és selymes, mint a leányoké, s melyben egyetlen szürke szál sincs még.

- Denis olyan sokat beszélt nekem rólad, mondja, mikor a kis hercegnőről lesegítette a „holmijait”, hogy úgy tetszik, mintha már régóta ismernék. De te egészen másképp vagy velem. Én körülbelül idegen vagyok előtted.

- Oh, nem! Ha Denis én rólam beszélt önnek, lehetetlen, hogy önről még sokkal többet ne beszélt volna nekem; s mindaz, a mit mondott, olyan volt, hogy tudtam: ha nem fogom önt szeretni, az az én hibám lesz.

- Igazán? Csakugyan így irt le engem Denis? kérdi az anya, gyöngéd pirulással az arcán. Oh, Nóra, ha el tudnám neked mondani, hogy milyen fiu az!... De te fáradt vagy most, gyermekem. Innod kell egy pohár bort.

Szeliden, nyájasan foglalataskodik a leány körül egy darabig, szemmel láthatóan élvezetet találva ebben, azután leül s két kezébe fogja a Nóra kezét.

- Örülök, hogy visszajöttek Írországba, szól Nóra némi szünet után. Önzésből örülök ennek. Csakis így lehetett önnel megismerkednem, nénikém.

- Csinos bók, mondja a nénike mosolyogva. Én is örülök ennek egy s más okból; de egyébként... megvallom, Nóra, gyáva vagyok, mikor Denisről van szó, és félek ennek az ittlétnek a következményeitől.

- De miért? Az idevaló nép talán annyira ellensége a földesurának?

- Fölösleges kérdés az illojális Kerryben! Elfeledd már azt a szörnyű esetet, mely itt az utolsó két évben történt? Nem tudsz azokról a minden nap, minden órában előforduló bűntényekről, a miket itt az egész grófság népe elkövet? Mikor Denis elhatározta, hogy átjön ide és maga veszi kezébe a birtok ügyeit, éreztem, hogy nem szabad őt a lelkiismerete ellenére befolyásolnom, de éreztem azt is, hogy a tenyerén hordja az életét és hogy soha egy boldog pillanatom nem lesz e vérszomjas emberek közt.

- De ha egy fizetett tisztartót nem is, Denist mégis tiszteletben tarthatják.

- Hiu remény. Már is kimutatták, hogy nem tartják tiszteletben. Két fenyegető levelet kapott, mióta itt vagyunk, s a múlt héten huszonöt szegény, néma védtelen állatot - az ő teheneit - a legembertelenebb módon megcsonkítottak... Szinte rosszul vagyok, ha eszembe jut, folytatja madam Delaney elsápadva. S ha nem kimélik az ártatlan barmokat, a melyek őket nem bánt-hatják, mire képesek azok ellen, a kik...

Madam Delaney hirtelen elhallgat s egész testén borzongás fut végig.

- Hidd el, mindig a legijedelmesebb gondolataim vannak, mondja azután.

- De ha Denis megkísérlené, hogy kiengesztelje őket..., jegyzi meg Nóra.

- Arra nem lehet számítani. Te Denist csak legkedvesebb hangulatában láttad, abban, melyet az anyja számára tartogat (mondja gyöngéd mosolylyal), meg ama kevesek számára, a kiket igazán szeret, mint téged is gyermekem; de rettentően elszánt és hajthatatlan tud lenni, s annak a szegény fiatalembernek a halála folyvást forrongásban tartja a lelkét. Fenyegető moraj rezeg a levegőben, a melyet szivunk, és rémületet hoz minden szellő. Rettegéssel térek este az ágyamba; alig is tudom, mitől félek, s mégis minduntalan meglep a félelem és egészen bizonyosra veszem azt az egyet, hogy a bosszuállást legalább is meg fogják kísérleni.

- De miért állnának bosszut? kérdi Nóra aggódva. Mivel keserítette el Denis a népet?

- Miért állnának bosszut? Azért, mert nem fogadta el föltételeiket a hátralékos bérösszegre vonatkozólag, melyek részben már három évnél is régebbiek. Nem fog kegyelmet osztogatni, ugymond, azoknak, a kik nem kegyelmeztek az ő meggyilkolt tisztartójának. Szeget-szeggel, teljes mértékben fogja visszaadni a kölcsönt. Talán nincs is igaza..., teszi hozzá az aggódó anya kérdő hangon, mintegy azt várva, hogy Nóra cáfolja meg.

- Alig lehet érte hibáztatni, jegyzi meg sóhajtva a leány.

- Én bizonyára nem is hibáztatom; de mégis attól félek, hogy ez az engesztelhetetlenség talán... talán... Oh, édes Nórám (s fölállva, gyorsan járkal föl s alá a szobában), ki sem tudom mondani, hogy mennyire félek, csak annyit tudok, hogy ittlétüinktől semmi jót sem várok.

Azután, erőfeszítést téve, hogy izgatottságát leküzdje, folytatja:

- De semmi jogom sincs hozzá, hogy ittlétednek már első órájában is a magam aggodalmaival búsítsalak. Igazán boszorkánynak kell lenned, hogy már ennyit is kivettél belőlem, mert megvallom neked, hogy még soha senkinek sem szóltam mindezekről, nehogy Denisnek a fülébe jusson valami s elcsüggesse őt az a gondolat, hogy anyja itt boldogtalannak érzi magát.

- Csak nem akarna innen elmenni? kérdezi Nóra elfogódottan.

- Oh, nem! Igaz, hogy most boldogtalanná tesz a miatta való aggodalom; de távol lennem tőle, mikor veszély fenyegeti, azt teljességgel nem viselhetném el... Lásd, teszi hozzá mosolyogva, elmondok neked mindent... Valami titkos rokonszenvnek kell köztünk lenni, hogy mindjárt ilyen bizalmas lettem veled. Fölsóhajt s ismét szorongatja két fehér kezében a leány kicsi kezét.

- Igazán örülök, hogy megszeretett, nénike, mondja lassu hangon a kis hercegnő.

- Azt hiszem, nagyobb oka is van ennek, viszonozza madam Delaney az ő szelid komolyságával.

Sajátságos, merő tekintettel néz Nórára. A leány bájos arcában ismét azt az élő hasonlóságot látja, elhunyt fiatal férjének a képmását, mely neki olyan kedves.

- Tudod-e, mondja feléje hajolva, azt fogom hinni, a mig itt vagy, hogy te az én tulajdon lánykám vagy. Gyakran kívántam magamnak egy igazit. Nem mintha Denis (teszi hozzá sietve) bármi kívánni valót hagyott volna, de lásd, a leány mégis csak becses ajándéka az Istennek.

- Hiszen ott van Katalin..., mondja a kis hercegnő különös tekintettel.

- Igaz, igaz. És igen kedves leány is... Meg kell adni...

Nórának úgy tetszik, mintha nagynénje nyájas modorában némi erőltettség volna.

- Hát Denis, kedvesem? Mit gondolsz felőle? Nem hasonlít hozzám, ugyebár?

- De igen. Nagyon! kiált föl a kis hercegnő melegen. Bár önnek kék a szeme és szőke haja van, Denis mégis csodálatosan hasonlít hozzá.

- Mondják, felel az anya hálás mosolylyal. Jobban hasonlít hozzám, mint édesatyjához. Te meg ő hozzá hasonlitasz. Elég az hozzá, hogy egy darabig az én leányom leszel, s mivel én gondos anya vagyok, rendeltem az én kis leányom számára egypár csinos ruhát, mire ideérkezik.

Lehetetlen leírni azt a kedvességet, melylyel e szándékát tudtára adja a leánynak. Ki vehetné ezt tőle rossz néven, mikor szavait olyan nyájas mosoly kíséri?

- Oh, nénike! kiált föl a kis hercegnő elvörösödve, s azután halk hangon hozzáteszi:

- Hátha tata nem szeretné, hogy engem ruházz?

- Hagyd el, kedvesem. Neilnek tetszeni fog az, hogy minden tőlem telhetőt megteszek érted, ne félj te attól. Ő mindenesetre megkívánja, hogy úgy gondoskodjam rólad, mintha igazán az én leányom volnál.

„Neil!” milyen különösen hangzik ez. A kis hercegnőnek olyan rendkívül furcsa az, hogy az édesatyját a keresztnevén hallja említeni, hogy önkéntelenül is elmosolyodik. Tetszik neki a dolog, olyan nyájasság rejlik ebben az ő távollétében tatája iránt, hogy szíve egyszerre még jobban megnyílik ez új igazi barátnő előtt.

- A pontos szabást természetesen nem határozhattam meg, folytatja a nagynéni. De az én komornám megbecsülhetetlen kincs és kitűnő szabónő. Az majd hozzád igazít mindent. Akarsz-e most lejönni velem, hogy bemutassalak a többieknek, vagy pedig?...

- Ugy hiszem, lemegyek.

- Helyesen, édesem. Jobb azon minél hamarabb átesni. Aztán meg módodban lesz megválasztani a szomszédodat az estebédhez. A beszélgetést ne erőltess. Fáradt vagy az uttól; ez ki fogja menteni hallgatásodat. Ugy hiszem, szeretnéd, ha Denis vezetne majd be az ebédlőbe, de...

- Oh, nem!

Olyan élesen hangzik ez a tagadás, hogy nagynénje önkéntelenül erősebben néz reá.

- Reménylem, jó barátságban vagytok? kérdezi némi kétkedéssel.

- Igen... jó barátságban vagyunk, feleli gyöngé hangon a kis hercegnő.

- Mindenki szereti őt, szól egy-két pillanat után egykedvűen, bár modorában bizonyos nyugalanság látszik. Közkedveltségben részesül. Hogy mitévő leszek nélküle, ha majd... előbb-utóbb...

- Nőül veszi miss Cazaletet? egészíti ki Nóra, megsejtve az anya nyugalanságát és elhatározva arra, hogy eloszlassa azt, már csak büszkeségének megóvása végett is.

- Igen, majd ha nőül veszi Katalint, hagyja rá madam Delaney kissé megkönnyebbülten, de mégis némi homályos nyugalansággal, a mint nézi azt a büszke hideg kis arcot, mely olyan félreismerhetetlenül halvány lett.

- Gyerünk le most, s lássuk, nem menthetünk-e meg a magunk számára még vagy egy csésze teát, mondja aztán fölállva, s karjába öltve a leány karját.

Már majdnem a szalón-ajtóhoz értek, midőn odafordul hozzá és suttogva mondja:

- El is feledtem... Egy ismerősöd is van itt. Csak tegnap érkezett... Lord Kilgariff.

XIV.

Nóra ismét hallja azt a lány, halk, huzamos nevetést; számos virágnak az illata nehezíti a levegőt; a szobában vöröslő világosság árad el, melyből csupán egy arc emelkedik ki tisztán. Az ő arca! Denisé!

Az első gyors pillantás után megenyhül a leány szívének kegyetlen sajkása: ösztöne azt sugja neki, hogy az, kivel Denis olyan nyugodtan s mosolyogva beszél, nem Katalin.

A háziasszony ezalatt odavezette őt egy kissé félreeső divánhoz, melyen szép, arisztokratikus külsejű fiatal hölgy ül, kit két-három férfi vesz körül. Arca a lehető legártatlanabb kifejezésű, majdnem mozdulatlan s csak a szeme élénk s csillogó, mikor látni lehet, a mi nem gyakori eset. Hosszu pillái, melyek egészen az arcra nyulnak le, be vannak gyakorolva arra, hogy palástolói legyenek a beszédes csillagpárnak.

- Sophie, az unokahugom, szól a háziasszony, megállva előtte. Nórám, bemutatlak lady Glendore-nak.

- Ah! szól a szép asszonyka.

Egyenes tartásba ül föl és szégyenlős szemeivel tanulmányozza egy-két pillanatig a kis hercegnőt. Azután csodálatosan nyájas mosolylyal nyújt neki kezét.

- Vártuk, szól sajátságosan lassu, kellemes hangon, de... ennyit még sem igen vártunk!

Azután leveszi szemét a bájos leány-arcról, s kedves szemrehányással tekint a háziasszonyra:

- Ah, kérem, ez mégis kegyetlenség velünk szemben, mondja panaszosan.

Madam Delaney elneveti magát, s egy-két lépéssel odább vezeti a kis hercegnőt, oda, a hol egy élénkarcu barnácska látszólag meleg vitatkozást folytat egy jóízűen nevető fiatalemberrel. Nóra örömmel ismer ez utóbbiban Kilgariffra.

A csinos barnácska abbahagyta az élénk vitát s figyelmét a közeledő háziasszonyra és új vendégére irányozta. Most föláll s előrelép.

- Talán...? szól habozva, s a kis hercegnőre mosolyogva.

- Igen, Nóra, felel a háziasszony mosolyogva.

Azután unokahugához fordul:

- Nóra, ez Blake Nancy. Reményilem, jóbarátnők lesztek.

- A háziasszony reménye nekünk törvény, mondja rá Nancy, folyvást mosolyogva Nórára, ki visszamosolyog reá, s azután a mögötte álló Kilgariffra tekint.

Ennek a fiatalembernek, mialatt a kis hercegnő odajött, ideje volt, a legnagyobb mértékben elvörösödni, s azután ismét elfehéredni. A kis hercegnő maga is elvörösödik kissé, a mint megszólítja.

- Jó napot, Ottó, hogy van?

Lord Kilgariff majdnem idegesen fogja meg az elibe nyújtott kezét.

- Mily váratlan találkozás, dadogja kissé kábán.

- Váratlan szerencse, mondhatta volna inkább! jegyzi meg miss Blake, hamiskás szemrehányással.

- Hogyan kerül maga ide? kérdezi Nóra, a ki igen kevésbé van zavarban. Sohasem mondta nekem, hogy ismeri a nagynénémet.

- Ugy hiszem, az én ismeretségem révén került ide, felel helyette miss Blake. Pár héttel ezelőtt találkoztam ő lordságával a Riviérán és - teszi hozzá nyugodtan - egészen megkedveltem.

Lord Kilgariff elneveti magát.

- Hazatértem után, folytatja Nancy, említettem nevét madam Delaneynek, kinek rögtön eszébe jutott, hogy a lord atyja vagy szépapja testi-lelki barátja volt valakinek, a ki az ő családjához tartozott, s így meghívta. Lord Kilgariff pedig csupa jólelküségből, elfogadta a meghívást. *V'la tout!*

Lord Kilgariff akadozva felel valamit erre az incselkedésre, s a kis hercegnő, lebocsátkozva miss Blake mellé egy karosszékre, kíváncsian kezd körülnézni.

Szeme figyelmetlenül siklik át a legtöbb jelenlévő nőn, míg végre egy alacsony, sáfrányszínű bársonnyal bevont zsöllén, a melyen - jól érzi - az ül, a kit ő ösztönszerűen keres, mióta csak a szalónba belépett. Kétségtelenül igen szép látvány az, a melyet most szemlél. Miss Cazalet hátradőlve hever az alacsony székben, egykedvűen játszogatva egy pici, fekete ölebecskével, mialatt szeme könnyedén van fölfelé irányozva arra a férfira, ki székének a hátára hajlik. Szeme bágyatag, fényes, világos-kék, sötét pillákkal, melyek fölfelé hajlítvák. Orra tiszta görög szabású, szája tökéletes. Hullámos haja, mely lágyan van hátrafésülve a széles, alacsony homlokról, a legtisztább s legritkébb aranyszínű. Látni rajta, hogy nyulánk és karcsu, s oly könnyedség és elegancia ömlik el rajta, mely ritkítja párját. Hangja, a mint gyöngén hallatszik el Nóráig, a ki megbűvölten s szinte fájdalmasan szemléli, lágyan, enyhén cseng, mint valami távoli zene. Nagyon koros, izléstelen férfinak kellene annak lenni, a ki hibát merne találni ebben a hibátlan tüneményben.

Az a férfi, a ki most vele beszél, semmiesetre sem ilyen, mert odaadása eléggé nyilvánvaló ahhoz, hogy bárki is észrevegye, a ki akarja. Középkorú uriember, tagbaszakadt, s kissé kurta lélekzetű, feje bubján tisztes holdvilágnak a kezdetével. De mindazáltal majdnem szerelmes tartásban van a miss Cazalet székére hajolva, s látszólag a fiatalság egész hevével udvarol neki.

- Sir Brandrum Boileau, magyarázza miss Blake, látva, hogy a kis hercegnő szeme hova van tapadva. Cazalet Katalint ismeri, ugyebár? Az egész egyesült királyság legszebb szökéjének tartják. Én inkább viasz bábnak tartom, de hát én eretnek vagyok s nem szeretem az ő „szép szemeit”, akármilyen szenteskedők is. Tavalgy St.-Lawrenceéknél tartózkodott Londonban, sokat járt velük s csakhamar „szűz Mária” hírébe jutott. Ah, olyan szeráfyszerű! De ha ő csakugyan angyal, akkor megvallom, jobban szeretem a démonokat - magam is démon vagyok! mondja végül, majdnem tragikus hangon fordulva lord Kilgariffhoz.

- Oh, dehogy! szól emez, hevesen összerázkódva.

Miss Blake nevet.

- Mondjak-e valamit a többiekről is? folytatva, Nórához fordulva. Egészben véve, egyáltalában nem fontos személyiségek; de mégis jobb, ha némi utbaigazítást adok felőlük. Az a kis fonnyatag ember ott: író. Csupa agyvelő, semmi test. Azt mondják, félszázaddal ezelőtt eladta magát az ördögnek, ráállva arra, hogy a teste ám semmisüljön meg, de az agya örökké éljen, s azóta csendesesen sorvadozik folyvást.

- Ötven esztendő óta sorvadozik? Óvatosan cselekszi! jegyzi meg Nóra.

Miss Blake komoly méltánylással tekint reá.

- Nagy tisztelője kezdek önnek lenni, szól halkan Kilgariffhoz, s mivel a fiatalember természetesen nem érti a célzást, miss Blake gyöngén, de megvetően meglöki, s azt mondja neki, hogy hozza elő segítségül lady Glandore-t, mert ő egymaga nem bír miss Delaney-vel.

- Olyan bamba! mondja aztán, mikor Kilgariff, engedelmesen, eltávozott. Önnek, végre is, igaza volt.

- Igazam, miben?

- Hogy kosarat adott neki.

- Oh! Honnan tudja ön azt? mondja Nóra, kissé megütődve.

- Honnan? Ő maga beszélte, viszonozza miss Blake, kedves egyszerűséggel. De csitt... Jön már...

- Nancy talán beavatgatja önt a társaság titkaiba? kérdezi az odajövő lady Glandore az ő halk, vontatott hangján Nóráról. Ő nagyon jól ért ehhez, de, úgy hiszem, mr. Wilding még jobban, az a furcsa külsejű, szöszkehajú ember ott a szalón tulsó végében. Az a kis tömzsi asszony amott a felesége, de az nem jön számításba, a férje legalább nem engedi.

- Szegényke! Csodálom is, hogy miért ment hozzá, szól egy barna, borotváltképi férfi, a ki épp most csatlakozik hozzájuk, sir Philipp Gandore. Nekem, minden hibája mellett is, tetszik, az az asszonyka... Ah, ott van Denis! Milyen komor a nézése!

- Lám, én azt hiszem, hogy sokkal jobban szeretném Denist, ha egy picikét nem félnék tőle, mondja miss Blake, a ki még nem látott élő lelket, a melytől félt volna. Hogyan boldogult ön vele? kérdezi, hirtelen Nórához fordulva.

A kis hercegnőnek e megszólításra egyszerre arcába fut a vér. Gyenge kísérletet tesz, hogy feleljen, de nem tud felelni.

Miss Blake élesen pillant rá s azután kisegíti.

- Látom már. Önt is kordába fogta, mint mindnyájunkat, s ön ezt röstellli megvallani. Jó orvos-ság az ilyen unokatestvér. Kellemetlen, de üdvös. Az orvosságnak mindig van valami bántó íze. A kedves Denis! Illetlenség tőlem, hogy egy szót is mondok ellene. Vétek ezzel a lelkiismeretem ellen, mert igazában senkit sem ismerek, a kivel olyan őszintén rokonszenveznék.

A kis hercegnő önkéntelenül is ráemeli a szemét, mely mélységes hálaérzettel van tele. Ha miss Blake-nek szüksége lett volna arra, hogy gyanuja megerősödjék, most már tisztában van a helyzettel. Pikáns arcocskáját pillanatnyira igazi sajnálkozás komorítja el, s e pillanatban őszinte barátság támad lelkében a mellette ülő leányka iránt. Ösztönszerűen emeli föl szemét s tekint át Denisre, ki egy ablak mélyedésében áll, úgy, hogy a teremben lévők nagyobb része nem láthatja... Lehet-e a kétségbeesésnek szembeötlőbb kifejezése, mint a milyen az ő bús és szenvedélyes tekintetében látható, a mely Nórára van függesztve? Az a tekintet mindent elmond a figyelmes szemlélőnek. Minden további tanakodás szükségtelen... Hogy Denis úgy szereti ezt a kis barna leánykát, a mint sohasem szerette azt a fenséges szökét - de soha mást sem - és a mint sohasem is fog többé szeretni senkit: ez olyan világos Nancy előtt, mintha a fiatalember maga vallotta volna meg neki.

Denis most föltrezen mélabús merengéséből, a mint anyja sugárzó mosolylyal közeledik hozzá.

- Elragadó teremtés! Valóságos remek! Egyetlen szavad sem volt tulzás! szól az anya gyöngéd hévvel. Láttál már olyan gyönyörű szájacskát? olyan szemet? s micsoda szép kis keze van! Ki kell csinálnom valamiképp, hogy a jövő szezonban fölvigyem Londonba és bemutassam az udvarnál. Rögtön divatba fog jönni, olyan eredeti a színe és olyan üde, friss az

egész modora. Igazán mondom, a legszebb reményeket fűzöm a jövőjéhez. Véleményem szerint kitűnő partiera kell szert tennie!

Denis az ajkába harap.

- Mennyire sietsz! szól nyersebb hangon, mint a milyennel imádott anyjával szemben élni szokott. Csak az imént jött ide s máris férjhezadod! Engedj neki egy-két pillanatig szabad lélekzést, szegény gyermeknek!

- No, majd meglássuk, viszonozza madam Delaney, ki nem vette észre fia nyersségét és mosolyának kínos erőltettségét. De abban igazad van, hogy még gyermek.

Azután tovasiet, hogy köszöntsön egy ujonnan érkezett vendéget, Denis pedig visszamerül boldogtalan szemléletébe annak, a kit szeret.

Anyja távoztával most valamivel előbbre lép az ablakfülkéből, úgy hogy többen láthatják.

A fekete ölebecskéről fölemelkedő hideg kék szemek igen komoly kifejezésüekké válnak, a mint figyelmesen fürkészik a fiatalembert. Miss Cazaletnek az ajakán néhány pillanatnyi vizsgálódás után finom, fagyos mosoly jelenik meg. Fölemeli az ölében nyugvó kis állatot s ledobja a padozatra, még pedig meglehetősen erővel és kegyetlenséggel. Éles nyivákolás lesz hallható s Denis, fölrezenve, arra tekint s egyenesen miss Cazaletnek a szemébe néz. És abban a szemben van valami, a mi megdöbbeníti; de alig van ereje elgondolni, hogy mit jelenthet az voltaképpen, midőn látja, hogy miss Cazalet föláll és lassan arrafelé tart, a hol Nóra ül miss Blake mellett s egy fiatalemberrel beszélget, a ki meglehetősen vaskos, monoklit visel s a lehető legkurtább kabátot, melyet a társadalmi tisztesség megenged.

Miss Cazalet, miután igen kedvesen bemutatatta magát a kis hercegnőnek, ott marad s hallgatja a csevegések részleteit, melyek jobbról-balról a fülébe érkeznek.

- Leszaladtam ide egy hétre, mondja sugárzó mosolylyal a másfélaraszos kabátban feszítő vaskos fiatal ur. Madam Delaney tudatta velem, hogy a jövő héten kerti mulatság lesz, s így bizonyos voltam benne, hogy találkozni fogok mrs. O'Shaughnessyvel, mivel pedig ő ez idő szerint a szemem fénye, hát rágondoltam magamat, hogy eljövök.

- Micsoda név! szörnyűködik miss Cazalet.

- Szép ősi ir név, szavam mondom. Egy kicsit hosszú, de a jóból semmi sem sok. Mrs. O'Shaughnessy azt mondta, hogy ő valami királytól vagy királynétól, vagy több királytól és királynétól származik - én bizony már nem tudom. Annyi bizonyos, hogy ő az az asszony, kiért e pillanatban szívem dobog.

- Oh, ne legyen olyan kegyetlen. Mi lesz a többi asszonyból? szól közbe sir Philipp.

- Hiába, már ez így van! Mit csináljon az ember? mentegetőzik tréfásan a vaskos fiatalember, mr. Greene.

- Én nem szeretem a kerti mulatságokat, nagyon silány dolgok, jegyzi meg miss Blake. Én leghőbb reménnyel a jelmezbál elé tekintek, a mely később lesz. Hát önnek melyik tetszenék jobban? kérdezi barátságosan Nóráról.

- Ugy hiszem, a bál, felel Nóra kissé félénken.

Imádásra méltó félénkség ez, mely mr. Greent nyomban meghódítja.

- Tudja a hercegnő, hogy mit beszél! szól közbe Kilgariff, nyájas pillantást vetve régi barátnőjére és játszótársára.

- Hercegnő! mondja utána miss Cazalet, az ő kellemes csengésű hangján. Ugy hívják?

- Tata szokása, feleli Nóra kissé kínos pirulással és suttogó hangon.
 - Hercegnő! Meglehetősen... hizelgő név, nemde? De természetesen igen jól van alkalmazva, mondja miss Cazalet udvarias mosolylyal, de olyan hangon, mely világosan elárulja, hogy az ő véleménye szerint a kérdéses hercegnő igen alantas rendű.
 - És kitünően be is válik hercegnőnek, erősíti Kilgariff, kinek visszatetszik ez a hang.
 - Minden bizonynyal, hagyja rá miss Cazalet zavartalan mosolylyal.
 - Van-e fenségednél valamelyes üresedés, melyet egy hü jobbágy elfoglalhatna? kérdezi mr. Green mély alázattal. Ha igen, im itt vagyok. Készséggel fogadnék el bármily alacsony állást. Lennék kukta, pecsenyeforgató, akármi is, csak szolgálatában lehessenek.
 - Eltekintve, hogy rangja kizárja ezt az ajánlatot, nagyon megtisztelve érezheti magát, szól miss Cazalet, hideg, gúnyos tekintetét rászögezve a leány idegesen félénk szemeire.
- Gonosz élvezete telik a félénkség eme szenvedésében, melyet a kis hercegnőnek okozott, kinek azt látnia kell, hogy egy ismeretlen társaság céltáblája lett.
- Tudja-e..., kezdi miss Cazalet, nyilván valami újabb kegyetlenséget akarva mondani, midőn a háta mögött nesz hallatszik, s Denis halvány és komor arccal előáll.
- Ő csak Nórára néz.
- Anyám hivatja, mondja röviden, s kezét a karjába öltve, elvezeti a leánykát.

XV.

A hét végével azonban vége a Nóra félénkségének is. Több dolog segítette abban, hogy legyőzze magában azt az igen természetes szégyenlősséget, mely e sok idegen közt elfogta: a többi közt a miss Cazalet félreérthetetlen ellenséges indulata, mely apró tűszurásokban, gúnyos célzásokban nyilatkozott; s még inkább segítette Denisnek az a szemmel látható törekvése, hogy őt ezek ellenében megoltalmazza. Denisnek ez az igyekezete fölébresztette a kis hercegnő természetes büszkeségét. Nem akart az oltalmában részesülni, nem akart tőle elfogadni semminemű segítséget; ezért tehát szükségképp össze kellett magát szednie, hogy a saját erejéből küzdje le a nehézségeket. Apró, silány nehézségek voltak ezek, de gyakran igen kínosak. Nórának elegendő szellemessége volt ahhoz, hogy segítsen magán, s elég bátor szíve is volt hozzá, s csakhamar őszinte barátnőjévé tette lady Glandoret, kinek élvezetet szerzett a leány társasága, meg Nancyt, a ki igazán megszerette a kis hercegnőt. Ez a kettős barátság nagy szolgálatára volt neki, kivált pedig a Nancyé, ki mindig nagyon is hajlandó volt harcot szimatolni a levegőben, mihelyt Katalinról volt szó.

- Kis hercegnőm, egy kérdésem lenne magához, szól Nancy, helyet foglalva a tágas ablakmélyedésben, a hol Nóra éppen levelet ír a tatájának. Mi barátságot fogadtunk egymásnak, s én, ha semmi egyéb nem vagyok is, hű vagyok a kötelezettségeimhez. Nos tehát, a mi Kilgariffet illeti, teljesen végzett maga vele?

- Miért kérdezi ezt? Mit akar vele?

- Férjemül akarom, ha maga, az én barátnőm, határozottan azt állítja, hogy nem táplál iránta gyöngéd érzelmeket... Most pedig siessen, jó leány, siessen. Elfeledte-e, hogy ma van a madam Delaney kerti mulatsága s hogy özönlik már a házba az egész grófság? Jöjjön, hadd segítsen bele a víganójába.

A kis hercegnő, ki fehér indiai selyemruhájában - nagynénje ajándéka - igen bájos: leányos szerénységgel, de emelt fővel lép be a szalonba s észrevéve, hogy idegenek is vannak jelen, elvörösödik és haboz, mignem nagynénje, az ő rokonszenves hangján magához szólítja.

- Gyer ide, kedves, egy pillanatra. A többiek jobbadán künn vannak, de én be akarlak mutatni egy barátnőmnek, a ki édesatyádnak is igen régi barátnője.

Madam Delaney mellett egy öreg asszonyság ül, a kit Nóra mostanig nem vett észre: termétes asszonyság, ó-divatu dugóhuzó-fürtöcskéekkel és széles, kövér, nyájas arccal. A jóság csak úgy sugárzik róla, s a mint Nóra most közeledik, föláll, s két kezét a vállára téve, megcsókolja.

- Ez hát a kis hugocska, mondja nyájasan. Igazi, kedves lehellet a régi napokból. Hasonlít az édesanyjához, kedvesem... egy kicsit... az pedig nagyon szép asszony volt. De a szeme, a szája... oh, édes Maudom, vette-e észre? Szakasztott a maga boldogult férje!

- Igaz, hagyja rá madam Delaney halk, elfogódott hangon.

Most, annyi év multán is, fájdalmasan esik neki minden, a mi elhunyt kedvesére emlékezteti.

- Azt hiszem, az édesatyja, Niel Delaney, sohasem szólt magának felőlem, beszél tovább az öreg asszonyság, barátságosan szorongatva a leány kezét és élvezettel mosolyogva a szép fiatal arcra. Persze, esztendőök és esztendőök multak el azóta. Könnyű volt azalatt felejteni. Nem szólt magának O'Shaughnessynéről?

- De igen, oh gyakran! feleli sietve a kis hercegnő, s elpirulva és félénk szemrebbenéssel teszi hozzá:

- Ugy hiszem, Bessienek szokta nevezni...

- Igaz, mondja rá az öreg asszonyság elragadtatva. Tehát még emlékszik rám? Ez igazán szép tőle és maga is írja meg neki alkalmilag, hogy (és megszorítja a kezét) én csak olyan jól emlékszem rá most is, mint mikor Bessie Mac Gillicuddy volt a nevem! Az Isten áldja meg, édeském, maga nagyon kedves gyermek. Üljön le ide mellém egy-két percre. Régen meglátogattam volna már; de csak most jöttem haza Olaszországból, tegnap, és...

E pillanatban valaki hátulról befogja a mrs. O'Shaughnessy szemét, ki egyszerre elnémul meglepetésében. Ugyanaz a valaki annyira is megy illetlenségében, hogy cuppanós csókot, nyom a derék asszonyság husos arcára.

- Ejnye ni, Denis! No persze, hogy ő az! Más nem is tudna ilyen vakmerő lenni! Menjen maga..., kiált mrs. O'Shaughnessy, vidáman fejtve le arcáról a fiatalember két kezét. Beh kár, hogy férjem, az ezredes, nincs jelen, hogy ezt látta volna! Bizony mondom, ha husz évvel fiatalabb volnék, akkor sem haragudnám ezért a csókért, ámbár talán haragot mutatnék! No, jöjjön csak, mondjon el mindent. Ugy tetszik, mintha évek óta nem láttam volna egyiküket sem. Mikor lesz az esküvő, mi? Elég fiatal vagyok még ahhoz, hogy táncoljak, tudja-e?... Csak nem árulom el a titkot, mi? teszi hozzá, Nórára mosolyogva. Hiszen magának is tudomása van az unokabátyja jegyben járásáról?...

- Oh, igen, van róla tudomásom, feleli határozottan Nóra, ki nagyon elsápadt.

Denis elfordult az ablakhoz s a külső szép kilátás szemléletébe látszik merülve lenni. Vajjon micsoda rettenetes dolgokat fog még mondani ez a nyájas jó asszony, a ki inkább leharapta volna a nyelvét, semhogy bármi kínosat is mondjon - ha tudta volna?...

- Hja, mert nagyon türelmetlenül várunk már egy tisztességes lakodalmat, pereg vidáman tovább a mrs. O'Shaughnessy nyelve. Két esztendő óta hire sem volt ilyesminek az egész környékünkön. Segitsen hát rajtunk, Denis. No mondja, mikor lesz?

- Arra való idők-e ezek, hogy házasságról, lakodalomról beszéljünk, mikor harc és háború folyik itt körülöttünk? viszonozza Denis bámulatosan színlelt nyugodtsággal. Hiszen még a levegő is valósággal forrongásban van. Kerry sohasem volt még ilyen zilált állapotban.

- Kerry? Csak? Mondja inkább, hogy egész Írország, viszonozza mrs. O'Shaughnessy. Hanem most meleg van ahhoz, hogy folytassuk. Gyerünk ki s nézzük, mit csinálnak ott künn a többiek.

XVI.

Azok bizony édes-keveset csinálnak. Az idő nagyon is meleg. Folyik egy kis tennisz, még több lassu séta a kései rózsák közt, andalgás, udvarolgatás. A délutáni órák majdnem észrevétlenül mulnak el, s most kiki hever, mintegy kimerülten a semmittevéstől s iszogatnak teát, pezsgőt, meg egyéb folyadékokat.

Miss Cazalet közeledik mr. Wyldingnek, az írónak a társaságában, ki a saját becses személyéről beszél a büszke szépségnek. Katalin alig ügyel reá s arrafelé néz, a hol a nyirott pázsiton tul Denis áll. Beszélget valakivel, - hogy kivel, azt nem látja, csak annyit tud, hogy az illető fehér ruhát visel. Denis most megmozdul - és Katalinnak az érverése nyugodtabbá lesz, a mint látja, hogy az a fehérruhás nő nem Nóra!

De egy hang, a mely mellette megszólal, megdöbbenti.

- Szolgálhatok valamivel, hercegnő?

A hang lord Kilgariffé, s Katalin, a mint hirtelen arra néz, azt látja, hogy Nóra majdnem közvetlenül közelében ül.

- Tessék? Hogyan? felel a kis hercegnő, szórakozott arccal fordulva Kilgariffhez.

Meglátszik az arcán, hogy hallotta ugyan, de nem értette meg a hozzá intézett szavakat.

- Oh, miss Delaney, miért ez a szórakozottság? szól mr. Greene szelid szemrehányás hangján. Hát mi mindnyájan semmik vagyunk önnek, hogy tölünk az ábrándok honába kalandozik el? Kérem, esedezem, térjen vissza hozzánk és ne szárnyaljon a magas régiókban.

Nóra mosolygó arccal fordul a zömök fiatalemberhez.

- Azon gondolkoztam, ugymond, hogy szeretnék játszani egy kis...

- Velem? kiált föl elragadtatással mr. Greene, és talpra ugrik. Föltétlenül szolgálatára állok. Most csak még kettőt kell találnunk, a kinek szintén van kedve játszani.

- Éppen magam is játszani óhajtottam, szól miss Cazalet nyájasan. Mit szól hozzá? Ön meg miss Delaney ellenem és mr. Wylding ellen.

- Oh, annyira el lennék ragadtatva, szót is alig találok a kifejezésre..., hebeg mr. Wylding. Csakhogy e boldogságomnak egy csekélyke akadályja van. Nem értek a nemes játékhöz.

- Ha szabad volna pályáznom..., mondja édeskésen sir Brandrum Boileau, sovár pillantást vetve az aranyzóke szépségre.

- Mire? kérdezi Greene ártatlanul.

- Arra, hogy... társa lehessenek... miss Cazaletnek... a tervezett tenniszjátékban, feleli a baronet mereven, s halkabb hangon, egészen odahajolva a szőke, büszke istennőhöz, hozzáteszi:

- Ah, ha többre is merhetnék pályázni - mindenre!

Miss Cazalet leirhatatlan göggel jártatja végig hideg szemeit a baronet arcán. Ez az ember - ez a vén ember - meri remélni azt, hogy az ő kedvéért lemond Ventryről és Denisről!

- Nos, elfogadja párjának? kérdezi Greene, ravasz hunyorítással.

- Ha önöknek úgy tetszik, viszonozza miss Cazalet egykedvűen, nem ügyelve a kérdés szembetűnő kétértelműségére. Sir Brandrum, mint ön is tudja, igen kitűnő... sőt mondhatjuk, régi kitanult játékos (s ezalatt lassan nézett végig a szerencsétlen baronetten)... én pedig...

- Ön mindenesetre félelmes ellenfél, szól Grene mély bókolással, mert miss Cazalet az összes nők közt a legjobb tenniszjátékosnak van elismerve. De ha kegyeskedik bennünket megverni, én és úgy hiszem miss Delaney is, nagyon szívesen vennők.

Nóra, a mint szeme a fiatalemberével találkozik, elneveti magát. Ő és Katalin még nem voltak ellenfelek a tenniszben, s bár Katalin már hallott egyet-mást a miss Delaney kitűnő játékaról, ezeket a dicséreteket csak hitvány hizelgéseknek tekintette e fiatal szépség iránt, melyet ő maga sem tagadhatott el. Mikor tehát a többszörös labda-adásból állott játéknak vége van s a kipirult kis hercegnő a kétségtelen diadal: a miss Cazalet halványkék szemében olyan tűz ég, mely éppen nem csodálatot gerjesztő. Nyilvánvalóan megverte, mindenki szemeláttára, ez az ellensége.

- Ma, ebben, öné volt a győzelem, mondja halk hangon, s mosolyogva néz a Nóra nagy, fekete szemébe. És talán azt gondolja, hogy ez annak a jele, hogy mindig győztes lesz! De figyelmeztetem rá, hogy nem lesz.

Nóra arcáról elhal a pirosság. Elsápad. Lehetetlen félreérteni azt, a mit Katalin mondott s a mit vele mondani akart... Vajjon ez a leány, ki úgy magaslik itt föléje, mint valami gonosz szellem - bár fehér és szép alak - kitalálta-e az ő fájdalmas titkait? Befurakodott-e a lelkébe s kiolvasta-e belőle azt a szerelmet, mely kinnal táplálkozik és mégis oly erősen fejlődik, hogy kimulásához semmi remény sincs? Ez a hirtelen félelem elfehériti az arcát, de még jobban bántja az a lelketlen durvaság, mely azokat a szavakat jellemzi.

- Mindig győztes? Nem, feleli Nóra hidegen, csodálatraméltó önuralommal. Az keveseknek van megadva - talán senkinek. S megvallom, vannak napok, mikor igen ügyetlenül adom föl a labdát.

- Miss Cazalet, úgy hiszem, madam Delaney hivatja... Szabad odakisérnem? szól e pillanatban sir Brandrum.

Katalin eltávozik vele, szemében még az előbbi különös tüzzel, Nóra pedig fáradtnak, csüggedtnak érezve magát, majdnem betegnek is, megfordul és céltalanul indul el az ellenkező irányba.

Annak az utnak a közepén, a melyet választott, megpillantja Denist, s a fiatalember, a mint kissé félreáll, hogy elbocsássa őt maga mellett, nyájas mosolylyal tekint reá. Nóra, ha látja is azt a mosolyt, nem viszonozza, csupán gyöngye főhajrással adja jelét annak, hogy tudomásul vette jelenlétét.

Azután elhalad előtte. De a következő pillanatban tudja, hogy Denis mellette van, s hogy kissé lehajlik hozzá, mintha az arcába akarna nézni.

- Nem lehetnénk mi jóbarátok, kis hugocskám? kérdezi Denis gyöngéden.

Nóra jól láthatja, hogy milyen halvány az arca s milyen bágyadt kifejezés van a szemében.

- Jóbarátok! Oh, hiszen azok vagyunk, felel a leány lesütött szemmel, miután előbb hirtelen pillantást vetett rá, mely őt most annyira bántja.

- Nem hiszem. Attól félek, hogy nem. Úgy megváltozott minden! mondja Denis szomorúan. Otthon, Ballyhinchben, a hol először találkoztunk, olyan egészen más volt maga!

- Oh, ott az apám házában voltam! viszonozza Nóra, kétségbeesett erőfeszítést téve, hogy vidámnak mutatkozzék. Akkor úgy illett, hogy udvarias legyek az apám vendégével szemben.

Olyan nehezen ejti ki a szókat, mintha megannyi kő volna. Oh, miért is kell ezeket mondania? Minő balsors kényszeríti erre?

De oh, a büszkeség! a büszkeség! mit föl nem áldoz ezért a nő?

- Mit akar ezzel értésemre adni? kérdezi a fiatalember, még halványabbá válva. Azt, hogy azok a régi kedves napok mind csak terhesek voltak reá nézve? Hogy engem csak megtűrt, de igazi, őszinte barátságot nem érzett irántam, holott én meg mertem volna esküdni, hogy *ez* az érzés mindenesetre megvan a szívében?... Nóra, igaz ez? Így értsem-e?

- Értse, a hogy akarja, viszonozza a leány fagyosan, bár reszkető ajkkal. Nem kellett volna kérdeznie.

Megálltak volt egy gyepes terület közepén, mely e pillanatban egészen üres, s a kis hercegnő most nyugtalanul pillant el Denis mellett s nézeget körül, mintha egérutat keresne.

- Háborgatom. Itt szeretne hagyni, szól Denis a kétségbeesés hangján.

S a mint ezt mondja, kissé félreáll, hogy tovább bocsássa a leányt.

- Nem, nem, ezt nem kell gondolnia, mormolja gyöngén Nóra.

Ráemeli a szemét s Denis láthatja, hogy a szilaj, harcias kifejezés egyszerre eltűnt tekintetéből.

- Nóra! kiált föl halk, metsző hangon, kezét megkapva.

És ezzel vége is mindennek. Semmi sem marad meg számára, csak a haragos, szenvedélyesen megvető tekintet, az ajkak büszke, lenéző kifejezése... Maga Nóra már túl van a pázsiton, és sietve, mintegy ijedten halad tova arrafelé, a hol Kilgariff látható.

A leány egész tartásában van valami, a mi a merevülten ott álló Denisnek úgy tűnik föl, mintha segítséget, oltalmat keresne. Oltalmat ő ellene! Ez ebben a fájó, a keserűség! És éppen Kilgariffnál keresi az oltalmat.

Pedig Nóra szereti őt. Az az egy édes, rövid tekintet volt az árulója. Huszezer démon kiáltsa bár a fülébe az ellenkezőt, Denis el nem hinné. Szenvédélyes öröm járja át egész valóját, a mint a visszaemlékezés megigézve tartja; azután egyszerre szétfoszlik a varázslat, s hidegen, ridegen áll előtte a való, nem nyujtva reményt, hogy kimenekülhet a kínos helyzetből, a melybe öntudatlanul sodorta magamagát.

Amott áll Nóra s mosolyog a Kilgariff szemébe, mialatt arcán valóságos megkönnyebbülés látható. Denis kábultnak, lelkehagyottnak érzi magát. Hogyan is folytathatja ő ezt így? Hogyan élheti végig az életet, mely még előtte van? Haraggal rázza föl magát e tompultságból, de nem bír szabadulni attól a nyomasztó érzéstől, mely rabjává tette. Képtelen, nevetséges dolog ez, jól tudja, de mégis szinte retteg attól a hosszú élettől, melyet maga előtt lát, a szintelen, élettelen, fény nélkül való napok hosszú sorától. Mi is történt ő vele?

XVII.

Elment az utolsó hívott vendég is, csak a házivendégek maradtak együtt, hogy gyönyörködjenek a napszállat ragyogásában. A gyepek körül sétálva, vagy egy-egy kerti székre bocsátkozva, alig tudnak megválni az alkonyat szépségeitől, hogy bemenjenek a házba és átöltözzenek az estebédhez.

Egyszerre, valami ismeretlen távolból, morajló hang érkezik fülükbe. Madam Delaney megrezzen és elsápad kissé, gyors pillantást vetve Denisre, a mint a fasor kanyarulatán félig ijedt, félig dühös parasztok vad tömege tolamlik előre, mintha hátulról taszitaná őket a többi.

Amaz igen gyakori jelenetek egyike ez, a milyeneket rendszeresen lehet olvasni a lapok irországi tudósításaiban. Zord, vad ábrázatu emberek, élükön papjukkal, - a kiról nem lehet mindig elmondani, mint most, hogy tisztességes, jóakaratu ember, - az ajkukon nem tisztességes kérelemmel, hanem szilaj követeléssel, hogy szállítsák nekik még lejjebb a már ugyis nagylelkűen leszállított bérleti összeget.

Denis, a mint meglátja őket, s látva, hogy a kastélycsarnok előtt való szabad térségen állnak meg, a honnan az egész angolkertet beláthatni, könnyedén fölkel heverő helyzetéből s elibök meg. A kis hercegnő, a mint Denis elhalad mellette, láthatja, hogy szinte elváltozott, s hideg, konok kifejezésű az arca.

- Nos? szól Denis fagyosan, kizárólag a paphoz fordulva, a többiek pedig mintegy meg sem látva.

Hangja rideg, egész tartásában szándékos megvetés nyilatkozik.

A pap erre elkezd beszédét, mely előre el volt készítve s melyet szükségtelen ideiktatni: a nép jogos kívánságai és sérelmei, virágos kifejezésekbe foglalva, de szívből eredő, ékesszóló részvétellel előadva, mely meghatja Nórát, de teljesen hidegen hagyja Denist. A nép szószólója a sérelmek orvoslását kéri és azt a meggyőződését nyilvánítja, hogy hiveinek nincs módjukban megfizetni a törvényszabta összegeket, melyek Isten és ember előtt igazságtalanul vannak kiróva stb., stb.

Denis, hogy a szónok elhallgat, nyílt visszautasító mozdulattal nyújtja ki kezét.

- Hiába jött hozzám ebben a dologban, mondja szárazon. Azokkal szemben, s hideg, haragvó tekintettel néz végig a tömegen, a kik nem ismertek irgalmat, én sem leszek irgalmas.

- Vigyázzon, uram, szól a pap élesen, szinte önkéntelenül, mert a rideg nyilatkozat megijesztette kissé.

- Fenygetés akar ez lenni? kérdezi Denis, hevesen fordulva feléje. Hát csak fenyegetőzzék, a hogy tetszik. A mit mondtam, megmondtam. Ezek az emberek - s könnyed, megvető mozdulattal mutat rájuk, - jónak látták azt, hogy dacoljanak velem, s annyira is mentek, hogy megölték bizalmas emberemet. Hát csak dacoljanak tovább. Én egyetlen százalékkal sem fogom leszállítani jogos követelésemet. Megmondtam ezt már egyszer nyilvánosan. Most ismétlem. Fölajánlottam volt husz százalékot - visszautasították. Más ajánlatot kapni nem fognak. És minthogy alkalmam van rá, hát kijelentem, hogy már azt a kegyelmet is legjobb belátásom és igazságérzetem ellenére cselekedtem.

Haragos moraj kél a tömeg ajkán, s a kis hercegnő elfehéredik kissé és hirtelen mozdulatot tesz, mintha föl akarna állni a székéről.

Most egy szálas ember lép elő a tömegből s áll ki dacosan, mintha a nép vezetőjének érezné magát, ámbár talán nincs annak elismerve. Hatalmas, vállas fickó, vad külsejű, bikanyakkal, nyomott homlokkal és olyan vonásokkal, melyek erősen emlékeztetnek a gorillára.

- Mondjon negyven százalékot, és akkor talán meghallgassuk, szól fenyegetően az óriás.

- Álljon hátrább, Moloney, szól rá haraggal Doolin atya.

- Már miért? Mér' nem hallaná meg ez az ur egyszer életében az igazságot? Ha maga nem akarja kimondani, kimondom én. Mér' ne mondanám meg neki, hogy mit gondolunk felőle meg a cimborái felől?

- Az igaz, miért ne? szólt Denis gúnyos nevetéssel. Csakhogy van még egyéb is, a mit nekem megmondhatna...

Egy lépéssel közelebb áll Moloneyhez s merően szögezi rá a szemét.

- Például annak az embernek a nevét, a ki mr. Meredithet meggyilkolta!

Görcsös rázkódás fut végig a rongyos tömegen. Sok dühös arc mutatkozik benne, de sok olyan is, a mely óvatosan kifejezéstelen.

- Hah, zavarba ejtő ez a célzás? folytatja Denis alig palástolt szenvedélyességgel. A gyengéjűkre tapintottam, ugyebár? Vajjon van-e köztük csak egyetlen ártatlan ember is? egyetlen egy, a ki ne tudott volna arról a pokoli büntetről, vagy része ne lett volna benne? A mig ki nem szolgáltatják nekem a gyilkost, nem fogom elhinni.

Denis nagyot lélekzik. Szeme csak úgy lobog.

- A meggyilkolt ember vére, folytatja mélyebb hangon, örökösen bosszuért kiált hozzám. És fogadom (s jobbát az ég felé nyújtja föl), hogy nem nyugszom meg addig, a mig bitófára nem juttatom a gyilkosát!

- Uram! Gondolja meg... szól sietve a pap. Nem bizhatná a bosszut az időre... a gonosztevő saját lelkiismeretére?...

- *Annak a lelkiismeretére?*

- Igen, uram, a lelkiismeretére! Akár előbb, akár utóbb, de bizonyos, hogy annak a szörnyű büntettnak az emléke föl fog ujulni annak az embernek a lelkében, és úgy fogja őt égetni, mint a tüzes vas!... Uram, esedezem, elégedjék meg ezzel a bizonyossággal és ne büntesse az ártatlanokat a vétkesért.

- Nem! Én csak azzal az igazsággal leszek megelégedve, a melyet látok! viszonozza Denis könnyörtelenül. Életért életet! s még ez is csak sovány elégtétel ebben az esetben, mert hol van ebben a szennyes bandában tiz olyan élet, a mely fölérne azzal az egygyel, a mit kioltottak?

- Delaney, szól a pap ünnepiesen és feddően, minden embernek megvan a maga lelke. S ez épp oly becses a legalacsonyabbnak, mint a legfőbb rendűnek. És ön - vajjon igazságos-e? Igazság-e az, a mit keres, vagy csak bosszuállás? Igazság-e, néhány emberért az összességet, sujtani?... Esedezem, uram, hallgasson meg nyájasabb szívvvel. Kérem, higye meg, hogy ezek az emberek békülni akarnak önnel... Uram, ha hajlandó lenne még egy kis engedményt tenni, akármilyen keveset, mondjuk: husz helyett harminc százalékot, vagy akár csak huszonötöt...

- A mai körülmények közt egy batkát se! Egy reményt azonban mégis nyújtok. Szolgáltassák ki nekem azt az embert, a ki Meredithet meggyilkolta, s akkor talán - biztosan azt sem ígérem, - de talán hajlandó leszek meghallgatni a panaszaikat. Addig nem!

S hangos, hideg, rezgés nélkül való szóval fordul a többiekhez:

- Hallották mindannyian. És ezennel kijelentem, hogy novemberig mindenkitől megkövetelem a hátralékos bérösszeg lefizetését. A nemfizetőket pedig egytől-egyig ki fogom vetni a bérletből.

Modorában van valami, a mi kizárja azt a föltevést, hogy szándékát esetleg meg fogja másítani. E rideg akaratnyilvánítás ellen nincs föllebbezés. Rekedt, tompa kiáltás száll szájról-szájra a tömegben, részint félelmet, részint gyűlöletet jelentve. Olyan vad és egyuttal olyan megkapó valami van ebben a jelenetben, hogy egy-két urivendég, ki a pázsiton heverészik, sietve ugrik föl, s egy pompás vén kutya, mely a Denis lába előtt fekszik, morogva pattan föl s reszkető lábakkal áll meg, mintha csak a biztató szót várná, hogy ráugorjék az ellenségre. E pillanatban Moloney szilaj mozdulatot tett, s a kutya, elvesztve minden önuralmát, feléje ugrik. Fölberzenő szőre és vicsorogva mutatott fogai félelmesebb ellenségnek tüntetik föl, mint a milyen valójában, s Moloney, a maga alacsony ösztönének és bosszuvágyának engedve, fölemeli sulyos lábát s kegyetlenül rug egyet a vén állaton. A kutya fájdalmas vonítással fordul föl, törött lábbal, a porondon.

- Átkozott gazember! kiált föl Denis, mindenről megfeledkezve örült dühében, a mint a kutyát halálos kínban látja maga előtt fetrengeni. Kedvenc kutyája ez, vén most már, de hűséges pára, mely gazdája szeretetében régóta részesül.

Denis pillanat alatt rávetette magát Moloneyre, s galléron ragadva a semmirevalót, bármilyen hatalmasan védekezik is, úgy rázza ide-oda, mint, valami borz-kutya a patkányt, azután pedig nagy erővel a földhöz vágja. Az ember egy-két másodpercig kábultan fekszik ott s Denis sápadtan, lihegve - de inkább a szenvedélytől, semmint a kimerültségtől - nézi. Azután Moloney összeszedi magát s lassan föltápáskodik. Sötét, kaján pillantást vet Denisre, vad szitok kél az ajkán, azután odább áll, követve a tömegtől, mely most sajátságosan hallgatag.

Csak az agg pap marad ott és izgatottan fordul a ház asszonyához, ki másokkal együtt oda-sietett s kinek halvány arcán rémület van kifejezve.

- Oh, asszonyom, bár ne tette volna ezt mr. Delaney, szól reszkető hangon a pap. Szerencsétlen tett volt ez. Ugyis nagyon föl vannak ingerülve ellene, és én... csak annyit mondhatok, hogy bár ne tette volna ezt.

- Bár ne tette volna! hagyja rá remegve madam Delaney.

Nagyon csekély dolog az egész, mindössze egy kutyának az elpusztulása. Semmiség azokhoz a véres tettekhez képest, melyek a rossz hírű Kerryben napról-napra, éjszakáról-éjszakára elkövetődnek, míg tul a vizen az angol gyámolítók váltig csak beszélnek, beszélnek, és nem tesznek semmit!

Egy kutyának az elpusztulása és megölőjének a földhözvágása! Jelentéktelennek hangzik ez bár, keserű gyümölcse lesz a jövőben!

XVIII.

- Nóra, nem szerencsétetne erre a táncra? szól Denis, komoly szemmel tekintve le unokatestvérére. A régi bizalmas „kis hercegnő” megszólításról már letett.

A madam Delaney jelmezbálja a sok halogatás után végre mégis megtett. Októberben vagyunk most már, mely szép napjaiban meleg és derült, máskor pedig borus és sötét. A mai est minden várakozást meghaladóan szép és enyhe, mintha szellemkezek az elhunyt nyár utolsó lehelletét hozták volna reá vissza. A kert csakugy ragyog a színes lámpásoktól, melyek azonban csupán szegényes utánzatai a miriádnyi csillagoknak, melyek ottfönn tündökölnék az égboltozaton, hol Diana is teljes pompájában fényeskedik.

Eszményien szép éjszaka - balzsamos és olyan csendes, mint a halál; csupán a halvány holdfényben imbolygó hársak susogása s a kavicsos tengerparton megtörő hullámok távoli morajlása hallható.

- Szívesen, feleli hidegen a kis hercegnő, rá sem emelve a szemét.

Merően néz, bár nem lát, más irányba: arca halvány, de bájos, mint valami szép álom, remek kis „miss Muff” öltözkében, kurta derékka, hatalmas főkötővel, s hosszú, puha keztyűvel, mely fehér válláig ér föl s onnan finom ráncokat vet egészen le a kézcsuklóig. Csodásabb képet el sem lehetne gondolni. Kétségtelenül ő az est királynője, jóllehet miss Cazalet, mint fehérarany-uszályos „Szívek királynője” erősen versenyez vele. Miss Blake, mint „Csinoska”, kedves jelenség, lady Glandore pedig „miss Mary” jelmezében valóságos szépség.

Nóra egészen átalakultnak látszik. Csillogó tűz gyult ki nagy sötét szemeiben, s bár arca az utóbbi pár perc alatt megdöbbszentően fehér lett, ajka megtartotta pirosságát.

- De nem táncra! teszi hozzá, még folyvást más irányba nézve. Belefáradtam a táncba. Nincs itt hely, a hol fáradt lábait megpihentesse az ember?

Denis sejti, hogy Nóra nem akarja derekán érezni az ő karját s ezért tér ki a tánc elől. Keserű kín mardossa szívét s ugyanolyan keserű harag támad lelkében.

- Ha el van fáradva, leülhetünk a virágházak egyikében vagy akár künn a kertben is, mondja olyan nyugodtan, a mint csak tőle telik. Tetszik ez, vagy engedjem át a helyemet másnak?

- Ez nagyon kiméletlen beszéd, mondhatom, szól a kis hercegnő végre rápillantva, s majdnem azt lehetne hinni...

- Nem, szakítja félbe komoran Denis, azt nem hiheti maga soha!

Nagy határozottsággal ölti karjába a leány kezét s indul vele a baloldali ajtó felé, mely a virágházba nyílik.

Az ajtón belépve, másik, nyitott üvegajtóhoz érnek, mely a verandára szolgál. Három-négy lépcsőfok vezet le innen a terrászra, melyről viszont a holdfényben uszó kertbe juthatni le.

- Milyen bájos éjszaka! szól körültekintve a kis hercegnő, nyilván, hogy mondjon valamit.

Modorában bizonyos idegesség, nyugtalanság mutatkozik.

- Valóban! Örülök, hogy ilyen szépre fordult az idő. Pusztán véletlen... Jól mulat?

- Pompásan! felel Nóra elragadtatással. Alig hittem volna lehetségesnek, hogy egyetlen rövid est ennyi élvezetet nyújtson. Oh igen. Hihetetlenül boldognak érzem magamat.

- Nem csoda! mondja Denis keserűen. Joga van hozzá. Lába előtt hever az egész világ.

- Az egész világ! Minő tulzás.

- Nem akkora, a milyennek látszik. Mindegyikünknek megvan a maga világa, a melyben örömet vagy bánatát találja. A maga világa csupa hódolat: rabszolgájának vallja magát.

- Igazán? kérdezi a kis hercegnő száraz nevetéssel. És kik a rabjaim?

- Ez a kérdés nem vall magára, viszonozza Denis keserűen. De maga annyira megváltozott, olyannyira különbözik az én egykori unokatestvéremtől... A hiusága kielégítése végett teszi ezt a kérdést? Említsem-e Greenet... Kilgariffet vagy...

- Kérem, ha érdekes akar lenni, ne tegye. Azokról az urakról éppen annyit tudok, a mennyit tudni kívánok...

- Igaz ez, Nóra? Őszinte ez a kicsinylő hang? Valóban elhiggyem-e, hogy... valamennyi... hogy Kilgariff semmi maga előtt?

- És miért akarna maga ilyesmit hinni? kérdezi Nóra hidegen, ráemelve nagy, neheztelő szemeit. Gyámom maga nekem, vagy... vagy bátyám, hogy így beszél?

- Nem tagadja hát, kiált föl Denis szenvedélyesen, hogy maga és Kilgariff közt most mégis van valami?

Oly szenvedélyes aggodás van a hangjában, hogy Nórának, ha a saját szive nem sajgott volna, meg kellett volna bocsátania e szavakért.

- Ez oly faggatás, a melynek nem vagyok hajlandó magamat alávetni, mondja a leány könnyed hangon, de haragos tekintettel.

Szive szilajul, kínosan dobog; nyomasztó aggodalom tölti el, hogy mit fog még mondani Denis; s e mellett méltatlankodik magában azon, hogy ő, Denis, ki másnak a jegyese és bizonyára szerelmese is, mégis vallatóra meri őt fogni!

- Igaz, nincs jogom hozzá, viszonozza Denis, látható erőfeszítéssel uralkodva magán. De maga nagyon fiatal még, s bármennyire visszatetsző is ez magának, én bizonyos értelemben mégis gyámja vagyok, a míg a házukban tartózkodik.

- Nem gyámom, sem itt, sem máshol. Maga nekem (hideg, merev tekintettel) semmim. Értse meg, kérem, hogy én itt nagynénémnek s nem önnek a felügyelete alatt vagyok. Ha nem így gondolnám, egy órával sem maradnék tovább ebben a házban. Nem engedhetem meg önnek, hogy bármiképp is beleavatkozzék az én ügyeimbe.

- Még akkor se, ha...

- Semmi körülmények közt, vág a szavába Nóra büszkén. Most pedig, ha rögtönzött prédikációját befejezte, nem bánám, ha visszatérnénk a házba.

- Nem fejeztem be, fakad ki szilajon Denis, kit a leány barátságtalan tekintete még nagyobb haragra gerjesztett. Meg kell még öntől kérdezmem, hogy micsoda jogon bánik velem ilyen módon. Mit tettem, hogy ugyszólván átok alá vet, hogy semmi egyébben nem részesít, mint udvariatlan szókban és rideg pillantásokban? Csak pár hete még...

- Csitt! szól rá a leány halk, de határozott hangon.

- Nem. Meg fog hallgatni. Miért ne szólnék?

- Figyelmeztetem!...

- Nem hallgatok a figyelmeztetésére. Tudja meg, hogy én ezt tovább így el nem viselhetem. Végét kell szakítanom vagy egy, vagy más módon. Jól tudja ön, tudnia kell, hogy csupán egyetlen szavába kerül, hogy én...

- Megőrrült ön, hogy így beszél? kiált föl Nóra meghökkenve.

Rémület és kárhóztató ítélet van kifejezve a tekintetében - s még más valami. Kétségbeesés-e az?

Sulyosan támaszkodik egy fa derekához s hátrahajtja a két karját, mintha erősen akarna benne megfogni.

- Nem fogok úgy tenni, mintha nem érteném azt, a mit mond, folytatja azután, de a mit nem értek, az, hogy miért mondanám ki azt a szót. Ön talán tudja? teszi hozzá gyöngye, barátságatlan mosolylyal. Meg tudná-e mondani?

- Nóra!

- Hallgasson végig. Egyszer mindenkorra. Nekem úgy tetszik, hogy ön bizonyos önámításban sinlődik, a melyet el szeretnék osztatni. Valóban olyan élet-halál kérdése rám nézve annak az „egyetlen szó”-nak a kimondása, a mint ön gondolni látszik? Valóban olyan örült vágyam-e nekem, önt szabadnak látni, hogy... Oh!...

Hirtelen megáll, mintha elfuladna, s szenvedélyes mozdulatot téve gyönyörű meztelen karjával, mintha valami gyűlöletes dolgot vetne el magától, hozzáteszi:

- Oh, türhetetlen!

- Ne menjen nagyon is messzire! szól Denis sajátságos fojtott hangon.

- Nem is lehetne! viszonozza Nóra. A legnehezebb az, hogy eleget mondjak. De ki találna ilyen helyzetben elegendően illő szavakat? Vajjon magamviselete, a melyet ön olyan szomoruan fölpanaszol, nem világosította-e föl arról, hogy... hogy...

- Miről? kérdezi Denis, kezét megkapva.

- Hogy gyűlölöm, ki nem állhatom! kiált föl Nóra a harag hirtelen kitörésével, mialatt kezét elrántja.

Szeme lobog, ajka reszket. Soha, legbájosabb pillanataiban sem volt még ilyen szép.

- Ugy, szól rá Denis keserűen.

A leány szépsége ebben a pillanatban el van veszve reá nézve, bár érzékeivel fölfogja s utóbb tisztán emlékszik minden egyes bájos vonására. De most olyan szilaj düh forr a szívében, hogy csak a gyűlölet, mely a szerelemmel olyan rokon, gerjed föl benne.

- Sohasem jutott eszébe, szól szintén villogó szemmel, hogy könnyen megtanithat ennek az érzelemnek a viszonzására?

- Viszonozza, a mint csak tetszik. Minél jobban viszonozza, annál nagyobb öröömre lesz.

- Ennyire vagyunk hát? Nyílt harc legyen köztünk?

- Nem tudok a jövőről s arról sem, hogy ez új helyzet volna. Régóta úgy gondolkozom ön felől, mint most.

- A Ballyhinchben töltött régi napokban is így gondolkozott?

A fiatalember hangja ismét lágyabb lett. Sőt tekintetében könnyörgés van kifejezve.

De úgy a hang, mint az esdeklő pillantás csak még jobban fölgerjeszti a leányt...

Oh, azok a régi, letűnt napok!

- Ballyhinchben!... szól Nóra elfehéredve, de még folyvást rideg tekintettel. Ballyhinchben ön azt hitte, hogy szerelmes vagyok önbe. Ugy van-e? Azt hitte magáról (gúnyos, halk neve-

téssel), hogy valami hősosz, felsőbb világi lény a szegény, egyszerű falusi leány szemében, a kivel elég kegyes volt elmulatni a nap unalmas óráit. Ugyan kérem (teszi hozzá, hátrább húzódva, s két kezét folyvást hátratarva, mialatt ajkán gúnyos mosoly van, mely Denis elől elpalástolja szemének boldogtalanságot eláruló kifejezését), vallja meg, hogy akkor még nem ismert, hogy együgyű falusi libácska voltam ugyan, ha önnek úgy tetszik, de olyan ostoba mégsem voltam, hogy térdet-fejet hajtsak ön előtt és imádjam!

Oh, micsoda szörnyű önmegvetés támad föl a leány szívében, a mint ezeket mondja! Milyen égető kín a szívében! Avagy nem térdet-fejet hajtott-e előtte és imádta, s nem adta-e oda neki kéretlenül életének első édes szerelmét?... Duzzadó, piros ajkán gyorsan jár ki s be a lélekzet, szeme természetellenes tűzben ragyog; a ráömlő holdsugarak megvilágítják minden egyes báját, lágyan simulva hozzá, mintha nem tudnának megválni a kecses jelenségtől, s tudnák, hogy ennél remekebb alakot sohasem öleltek még át.

Göggössége és szépsége Denist iszonyu haragra s még nagyobb szenvedélyre böszíti. S a mint a leány kihívóan, dacosan, csábosan áll ott előtte, hirtelen odalép hozzá s a karjaiba kapja.

Pillanatnyi halálos szünet és csend... sziv dobog a szíven... a lelkiismeret még egyszer megszólal... s azután Denis megcsókolja a leányt, a mint sohasem csókolt még nőt és nem is fog csókolni mást soha.

Most lefejtí róla karjait... Már késő!

Borzadás fogja el saját cselekedete miatt, s az a tudat, hogy megbocsáthatatlan bűnt követett el, annyira lesujtja, hogy nem tud szót találni, a mivel mentse magát. A mint némán, megbánástól sujtottan áll ott, halk zokogó sóhaj ütődik a fülébe:

- Oh, ha meg tudnám ölni! szól a kis hercegnő olyan elfojtott hangon, hogy alig hallható.

Igy állnak szemtől-szembe egymással, a leány reszketve, magán kívül, Denis némán, lesujtottan, midőn jobbfelől könnyű léptek nesze hallatszik...

Önkéntelenül vetik föl fejüket mind a ketten s húzódnak egymástól kissé távolabb, a mint a sötét árnyékból lassu, lebbenő járásával lép elő - miss Cazalet!

XIX.

- Próbát tartanak? kérdezi szeliden, rámosolyogva Denisre. Ha igen, úgy hiszem, további ismételésre nem igen van szükség. Meghódítanak vele bármely közönséget. A mennyire én megitélhetem, mind a ketten tökéletesek a szerepükben.

A kis hercegnő, sápadtan, mint a halál, mozdulatlanul áll. Vajjon mit tud Katalin? Mit látott?

- No, ne ijedjenek meg. Nem árurom el, szól miss Cazalet, gúnyos nevetéssel pillantva a szegény leányra, Ugy hiszem, mostanig még titok ez az önök élénk társalgása, s én tartózkodni fogok attól, hogy szóvá tegyem, hacsak... Mostanáig még maguk közt tartották ezt a dolgot, ugyebár? Nagyon okosan!

- Katalin! kezdi Denis.

- Kérem, egy szót se. Mit magyarázgatnának itt nekem? Efféle dologban a titoktartás a legfőbb, ugyebár? Mindig sokkal élvezetesebb így, nemde? Én legalább így hallottam. Hiszen ez adja meg az egésznek a pikáns ízt!

Lehetetlen leírni azt a mosolygó fönnhéjázást, a melylyel miss Cazalet mindezt elmondja.

- Jobb lenne, ha meghallgatna, szól Denis, heves izgatottsággal, sőt majdnem reménynyel a szemében. Ha azt hiszi...

- Én nem hiszek, hanem tudok! szakítja félbe ravasz sietséggel Katalin. De ha azt akarja velem elhitetni, hogy az a rendkívül élénk jelenet, a melynek az imént tanuja voltam, nem csupa színészkedés volt, akkor, attól tartok, önök igen komolyan összekoccantak.

S résztvevően teszi hozzá:

- Fölléphetek-e közöttük a békítő szerepében?

Ráfüggeszti a szemét Nórára, ki megkönnyebbülten lélelzik. Hát csak ennyi az egész? Hát Katalin csak az ő utolsó haragos szavait hallotta, s csak azt látta, hogy ő mennyire föl volt háborodva? És semmit sem tud arról, hogy minderre mi adott okot?

- Nem hinném, mondja nyugodtan. A vitáimat, ha magam kezdem, magam szeretem be is fejezni.

S fürkészően pillantva bele a sötétségbe a miss Cazalet háta mögé, ki a holdfénytől megvilágított térség legszélén áll, hozzáteszi:

- Nincs vele még valaki?

- Senki, felel miss Cazalet, kit ez a váratlan kérdés meglep.

- Ah? Akkor hát átveheti tőlem Denist, mondja a kis hercegnő, s egy gyors mozdulattal külön válik a jegyesektől.

Könnyű léptekkel távolodik el tőlük s a következő pillanatban már eltűnik az árnyékban.

Vele együtt eltűnik a miss Cazalet mosolygó egykedvősége és színlelt nyugodtsága is.

- Maga sokkal jobb barátságban van az unokatestvérével, semmint velem elhittették, szól fürkésző s kissé megvető tekintettel.

- Unokatestvérem gyűlöl engem, viszonozza Denis komoran.

- Igazán? Lám csak, nem hittem volna!

- Pedig tudhatná! viszonozza Denis hevesen. Többet látott, semmint mutatja, Katalin. Mindent látott, a mi köztünk történt, és...

- Mindent? Oh, nem, mondja rejtelmes mosolylyal miss Cazalet.

- De mindenesetre eleget látott ahhoz, hogy tisztában legyen vele, hogy Nórát semmiképp sem érheti vád, s hogy én, csakis én...

Denis megáll, mintha lehetetlen volna folytatnia, és nehéz sóhajtás szakad föl melléből.

- Gyalázatosan viseltem magamat vele szemben, tör ki végre.

- Nem ő reá gondolok én, nem arra a sérelemre, mely az ő gyöngéd érzésén esett, viszonozza Katalin hidegen. Magamra gondolok.

- Tudom. Föl tudom fogni, hogy panaszra van oka. És meg tudom érteni a történetek után azt is, hogy meg akarja szakítani azt a...

- Én nem akarok megszakítani semmit, mondja miss Cazalet határozottan, s gyöngédnek látszani akaró tekintettel, mely a fiatalember ereiben megfagyasztja a vért, teszi hozzá:

- Azt hiszi, Denis, hogy én ezt magának nem tudom megbocsátani és hogy nem alkottam magamnak véleményt erről az egész kellemetlen dologról? Meg vagyok róla győződve, hogy magát ebbe úgy csábitotta bele az a kitanult, szivtelen kis kacér!

Sziszegve, a fogai közül bocsájtja ki ezeket a szavakat, s szemeiben bosszuvágy villog.

- Katalin, szól Denis szigoruan, az unokatestvéremről egyetlen rágalmazó szót se mondjon soha. Ne felejtse el ezt. Ha Nórát csak egyszer is látta, lehetetlen, hogy így gondolkozzék felőle.

- Mondottam már, hogy megvan nekem a magam véleménye, viszonozza Katalin megvető ajkbigygyesztéssel, s az időre hagyom, hogy nekem igazat adjon. Addig is azonban (teszi hozzá hidegen) maga mindenesetre jobb izlésről tenne tanuságot, ha neki az én jelenlétemben nem fogná pártját. Hanem ilyen haszontalanság miatt nincs kedvem magával összeveszni. Jőjjön. Menjünk vissza a házba.

*

- Igazán mondom, nem emlékszem, hogy valaha olyan jól mulattam volna, szól lady Glandore, a maga bágyatag modorában, a tegnapi mulatságra célozva.

A jelmezbál éjszakája után újabb napra virradtak, s most a kert bokrai közt sétálgatnak, vitatva a hosszas tánc jó és rossz oldalait.

Mialatt a többiek beszélgetnek, Denis odamegy Nórához, s könnyedén megérinti a karját.

- Jőjjön erre, beszélni óhajtanék önnel. Beszélnem kell..., teszi hozzá, egy jobbfelől nyíló oldalsövényre mutatva.

Egész modorában van valami, a mi Nórát engedelmességre készíti, s oldalt fordulva, elindul vele az árnyas fasorban, a melyet mutatott. Az utnak egy hirtelen kanyarodása eltakarja őket a többiek elől, a kik már nem is hallhatják őket.

- Nos? kérdezi Nóra hidegen, hirtelen megállva, s Denisre tekintve.

Az, a mit lát, fájdalmas nyilallást okoz a szívében.

A fiatalember arca sápadt, beesett, boldogtalan kifejezésű. Szemei alatt sötét karikák látszanak, melyek arra vallanak, hogy álmatlanul töltötte az éjszakát.

- Nóra, bocsásson meg! mondja hévvel, s meg akarja fogni a leány kezét. Olyan megbocsát-hatatlan-e a bünöm, hogy nem is szabad kegyelmet kérnem?... Gondolja meg, könyörüljön rajtam... Önnek, a ki nem törődik velem, mindez semmi, de nekem... nekem, a ki olyan örülten, olyan boldogtalanul szeretem, nekem az ön haragja halál! Mondja, hogy megbocsát!

- Nem. Lehetetlen, mondja a kis hercegnő lassu hangon.

Arca elszíntelenedett, s szemét a földre sűti. Nem nézhet Denisre. Pedig a mit mond, az igaz: ő Denisnek bocsánatot, nem adhat.

- Ne mondja ezt, könyörög szeliden. Denis. Meg kellene fontolnia a szavát jól, mielőtt ilyen kegyetlen dolgot mond... Nézze, én ma, körülbelül egy óra mulva elmegyek, s csak holnap jövök vissza. Ne bocsásson el magától ezzel a rettenetes teherrel a szivemen. Esedezem, ne tegye. Olyan sokáig, annyi álmatlan órán át tépelődtem ezen, hogy... (nehéz sóhajjal) bizony adhatna egy nyájas szót, a mely lelki mardosásomat valamennyire enyhítené.

- Egy szót? Mit mondhatnék?

- Hogy megbocsát. Nagyot kérek ezzel, tudom, de...

- Nem teszem, nem tehetem... kiált föl sietve a leány, szemét folyvást a földre szegezve.

- Legyen hát úgy, mondja Denis bágyadtan.

Eltávolodik tőle, de azután visszasiet hozzá s félkezével fölemelve a leány arcát, kényszeríti, hogy viszonozza a tekintetét.

- Milyen arc! szól bánatosan. Csupa szeretet, gyöngédség és kedvesség. És mégis milyen rideg, milyen kérlelhetetlen tud lenni. Husból és vérből való-e ön, hogy ilyen hidegen el-utasít? Az imént azt mondtam, hogy mindez önnek semmi, mert nem törődik velem. De ezt saját jobb belátásom ellenére mondtam, mert erősen hiszem, hogy igenis törődik velem. Barátnőm volt valamikor - lehetetlen, hogy ilyen teljesen megváltozott volna.

- Pedig megváltoztam. Magam is alig ismerek magamra, mióta idejöttem. Mondjon szeszé-lyesnek, vagy a minek akar, de higye meg, hogy az a leány, a kit ön Ballyhinchben ismert, nem az, a ki most előtte áll. Minden izlésem megváltozott. A mit akkor kedveltem, az most értéktelennek tetszik, a mi akkor kielégített, most a semminél is kevesebb előttem. Ez talán megmagyarázza azt az átváltozásomat, melyet ön fölpanaszol. Meg *kell* magyaráznia, mert más oka nincs, egyetlen egy sem, annak a visszatetszésnek, melyet ön iránt most érzek.

Sebesen, ideges sietséggel mondta ezt, s a mint befejezte, majdnem közel látszik lenni az ájuláshoz. Denis, ki beszéde alatt kíváncsi szemmel ügyelt reá, most hátrahúzódik egy-két lépéssel, mintha távozni akarna.

- Nekem, természetesen el kell fogadnom a magyarázatát. Más nincs hátra számomra. Így hát, Isten velünk...

S kalapot emel.

- Hát nem megy el ma este arra a katonai színielőadásra? kérdezi Nóra, azzal a nyilvánvaló törekvéssel, hogy közönséges társalgást kezdjen.

- Nem. Nem mulatni megyek. Visszajön-e most a házba, vagy csatlakozik-e még a többiek-hez?

- Nem. Itt szeretnék maradni egyedül, felel Nóra, türelmetlenül fordulva el tőle.

De nem maradhat egyedül. Mert a mint Denis távolodó léptei elhangzottak, s Nóra aggódóan tekint jobbra, a felső fasor felől miss Cazaletet látja maga felé közeledni.

XX.

- Milyen szerencsés véletlen! szól Katalin, messziről látva már, hogy Nóra menekülni szeretne, s e menekülésnek rögtön elejét véve. Sejtelmem sem volt róla, hogy ön itt van, pedig nagyon óhajtottam látni.

És különösen kellemetlen mosolylyal teszi hozzá:

- Mondani szeretnék önnek valamit.

- Ugy? szól a kis hercegnő félénken, sejtve, hogy most kitör a katasztrófa.

Miss Cazalet pedig, könnyörtelen hidegséggel szögezve a világos szemeit a lányra, csengő, metsző hangon mondja:

- Ha máskor fiatalemberrel kíván csókolózni, ne a kertet válassza szinteréül és - ne Denist szemelje ki erre a célra.

- Ön, ön nem tudhatja, hogy mit beszél! rebegi a kis hercegnő, holthelványra válva.

Egész teste reszket. Borzadása, ijedelme sokkal nagyobb, semhogy többet is tudna mondani.

- De nagyon jól tudom. Mindig tudni szoktam, hogy mit mondok, szól miss Cazalet nyugodtan. Láttam önt tegnap este Denis-szel, láttam, hogy ő...

Megáll s mély gyűlölködéssel tekint a hátrahökkenő szegény leánykára.

- Akarja-e, hogy kimondjam? teszi hozzá, megvetően.

- Ne beszéljen velem így, szól a kis hercegnő, olyan halk hangon, hogy alig hallható. Ha... ha csakugyan ott volt tegnap este, látnia kellett, hogy én nem... hogy én nem voltam hibás... hogy én nem tettem azt, a mivel ön olyan kegyetlenül vádol. Hiszen - s most egyszerre fölemeli hangját - nem is tehettem. Denist, a ki másnak a jegyese... oh, nem, nem... (s két kezével betakarja a szemét) nem, ezt én nem tehettem. Nem volnék én, ha meg tudtam volna tenni. Önnek tudnia kellene ezt.

Szétnyílt ajka közt nehéz akadozással jár a lélekzet. Minden természetes, becsületes lelkéből fakadó bátorsága elhagyta. Nagyra nyílt, révedező szemeit ráfüggeszti Katalinra, két öreg könyecsepp gördül végig az arcán.

- Tudnia kellene ezt, ismétli esenkedő hangon.

- Én csak azt tudom, a mit látok és hallok, viszonozza miss Cazalet egykedvűen. Már pedig én az ő karjaiban láttam önt!... Szinlelt haragja, melylyel azután tüntetett, engem legkevésbé sem csalt meg. Az csak része volt a jól kicsinált komédiának. Azonban semmi ok sincs arra, hogy ilyen haszontalanságot sokáig tárgyaljunk. Én csak azért említettem föl az egész dolgot, hogy... (hideg nyomatékosággal) figyelmeztessenem önt, hogy Denist kerülje.

- Hogy figyelmeztessen! kiált föl a kis hercegnő hevesen, a sértéstől visszanyerve bátorságát.

- Ugy van, feleli amaz nyugodtan. Ha még egyszer beleavatkozik a *mi* viszonyunkba, előre kijelentem, hogy mindenkinek el fogom mondani azt, a mit tegnap este láttam.

- Senki sem fogja azt úgy elhinni, a hogy ön elmondaná - senki! kiáltott föl Nóra szenvedélyesen.

- De azért az efféle históriák mégis ártanak az embernek, viszonozza Katalin, bántó mosolylyal. De különben is bajosan hiszem, hogy ön kívánná, hogy megtegyem a kíséreltet.

A kis hercegnő gyenge mozdulatot tesz kicsi, reszkető kezével. Nem bír szólni. Aléltság érzete fogja el.

Oh, ha elmenekülhetne e szörnyeteg közeléből!

- Értette? szól miss Cazalet könyörtelenül, nyíltan gyönyörködve a szegény leány halálos szégyenkezésében.

- Semmi ok sincs arra, hogy velem így beszéljen, szól ismét nagy erőfeszítéssel a kis hercegnő, nyugodtságot tettetve. Denis nekem semmim... semmim... és én még kevesebbje vagyok neki. Ön tökéletesen téved.

- Hát tegnap este!... Akkor is tévedtem?

- Megengedem, hogy Denis hibás volt, mentegetőzik Nóra, egyik kezét a másikra szorítva, hogy nyugodtságát valamiképp megőrizhesse. Meg is mondtam ezt neki az imént.

- Tudom, szól különös pillantással miss Cazalet.

- De ne feledje, kérem, folytatja Nóra, balga nagylelkűségében tovább mentegetőzve Denist, hogy az csak pillanatnyi eszelősség, ellenállhatatlan kísértés volt.

- És ön volt az az ellenállhatatlan kísértő? kiált föl gúnyos hahotával miss Cazalet.

Azután egyszerre heves szenvedélylyel olvasztja föl eddigi magatartásának fagyosságát. Közelebb lép a leányhoz.

- Hallja-e, jegyezze meg magának egyszer mindenkorra, hogy engem el nem ámíthat. Alakoskodják mások előtt, hintsen port a szemükbe, ha úgy tetszik, de ne remélje azt, hogy *engem* rászed. Az első pillanattól fogva, hogy szememet rávetettem, keresztülláttam magán. Az a mesterkedése, hogy Denist színleg kerüli, hogy kiszámított hidegséget tanúsít iránta, egész jól kicsinált negédeskedése - teljesen világos én előtttem. Mert mi lappang mindez alatt?... Azt hiszi, nem tudok olvasni a szemében?... És milyen szeme van! (teszi hozzá keserű gyűlölettel). Az elmondja mindazt, a mit maga szóval kifejezni nem mer! Az a szempár némán imádja azt a férfit, a kiről tudja, hogy becsülete máshoz köti; az a szempár olyan szemérmetlen dolgokat mond el, a miket ön félne kiejteni!... Azt hiszi, hogy mialatt napról-napra, óráról-órára meglestem, nem kiolvastam titkát a szeméből?... Igen, igen, tántorodjék csak vissza tőlem, a hogy tetszik, mégis meg fogja hallani, hogy mit tudtam meg a szeméből!... Azt... hogy szereti!...

Nóra kinyújtja kezét, mintha valami reámért csapás ellen akarna védekezni.

- Hah! Megrezzen ettől?... Bántja ez?... Ah, örülök rajta!... Most pedig - menjen! És el ne felejtse azt, a mit mondtam!

A kis hercegnőben ez a türehtetlen gög iszonyu fölháborodást gerjeszt.

- Nem fogom elfelejteni soha, mondja gyermekesen bár, de mély megvetéssel, mert arcucsapja a dölyfös leányt, hogy ön a legneveletlenebb teremtés, a kivel valaha találkoztam.

*

Sajgó szívvvel, végképp kimerülve ettől az újabb fájdalomtól, mely titkos bánatát tetőzi, s lesújtva a megalázottság keserű érzetétől, nem színlelt fejszaggatást ad okul a kis hercegnő, midőn kijelenti, hogy nem mehet a többiekkel ma este Clonbreebe, hol a táborozó katonatisztek színielőadást rendeznek.

- Mit csinált magával Katalin? kérdezi miss Blake, figyelmesen tekintve a sápadt leánykára, ki bágyadtan ül a szalonban egy óriás öblös karosszékben.

Mindnyájan együtt vannak a szalónban s várják, hogy a fogatok előálljanak. Nóra csinos fehér ruhába van öltözve, mely nyakig van begombolva, de ujjatlan. Az arca épp olyan fehér, mint a ruhája.

- Katalin? Velem? Miért gondolja ezt? feleli Nóra elvörösödve. Rosszul vagyok; fáj a fejem, de...

- Hagyja csak... a többit elengedem. A füllentés nem erős oldala magának, mondja bölcse bólintgatással az okos Nancy. Tudok én várni, s majd kiszedem magából az igazat holnap.

S kihívó pillantással távozik Nóráról, a mint látja, hogy madam Delaney aggódó arccal közeledik unokahugához.

- Reményelem, angyalkám, nem fogod itthon magadat nagyon is elhagyottnak érezni, mondja gyöngéden, fölibe hajolva.

- Óh, nem. Sokkal fáradtabb vagyok, viszonozza Nóra mosolyogva, semhogy akármi egyebet is érezhetnék.

- A fogat előállott, Maud néni, szólt kimért hangon miss Cazalet, ki pompás fekete arannyal diszitett ruhában, lebeg elő.

- Jól van, édesem, feleli nyugodtan madam Delaney, s gyöngéd tekintettel fordulva vissza Nórához, folytatja:

- Nóra, megigéred, angyalkám, ugyebár, hogy rögtön lefekszel?

- Könnyen megigérhetem, nénikém. Már is ágyban szeretnék lenni.

Madam Delaney elneveti magát.

- Az igazat megvallva, magam is az ágyamban szeretnék lenni!

Megcsókolja a leányt gyöngéden s pár perccel utóbb mindannyian kivonultak a szalónból.

Most hangzik el az utolsó lépés az előcsarnokban, messziről egy nevető hang - a Nancyé, - s azután még a kocsirobogás is elhal a nagy fasor porondján. Milyen sajátságosan magányos lett a ház! Ugy tetszik, mintha még a cselédek is elhagyták volna. Igazán semmi sincs, a miért érdemes volna fennmaradni, s Nóra, bár megigérte nagynénjének, mégsem tudja magát elhatározni, hogy lefeküdjék.

Nyugtalanság vett rajta erőt s székeről fölállva, céltalanul járkál a teremben, itt egy könyvet véve kézbe, amott egy képes-albumban levelezve, majd a kandalló parázs tüzeit szítva, majd merően bámulva szerteszét, de folyvást a legcsekélyebb érdeklődés nélkül. Az egyik cseléd most behoz neki egy csésze teát, melyet örömmel fogad, de aztán elfelejt meginni. Azután senki sem jön be többé, hogy megzavarja magányát, mely talán rosszabb reá nézve, mint bármi egyéb lehetne.

Egyedül maradv gondolataival, folyvást a múlt éjszaka és a mai nap kínos eseményeire gondol, a legsötétebb színben festve ki magának minden egyes mozzanatot, míg végre, ki-merülve a bánattól és fájdalomtól, leroskad egy alacsony divánra és keserves sirásra fakad. Azután pedig, kifárasztva az izgalomtól, feje lehanyatlik a puha vánkásra s valami boldog megkönnyebbültség érzetével marad ott kecsesen. A megkönnyebbülés érzete nemsokára nyájas álomba olvad át; félig-meddig öntudatlanul huzza föl lábait a kedvesen kínálkozó divánra, s néhány gyöngö, szepegő sóhaj után mély álomba merül.

XXI.

Sötét az éjszaka, nedves és szeles. Mély, dörgésszerű hangok érkeznek a rohanó szél szárnyán a távoli tengerpartról. A hold olykor áttör az ólomsúly felhőkön, melyek csaknem lehúzzák az eget, s halvány, mulékony fénynyel árasztja el a didergő földet. Jobbadán azonban ott rejtőzik a hatalmas, vizes felhő mögött, mely szemfödélként van az égre terítve és vak sötétséget bontott mindenre. Néha egy-egy csillag pislog át a fekete lepel valamelyik feslésén és megtöri az egyenletes sűrű sötétséget; de biztosabb és állandóbb fénypont ennél a világítótorony lámpája, mely el-eltűnedezik ugyan, de újra meg újra előtör.

A magányos lovasnak, ki a szürke szalagként tovahúzódó uton vágat, a világító-torony eme csillagfénye mindannyiszor megkönnyebbülést ad, mert jelzi neki, hogy otthona közeledik már. Keskeny az ut, kétfelől sűrű sárga magyallal szegve, mely még most is aranyosan virul, jóllehet télre fordul az idő. Denis gyönyörrel szivja a kedves illatot s bágyadt elégtelenséggel gondol arra, hogy már közel van útja céljához. Mikor hazulról elindult, az volt a szándéka, hogy csak másnap tér vissza, de az idő múlása semmivé tette ezt az elhatározást. Távol maradni *tőle*, lehetetlen volt neki. Vissza kell térnie, hogy lássa, beszéljen vele s újra esedezék azért a bocsánatért, melyet Nóra olyan kegyetlenül megtagadott volt tőle. Denis azt gondolta magában, sőt biztosan hitte, hogy ha Nóra megbocsátott volna neki, akkor ő távol tudna tőle maradni; de nem bocsátott meg, s az a halvány, bánatos, könnyörtelen kis arc folyvást előtte volt. Nem volt maradása. Örültség volt, igaz, de nem birt ellentállani annak az erőnek, mely visszavonzotta Nóra felé.

Abban a késő esti órában vonat már nem indult; így hát Denis lovat kért kölcsön a házigazdájától, azt mondván, hogy halaszthatatlan dolga van, s hazaindult Ventry felé, oly lázas türelmetlenséggel, mely érzéketlenné tette a hideg, az eső, a fáradság iránt.

A mint némán vágat előre, élénken áll előtte minden részlete annak, hogyan keletkezett a Katalinnal való szerencsétlen viszony. Évekkel ezelőtt találkoztak először, mikor Katalin, szép, sugártermetű ifju leány, árvaságra jutva, nagynénje házába jött, hogy nagykorúságáig ott maradjon. Denis különös csodálkozással emlékszik most vissza arra, hogy milyen kedvesnek találta ő akkor Katalint, kinél csak két évvel volt idősebb, tehát maga is nagyon fiatal volt még. Az unokatestvéri viszony egyre közelebb vonzotta őket egymáshoz, s Denisnek eszébe jut, hogy milyen gyönyörűséget okozott neki az a tapasztalás, hogy Katalin meleg és gyöngéd volt ő hozzá, míg mások iránt mindig hideg maradt. Így mentek bele lassankint, észrevétlenül, abba a szorosabb kötelékbe, mely végre is mindenkiben azt a meggyőződést keltette, hogy ők előbb-utóbb egybekelnek. Visszalépni annyi lett volna, mint kitenni Katalint nagyszámu ismerőseik gúnykacájának, sőt talán foltot ejteni a saját becsületén is. Köztudomásúvá tették hát az eljegyzést, még pedig olyan sietséggel, mely őt magát is meglepte. Azután a dolgok folyása visszazökkent a maga rendes medrébe, és azután... megjelent Nóra!

Végre ott van Denis Ventry kapuja előtt. Benyargal a hosszú fasorba. Az istálló előtt leugrik a nyeregből s valami ideges félelemmel, - maga sem tudja, miért, - hogy Nórának baja van, siet be a házba.

Egy kis mellékajton lép be, a melyhez kulcsa van. Ekkor eszébe jut, hogy hiszen Nóra bizonyosan Clontreeben mulat a többiekkel! Benyit a szalonba, egykedvűen néz körül... s egyszerre csak megdöbben. Mi az, a mi ott fekszik? Majdnem úgy tetszik, mintha a Nóra holtteste volna, mintha balsejtelve valónak bizonyulna... olyan mozdulatlan és csendes a pihenése. De, nem, nem! Csak alszik, s ez az áldott bizonyosság egyszerre elüzi minden testi bágyadságát s még lelki zsibbadtságát is. Kimondhatatlan nagy öröm fogja el.

Lehajlik a leány fölé s megvigyázza a gyenge lehelletet, mely nyitott ajka közül jő. Nem egyenletes az a lehellet, néha egy-egy kis szepegő hang vegyül bele, mely még nem rég hullatott könnyekre vall, miknek a nyomai még most is láthatók a szempillák hosszú selyemszálain. Milyen gyönges, milyen fehér! Mintha csak a halálhoz közelednék. Jobbkeze, mely félig csukott puha, rózsaszín-tenyerével fölfelé fordítva hever az álom bágyatagságában, olyan benyomást tesz a szemlélőre, mint valami tehetetlen esdeklés. Denis lehajlik s rányomja az ajkát, de csendesen, nehogy fölébressze.

Kimondhatatlan vágy fogja el, hogy megcsókolja az arcát, az ajkát is, de Nóra olyan nyugodtnak, olyan gyermekdednek, olyan öntudatlannak látszik, hogy lehetetlen megtenni. Olyan csendesen fekszik, mintha meg volna halva, s a halál szent.

S mialatt Denis nézegeti, Nóra, talán attól a gyenge kézcsóktól, fölérez. A fehér szemhéjak kinyílnak, s a nagy, sötét szemek szelíd álméltkodással pillantanak föl.

XXII.

Nem hidegen, nem megvetően találkoznak most az ő szemével, hanem gyöngéd üdvözlettel. Szeliden fordul feléje a leány, szerető mozdulattal s boldog mosolyra szétnyílt ajkkal. Nem emlékezett ebben a pillanatban semmire, csak a régi kedves napokra, mikor először találkoztak, s még félig-meddig abba az édes álomba merülten, mely azokba a napokba visszaterelte volt, gyöngéden, álmosan, gyermekesen suttozta:

- Denis!...

Olyan váratlan ez, olyan rettenetes, mert hiszen reménytelenségnek kell utána következni, hogy Denis megnémultan áll előtte. Egész valója feléje repesett, a mint az imádott hang, a mely nevén szólítja, a fülébe csendült; s csak emberfölötti erőfeszítéssel tud némán, mozdulatlanul megállni. Oh, milyen kedvesek azok a szétnyílt ajkak! Mily elragadók azok a mély, sötét szemek! Ismét a régi Nóra ez, az ő imádottja, az ő kis hercegnője.

És azután vége mindennek.

Denis elbocsátja a leány kezét, elfordul s két karját a kandalló párkányára téve, rájuk bocsátja az arcát.

- Ön itt! szól most a kis hercegnő reszkető hangon.

Fölugrott ezalatt s teljesen ébren van, meglepetéssel és félelemmel bámulva a fiatalemberre.

- Azt hittem, hogy Bandonban van.

- Nem maradhattam ott. Nem volt maradásom.

- De ilyen órában, szól Nóra, az órára tekintve, mely éjfél után kettőt mutat. Hiszen vonat sem volt.

- Ugy van. Lóháton jöttem.

- Husz kilométernyire, ily késő éjszaka? Mily örültség! kiált föl a leány haraggal. Nos, ön bizonyosan fáradt, kívánok hát jó éjszakát.

- Egy pillanatra, szól Denis, feléje fordítva dult arcát. Jól tudja, hogy mi hozott vissza. Jól tudja, hogy miért nem volt nyugtom. Rendes hidegségét is nehéz volt már elviselni, de az a tudat, hogy megharagítottam, bocsánat reménye nélkül megsebeztem s ön a bocsánatot meg is tagadta - ez elviselhetetlen volt. Visszajöttem, hogy tegye kezét a kezembe és kisértse meg, elfeledni azt, a mit tettem.

- Ám legyen kívánsága szerint, feleli Nóra, szomorú, hideg tekintettel s bágyatag hangon. Rajta leszek, hogy elfeledjem, de...

S hirtelen feléje fordítja nagy, bánatos szemeit:

- Csak legalább haza mehetnék!

Szünet.

- Hát boldogtalan itt? kérdezi végre Denis.

- Az vagyok. Megvallom.

S kétségbeesett erőfeszítést téve, hogy rendes hangon szólhasson, folytatja:

- Nagyon is hiányát érzem tatának. Szükségem van reá, oh, nagyon!

S egyszerre kitör belőle a fájdalom.

- Jól van, Nóra, haza fog menni. Nincs jogunk hozzá, hogy itt tartsuk. De tudja azt, hogy édesatyja holnapután úgy is eljön s pár nap múlva hazamehet vele.

- Az sokáig tartana, kiált föl Nóra lázasan. Nem akarom, hogy tata eljőjön. Én akarok hazamenni hozzá, hogy egyedül lehessenek vele.

- De hát tüstént meg kell ennek lenni?

- A milyen hamar csak lehet. Igenis, tüstént... azaz, hogy holnap, viszonozza Nóra ideges habozással, mialatt gépiesen játszik valami disztárgygyal, mely a mellette levő asztalon van.

- Attól tartok, hogy holnap nem lehet, veti ellene hidegen Denis. Már hiába, valahogyan le kell küzdenie egy-két napig azt a szilaj sietséget, hogy tőlünk szabadulhasson, teszi hozzá szemrehányó indulatossággal. Holnap reggel sürgönyözhetek az édesatyjának, hogy várja önt, de el kell végezmem egy-két fontos ügyet, mielőtt Ballyhinchbe visszakísérhetném.

- Visszakísérjen... ön! Oh, nem, ezt nem fogja! kiált föl hevesen a leány. Haza tudok én menni magam is.

- Semmi esetre, mondja Denis határozottan. Én hoztam önt ide és én vagyok felelős azért is, hogy baj nélkül térjen haza. Föltétlenül el fogom kísérni.

- Én pedig azt mondom, hogy nem fog, ellenkezik kétségbeesetten a leány.

Megjelenik előtte e pillanatban a Katalin kaján arckifejezése, s ez törsturás az ő szegény szívének.

- Ne ragaszkodjék ehhez, Denis, folytatja, s közelebb lépve hozzá, halk, de izgatott hangon fejezi be:

- Értsen meg, ha azt mondom, hogy inkább semhoggy ön kísérjen... inkább kész volnék itt maradni.

- Inkább!? Fogadja köszönetemet anyám és a magam nevében, kiált föl Denis keserü nevetéssel. Igazán eldicsekedhetünk azzal, hogy mennyire sikerült nekünk az ön ittlétét kellemessé tenni!

- Ne mondjon nekem ilyeneket, szól könybe lábbadó szemmel a leány. Nagyon jól tudja, hogy mennyire szeretem édesanyját.

Mellette áll s bájos arca fájdalmas kifejezéssel tekint föl hozzá, meztelen gömbölyü karjai lanyhán csüngenek alá kétfelől, s ujjai egymásba kulcsolódnak. Nagy szemei, melyek még most is nehezek az álomtól, visszafojtott könnyel vannak tele. Homlokán a lenge fürtöcskék össze vannak kuszálva, mint a ki most kelt föl álmából. Fehér ruhája ígézően simul karcsu alakjára. Sohasem volt még ilyen elragadó.

- Alig tudok mit mondani, szól Denis. Néha úgy tetszik, örült vagyok. Tudom...

Egyszerre csak térdre borul előtte, fehér ruhájába temeti az arcát.

- Oh, egyetlenem! imádoztam! rebegi szenvedélyesen.

- Oh, ne feledje... Oh, szégyen!... kiált föl Nóra kétségbeesetten.

- Nem feledek én el semmit! Emlékszem mindenre! Azt hiszi, el tudnám felejtetni?...

Megragadta a leány kezét s szenvedélyesen csókolgatja.

- Tudom, hogy mire akar emlékeztetni... Kötelességemre... A késő éjjeli óra... Egyedüllétünk-re... De én mindezzel nem törődöm. Beszélni akarok és fogok is.

Nóra elsápad és félve huzódik tőle vissza.

- Oh, édes szerelmem, bocsásson meg nekem!... Csak annyit akarok mondani, hogy szakítani fogok Katalinnal és... akkor... talán...

Zavarodottsága nem engedi, hogy befejezze.

- Miért akar vele szakítani? Mit nyerne vele? Ugy látom, nagyon is hamar hitte el azt, hogy én... én... (s torkához emeli reszkető kezét)... szeretem önt. Mi okot adtam én önnek erre a gondolatra?... Oh, tata! Oh, ha nálad, melletted lehetnék!

- Igaz, semmi okot sem adott rá, feleli búsan Denis. És mégis... voltak pillanatok, a melyekért odaadnám mindenemet, voltak pillanatok, mikor...

- A mikor ön elég hiu volt azt hinni... veti közbe sietve és kínos elpirulással Nóra. De... tévedett... csalódott...

Olyan fájdalmas szenvedélyességgel mondja ezt a hazugságot, hogy Denis nem mer nyíltan ellene szólni; de azért tudja azt, amit tud. Azok a nagy, szomorú, becsületes szemek nem tudják elpalástolni az igazat, bármit mond is a kegyetlen ajk.

- Azért mégis szakítani fogok Katalinnal, szól Denis némi szünet után.

Már néhány perccel ezelőtt fölállott volt s komoly arccal állt a leány előtt.

- Akkor talán, teszi hozzá nagy alázattal, idő múltán meg fogja ön engedni, hogy elmondjam azt, a mi most a szívemben van.

- Soha, soha! Nem fogom meghallgatni! Nem! Azt hiszi, nincs bennem büszkeség? Azt hiszi, kell nekem a más imádója? Kell nekem az, a ki itt is, ott is hűséget esküdött?... Nem, nem kell!

- Ám legyen. De én mégis végét szakítok ennek a Katalinnal való komédiának, viszonozza Denis határozottan.

- Ugy fog tenni, a hogy önnek tetszik. Jó éjszakát! szól Nóra, odanyujtva vékony, reszkető kis kezét.

Szeme le van sülve, de a mint Denis ránéz, két könyecsepp perdül ki a selyempillák alól s gördül lassan lefele az arcon... A másik pillanatban Denis karjai átölelik, szívén érzi a leány szívének sebes dobogását. Nóra bágyadtan, összetörten pihen ellentállás nélkül egy pillanatig az ölelésében, azután összeszedi magát s két tenyerével eltávolítva őt magától, egyetlen szó, egyetlen tekintet nélkül megy ki.

Sietve megy föl s zárkózik be szobájába.

A gyöngeségnek, a habozásnak az az egy pillanata megdöbbenetete. Ellenkezés nélkül pihent a Denis karjaiban egy pillanatig! Sőt - nem meri tagadni maga előtt - boldognak érezte magát abban az ölelésben! Jól esett magán éreznie azt a két kart! Hiszen még most is, mikor már nincsenek együtt, érzi, hogy nincs a szívében harag Denis iránt. Harag! Hol is volna helye haragnak abban a forró, szerető, boldogtalan szívben, mely olyan szilajul dobog a keblében? De mi lesz a vége mind ennek? El kell mennie. Itt kell őt hagynia. Denis soha, soha sem lehet ő reá nézve egyéb, mint idegen, annál is kevesebb. Oh, bár idegen volna! Bár kitephetné a szívéből! De most már késő. Egész hosszú, boldogtalan életén át ott kell őt tartania szívében, titokban imádnia, siratnia, szomorúan merengenie az emléken.

A kis hercegnő betakarja kezével a szemét s gyors léptekkel jár föl s alá a csendes szobában. De reménye nem éled. Ujra megjelenik előtte a Denis arca. Szomorúan, szemrehányóan, szenvedélyesen, esdeklően... Denis az övé, csakis az övé, a szerelemnek minden törvényénél fogva, és mégis el kell őt magától taszítania! Oh, milyen betegnek és boldogtalannak látszott a szegény fiú! Oh, Denis! Oh, édes, kedves Denis!

Nóra térdre veti magát az ágy előtt s a takaróba temeti az arcát.

XXIII.

Reggelre az a bágyasztó fejfájás még rosszabb, mint tegnap volt. Nóra valahogyan csak lemegy a reggelihez, de nem eszik semmit, bármivel kínálják is.

- Milyen betegnek látszol, édesem, szól hozzá pár órával utóbb nagynénje, a mint sétára öltözötten találja az előszobák egyikében. Olyan vagy, mint egy szép kis kísértet. Nem is mondhatom, mennyire búsit ez engem. S holnap itt lesz édesatyád is! Rettenetes! Azt fogja mondani, hogy nem viselem gondodat.

- Ugyan ki viselhette volna jobban gondomat? mondja kedvesen a kis hercegnő, félkarjával átölelve nagynénje nyakát. Nénike mindig éreztetni tudta velem, hogy mennyire szeret.

- Igazán mondd? Akkor hát jól van, mert igaz is. Minden anyának szeretnie kell az ő kis leányát.

Mosolyog és gyöngéd szeretettel csókolja meg a leányt, elsimitva forró homlokán a puha fürtöcskéket.

- Valósággal lázad van, gyermekem, tudod-e, hogy igazán nyugtalankodni kezdek miattad?

- Csak fejfájás.

- De mennyire makacs! Elhivassam-e Morgan doktort?

- Oh, dehogy! nevet Nóra. Ugyan, nénike, hova gondol? Tudja, mit szándékozom tenni? Járkálni megyek és jósokáig oda maradok. Mentse ki távollétemet a „lunch”-nél és ne várjon haza, a míg be nem toppanok. Ugy érzem, mintha a jó erős szél éppen alkalmas volna arra, hogy kifújja a fejemből ezeket a pókhálókat.

- Akkor hát csak menj, drágám. Tégy előbb kísérletet a saját orvosságoddal, az enyém ráér azután is. De mielőtt elmegy, jó lesz egy kis kétszersült meg egy pohár madeirai. Gyer, gyer, ezt el nem engedem s jutalmul a „lunch”-nél azt fogom rólad füllenteni, a mit magad akarsz!

*

A gyenge, inkább borongós napfény, mely reggel óta hiába erőlködött, hogy vidámnak lássék, végre letűnt a halmok mögé. A homály egyre öregbedik s az erős szélrohamok, melyek reggel óta jártak a fenyő-sudarak közt, most még erősebbekké lettek és komor zugással töltik be az erdőt, hatalmas fürgeteget jósolva. Néhány nehéz esőcsepp sebes pattogással verődik a Nóra lába elé.

Ez fölébreszti merengéséből, a melynek átengedte volt magát. Csak most látja, hogy már este van, s hogy a levegő tele van a közlgő vihar előjeleivel. Az erdőn és halmokon való gyors barangolásban olyannyira el volt foglalva gondolataival, hogy észrevétlenül ismét visszajutott az ismeretlen erdőbe, s most úgy tetszik neki, mintha csak imént jött volna le a Ventry-kastély széles kőlépcsőzetén. Pedig mikor volt már az!

Megáll, hogy körülnézzon, s csak most látja, hogy milyen gyorsan sűrűsödik az esthomály. Megdöbbenéssel látja azt is, hogy az a hely, a hol áll, teljesen ismeretlen előtte. Hova hozták nyughatatlan lábait? Az utjelzők, melyek jártában kalauzolták, rég elmaradtak már mögötte s tiszta szerencse lesz, ha visszatálal valami ismerősebb helyre.

Hatalmas fekete felhő huzódott össze az erdő fölött s takarja el az egész mennybölt. Finom fehér köd kezd lebocsátkozni, árnyékszerű permeteghez hasonlóan, mely lassankint komoly esővé sűrűsödik. A cseppek egyre nagyobbakká lesznek, a levegő egyre sötétebb s az imént támadt aggodalom is komoly félelemmé fajul.

Nóra megfordul és sebesen indul el arrafelé, a merről jött - ő legalább azt hiszi: de voltaképp most még jobban eltávolodik Ventrytől. Mikor körülbelül husz percig haladt ebben az irányban, megáll s körülnéz - és most még kevésbé tud tájékozódni, mint az imént. A felhős ég, a mennyire a fák közül egyáltalában látható, egyre feketébb lesz. A vihar lassan, de mind nagyobb erővel kerekedik föl; a szél máris oly erősen süvölt el mellette, hogy megreszket bele minden tagja. Megáll, félkarjával befogózva egy fiatal fatörzsbe, és rémület gerjed szívében, a mint számot ad magának arról, hogy alig tudja, merre forduljon.

Véletlenül fölemeli a fejét, s most jobbkéz felől megpillant egy rozzant ócska házikót, vagyis inkább csak kunyhót, egy hatalmas fenyő tövében, mely szinte védően terjeszti fölébe ágait. Ez legalább oltalmat ad a fergeteg ellen. Nóra futva éri el a kunyhót s belép az üres, csupasz helyiségbe. Száraz levelek, melyek számos szél fújt be, borítják a szoba földjét. A tágas kürtőjü, nyitott kandalló padkáján rég kialudt tűznek a hamva szürkélnek.

A kis hercegnő a magányosság kéjelmetlen érzésével nézi körül a helyiséget, mely őt az egyetlen lehető menedékkal kínálta. Mióta áll ez itt már kísértetek tanyájául? Aligha nagyon régóta. Egy szögletben egy rakás fölívagott s rothadásnak indult fenyőfa látható s mellette egy csomó venyige, a mi arra vall, hogy a helyiség utolsó lakosai még tüzet akartak itt rakni, mielőtt végképp itt hagyták a düledező hajlékot. A zsuptető két nagy lyukán az eső gyors csepegéssel hullt be s Nóra lehetőleg kerülve ezt a helyet, vigasztalanul támaszkodik a nyitott ajtó félfájához, s aggódó szívvel tekint ki.

Számítása szerint öt óra lehet már, - valósággal több van, - s elgondolja, hogy most otthon mindnyájan a szalónban vannak, némelyek a várva-várt teás-tálca körül gyülekeznek, mások csinos uzsonna-öltözékben hevernek szerteszét a puha karosszékekben, Denis is régen hazaérkezhetett már a vadászásból s talán e pillanatban éppen ő reá gondol és nem tudja mire vélni elmaradását. Lehet, hogy nyugtalankodik is kissé miatta. Nóra szinte maga előtt látja szép, mostanában oly bánatossá lett arcát és szemeit, melyek minduntalan az ajtóra irányulnak.

Eh, minek is gondol ő erre? Denis töprenkedhetik, várhatja, kívánhatja az ő érkezését, de mit használ mindez? A vége csak egy lehet. Jobb lesz rá sem gondolni. Előbbvaló most az a gondolat, hogy ő itt valóságos fogoly, a míg a vihar el nem mulik, de még azután sem fogja tudni, hogy merre induljon hazafelé! Hogy sötétedik! Az ég egyre feketébb. Már az est-szürkületnek is alig van valami nyoma... Mit fognak felőle gondolni ott a kastélyban? Milyen megvető ajkbiggyesztéssel fog Katalin célozni az olyan barbár leányok tapintatlanságára, a kik minden ok nélkül aggodalomba ejtenek saját becses személyük miatt egy egész háznépét! Aztán meg...

Szent Isten! mi volt ez?

Csak puska durranása. De a rejtelmes homályból érkezve, dermesztő hatással van a leány szívére. És egyszerre - maga sem tudja, miért - újra maga előtt látja azt a jelenetet, mely a kastély előtt lejátszódott. Hallani véli a kutya kínos vonítását, látja Moloneyt a földhöz vágódni, azután fölkelni, s újra látja annak az embernek a szemében azt a halálos fenyegetést... A félelem egyre erősebbé lesz benne. Szíve hevesen dobog, keze meghidegül, arca sápadozik. Háttha a gyilkos, bár néma fenyegetés most megvalósult? Ha az ő lelkének imádoztja e pillanatban tehetetlenül, talán holtan fekszik valahol, s a kegyetlen csapkodó eső szakadatlanul hull érzéketlen tetemére?! Kevés kell most már ahhoz, hogy elképzelje a fehér,

kisérteties arcot, a mint mozdulatlan, nyitott szemeivel fölfelé bámul, meg a szétnyílt ajkak közül előcsillanó fehér fogakat...

Oh, Isten, Oh, nem, nem!

Nóra összeborzad, s védően nyújtja ki karját, mintha el akarná magától távolítani az iszonytató látványt, és a mint egész testében remegve áll ott, a sötétségen ismét átreszket az az ijedelmes durranás. Nóra belefogódzik az ajtófélbe s kimeresztett szemmel bámul ki a homályba, megfeszítve látó- és hallóképességét.

Megint!...

Közelről hallatszik most már egy revolver erős pukkanása s utána egy hátultöltő hatalmas durranása. A Nóra gyakorlatlan fülének egyformán hangzik mind a kettő, de azért az ösztön föléled benne s nem engedi meg neki azt a föltevést, hogy Denis talán, hazafelé menet, egypár fajdot durrantott le. Erőt véve gyöngeségén, mely veszedelmesen közel viszi az ájuláshoz, eszeveszetten rohan ki a házból s a vakító esőben egyenesen arrafelé törtet, a merről a lövéseket hallotta. Meglepődésére csakhamar valami partos helyre ér, a honnan jól láthat éppen maga alatt egy rendes erdei utat. Magyalcserjével szegett magas part az, a hol áll, de a növényzet egy nyílásán tisztán láthatja az utat. A mint a nyiláshoz közeledik, töredezett hangok érkeznek a fülébe, lihegő lélekzet, dörmögő káromkodás, heves lábdobogás. És Nóra e pillanatban olyan jól tudja, mintha csak látná, hogy Denis van ott lenn az uton s hogy kétségbeesetten küzd az életéért.

Egyszerre elhagyja minden gyöngesége. Fagyos érzés fut rajta végig s keményíti meg minden idegét. Fölugrik a part szélére s a bokrok közül letekintve az utra, látja...

XXIV.

Először is Denist.

Szemben áll vele, míg ellenfele - ki vadul a torkába ragadt s minden izmának megfeszítésével iparkodik azon, hogy földhöz vágja - háttal van a leány felé. Hatalmas ember ez, s a mint Nóra, rémülettől dermedten nézi a tusát, épp most erőlködik azon, hogy a kezében levő revolver agyával lecsapjon a Denis fejére a szétlocscsantsa az agyvelejét.

A tusa szemmeláthatólag olyan, a mely nem tarthat sokáig. Denisnek az arca máris olyan, mint a halotté, s kisértetiességét növelik még a nagy vércsöppek, melyek egy homloksebből folynak le reá. Kabátja le van szakítva félkarjáról, mely tehetetlenül csüng le. Másik karjával még folyvást erősen tartja gyilkos ellenfelét, fájának szívósságával állva meg a helyét akkor is, mikor más már eszméletlenül kimerülve heverne a földön.

Nórába - ki az ő véréből való, s ki jól látja, hogy ha segítség nem érkezik, a tusa nyomban véget ér - új bátorságot önt ez a látvány. Valami rövid, nehéz karó-darab, mely valamikor bizonyosan a bokor-nyílás elzárására szolgált, tűnik most a szemébe. Odaugrik, fölkapja, azután visszapattan előbbi helyére, úgy hogy éppen a feje fölött áll a Denis ellenfelének...

Mindez pillanat műve, s azután...

Erős, fiatal karjainak egész erejével emeli feje fölé a súlyos fadarabot és biztos kézzel sujt le vele egyenesen a gazember koponyájára! Az úgy dől el, mint valami meglökött tuskó, félig magával rántva Denist is, de a lány, a magas partról leugorva, karjaiba kapja és szerető kézzel támogatja, hogy el ne essék.

Denis pedig ebben a pillanatban, midőn végre erőt vesz rajta az eszméletlenség és halálos zsibbadtság tompítja el minden érzékét: még ráismer.

- Édes szerelmem! Egyetlen kicsikém! rebegi gyöngé hangon, erőltetett gyöngéd mosolylyal ugyan, de kimondhatatlan szerelemmel szemében, mely nyomban lezárul.

Hasztalan erőfeszítést tesz, hogy kezet nyújtson neki, s azután tehetetlenül dől a partoldalnak.

És Nórának most meg kell tennie azt, a minek a megtevésére utóbb nem emlékszik vissza s nem is érti, hogyan birta megtenni. De a szerelem istene csodálatos erővel tudja fölruházni a gyöngéket, s az segíti most meg őt is. A mint ránéz a halálos eszméletlenségben ott fekvő Denisre, azt gondolja magában, hogy nem merheti őt egyedül hagyni a gyilkos mellett, a mig segítségért szalad. Hátha magához térne ez az ember, a mig ő odajár? Hiszen nem bizonyos, hogy meghalt! Szegény, gyöngéd szívü kis hercegnő! Senki ne gondolja őt az asszonyi érzésből kivetkőzöttnek, ha ebben a válságos pillanatban leghőbb reménye az, hogy megölte legyen azt az embert, ki az ő imádottját agyon akarta verni, - s csupán attól fél, hogy hátha mégsem ölte meg! Hátha fölkelne s befejezné ádáz művét, mialatt vakon futkosna azon az ismeretlen uton, segítséget keresni és - talán - nem lelteni?

Hideg veriték gyöngyözik a homlokán, a mint ezt elgondolja, és azután egyszerre lemond a segítségkeresés gondolatáról s egy gyors lélekzettel erőt gyűjt magába ahhoz a föladathoz, a melyet vagy el fog végezni, vagy - meghal! Lehajlik, átfogja Denist a két karjával és magával vonja, előbb a bokornyíláshoz, azután keresztül rajta, az áldott cserje mögé, a mely eltakarja a földön heverő gonosz ember szeme elől, ha ugyan föl találna ébredni.

Lihegve, zokogva, félelemtől és bágyadtságtól kínozva, de pillanatig sem csüggedve vonszolja lépésről-lépésre, nem törődve azzal, hogy szerető karjai egyre halálosabban fáradtakká lesznek, és így közeledik lassan, egyre lassabban az oltalmat kínáló nyomorult kunyhó felé.

És mikor már bejutott vele s lassan lefektette a földre, törött karját olyan óvatosan helyezve el, a mint csak tudja, gondoskodása még ekkor sem szűnik meg. Leveti saját gyenge testéről a főkabórös bundácskát - nénikéje ajándokát - s vánkoslal illeszti a feje alá, de még ezt sem tartva elegendően magasnak, leveti flanellszoknyáját - nem törődve a hideggel és kellemetlenséggel - s alája gyüri azt is.

Csak most, midőn ezt így elvégezte, engedi meg magának, hogy letérdeljen melléje s megnézzze az arcát.

Az ő arca-e ez a nyugodt, csendes, mozdulatlan, vérlepte valami, melyre még folyvást friss vér folyik a sebből? Nóra mostanig annyira el volt foglalva azzal a rettenetes földadattal, hogy őt idehozza, hogy eszébe sem jutott: hátha hiábavaló minden fáradozása, hátha a halál máris megfosztotta őt attól, a mi legdrágább előtte a földön?

De most eszébe jut ez és iszonyu kétségbeesés gyötrelme szállja meg. Közelebb, még közelebb hajol fölibe, boldogtalan szemeit le nem véve arról a halotti arcról. Milyen sápadt, fakó-szinű! Hogy be vannak mélyedve gödreikbe a szemek! Milyen kegyetlenül merev az a száj!

Meghalt?...

Oh, nem, nem, nem! Nem halt meg. Halálosan meg van sebezve, az, fájdalom, igaz, de nem halt meg, oh, ne legyen meghalva! Meg van bénulva, szenved, eszméletlen, de az élet szikrájának benn kell még lennie az összetört testben.

- Oh, te szerelmes, nagy Isten! ki minden könyörgést meghallgatsz, halld meg az én imádságot!

Halkan, reszketeg hangon könyörög. Azután ideges ujjakkal bontja szét a kabátot s tapogatja a szívet, melynek még dobognia kell ott...

Perc múltán - kit tudná megmondani, milyen hosszas volt az? - gyenge lüktetés jutalmazza meg.

- Él!

Az élet szikrája mostanig legalább megmaradt hát benne. De hogyan tartsa meg?

Hamarosan csíkokra hasítja előbb a saját zsebkendőjét s azután a Denisét s beköti vele a homlokát. S a mint ezt a zsebkendőt kereste, az egyik zsebben talált egy kis lapos palackot, mely - nagy öröme - pálinkával van tele. De bár az ujjával is iparkodik néhány cseppet az ajka közé juttatni, lenyeletni nem tudja vele. A félelem most ismét majdnem örültté teszi. Hát semmit sem tehet? Senki sem jön-e hát segítségére?

Az ajtóhoz rohan, erősen elhatározva arra, hogy kifut a viharba, segítséget keresni. De a mint a küszöböt átlépi, visszapillant, s látva, hogy Denis olyan csendesen, szinte élettelenül fekszik ott, szíve ellágyul, bátorsága elhagyja. Ah, hiszen ha elmenne is, merre forduljon? Ez a hely teljesen idegen előtte, azt sem tudja, hol van, melyik irányba induljon, s ha nagyon is messze találna menni a folyvást öregbedő sötétségben és nem találna többé ide vissza, mi történnék Denis-szel reggelig, így egyedül, ápolatlanul, elhagyottan? Oh, nem, nem hagyhatja magára.

Az a gyöngye remény, hogy utóbb majd a Ventryből keresésükre induló emberek meg fogják őket találni, megvigasztalja valamennyire. De számos és nagy aggodalmával szemben ez a csekély vigasztalás semmi. Olyan hideg van, olyan kegyetlenül hüvös!

Nóra vágyakozva tekint a padkán heverő száraz aprófára, de bár tudja, hogy a Denis zsebében levő viaszgyufával tüzet gyújthat, mégis visszariad ettől, mert attól fél, hogy a füst elárulná ezt a menedékhelyet az ellenségnek. Két kezébe fogja az eszméletlen ember kezét: olyan hideg az, mint a jég. Még az ajka is, a mint ráteszi az ujját, fagyosnak tetszik. Leveti másik,

utolsó szoknyáját is, és betakarja vele... A kétségbeesés mind jobban erőt vesz szívéen... Oh, ha tüzet merne gyújtani!

Most, összeszedve előbbi bátorságát, mely eddigelé segítségére volt, nagy elhatározásra szánja el magát. Csendesen megy ki a kunyhóból és óvatosan, dobogó szívvvel lopózik le a parthoz, a honnan leláthatni az utra. Valami sápadt világosság, a melyet a legsötétebb felhő is ad, látni engedi tulnan az erdő mélyét, s kitekintve a bokrok közül, lenéz arra a helyre, hol az imént az az ember feküdt. Moloney volt az, rögtön fölismerte az első pillanatban, - de most hiába keresi. Nem fekszik ott senki. Gyorsan végigné az uton mind a két irányba, a meddig szeme csak áthatolhat a homályon, de nem látja azt, a kit keres.

Igy hát világos, hogy nem ölte volt meg azt az embert! Moloney nyilván magához tért annyira, hogy haza tudott indulni, s bizonyosan megrettenve attól a körülménytől, hogy áldozata számára valamerről segítség érkezett, gazsága színhelyéről lehetőleg messzire távozott, hogy elrejtőzzék.

Nóra megkönnyebbült szívvvel szalad vissza a kunyhóba s fogva a gyufát, meggyújt vele egy csomó száraz levelet, mely könnyen vet lobot és csakhamar meggyújtja a ráakott fát is. Pattogva, vidáman lobog a tűz, kedves világosságot terjesztve és fölmelegítve mindent, a hova csak ér. Nóra olyan közel vonja Denist a tüzhöz, a mennyire csak tanácsos és ismét megkísérli, hogy szeszt erőltessen az ajka közé - ezuttal némi sikerrel. Végre-valahára, meg is mozdul, sóhajt egyet és - kinyitja a szemét.

- Maga az, drágám? szól halk hangon, gyöngé mosolylyal, de mintha legkevésbbé sem volna meglepve.

Olyan közel jutott a másvilág kapujához, hogy életének egyetlen nagy szenvedélyén kívül minden egyéb indulata és érzése feledve van; és valóban olyan gyöngé is, hogy abban a pillanatban, midőn Nóra azt hiszi, hogy visszaszerezte onnan, a hova mindnyájunknak el kell egyszer mennünk, s midőn felelni akar neki: Denis ismét elájul s őt ismét egyedül hagyja, hogy átvirassza a hosszú éjszaka kínos óráit.

XXV.

Rég elmúlt már az éjfél, s a vihar még folyvást dühöng a rozzant kunyhó fölött. A szakadó esőt heves szélrohamok vagdossák a viskó falaihoz és az ajtónyíláson beásit az éj fekete sötétje, a mint Nóra összegubbaszkodva, dideregve ül a padka mellett, szemét szüntelenül a mellette fekvő mozdulatlan alakra függesztve.

Minduntalan fölkel, hogy melengesse azt a fagyos kezet, a mely nincs megsérülve, hallgassa a gyöngé lélekzetvételt, letörölgesse a sápadt arcról a vérfoltokat. Apránként beadogatta neki a szeszes üveg tartalmának nagyobb részét, s most szomorú szívvél ül ott s várja a virradatot.

Vajjon él-e addig Denis? És ha igen, bizonyos-e, hogy ő hamarjában haza tud találni? És... és ha hazaér, hogyan fogják fogadni... mit fog mondani? hogyan számol be az eltöltött időről? Hogyan mondja el neki, hogy az éjszakát, ezt a hosszú, véghetetlen, rettenetes éjszakát egyedül töltötte *vele* ebben a kunyhóban?...

Ujra megjelenik előtte a Katalin arca... kaján, kegyetlen megvetés van rajta kifejezve és olyan alattomos, gonosz célzás!... Ezerszer is biztatja magát, hogy hiszen senki sem merhet egyetlen rossz szót sem mondani, ha előttük lesz az igazság, a halálra sebesült Denis képében... és mégis sejti, tudja, hogy a gyalázatos rágalom nem fog elmaradni és borzadva retten vissza ennek az elgondolásától.

Ebben a sötét órában eszébe jut, hogy Katalin tudja az ő titkát, eszébe jutnak a Nancy és lady Glandore jóakaró mosolyai és célozgatásai is, és tudja, hogy unokabátyja iránt való boldogtalan szerelmét, ha ki nem kiáltották is, de suttozták az egész házban. Igen; vége mindennek. Ezt a borus éjszakát, melyet most ebben a silány viskóban tölt, sohasem fogják elfelejteni az ő köreibben - soha! Beteges lelkiállapotában máris kitaszítottnak képzei el magát, amolyan ir páriának a többiek között!

De boldogtalansága kelyhébe mégis hull a vigasztalásnak egy csöppje. Holnap, azaz, hogy inkább már ma, Ventrybe érkezik az ő tatája! Lelkének egész hevével kapaszkodik ebbe a kedves gondolatba. Nagy áldás van ebben - mert mikor gondolt az ő tatája rosszat ott, a hol nem volt? és ha ellene volna az egész világ, ez csak egy okkal több lenne neki arra, hogy pártját fogja.

- Édes, kedves tatám!

Nehéz sóhaj száll föl kebléből, s a mint kényelmetlenül mozdul meg ülésén - egy csomó fán - egyszerre észreveszi, hogy Denisnek a szeme nyitva van és rajta csüng.

- Maga az, kis hercegnő?

Halk a hang, olyan gyöngé, hogy alig hallható, de a szerelmesek jól hallanak, s Nóra hévvel hajlik a beszélő felé.

- Én vagyok. Itt vagyok, suttozja gyöngéden.

Letérdepel melléje a földre és lágyan, szeretően teszi hűs kezét a sebesült homlokára. Hevesen lüktet az, de az átázott kötelék nyilván használt valamit, mert a vérzés elállott. Denis gyöngén fölemelve sértetlen kezét, lehuzza azt az enyhítő kezet egészen az ajkához.

- Édes szerelmem, keserves dolog ez magának, suttozja nagy nehezen. Nem mehetne haza? Nagyön is sokat áldoz érettem.

- Nem olyan sokat, a mint gondolja, suttozja vissza Nóra, mosolyogva. Eltévedtem, tudja-e? Nem mehetek haza. Láthatja hát, hogy végre is nem nagy az áldozat.

- Jobban tudom én azt!...

Szavai nehezen, szakadozottan hangzanak, mintha minden szótagnak a kiejtése fájdalmába kerülne.

- De majd megmagyarázom én nekik... Meg fogom velük értetni... ha ugyan élek addig... ha...

Nehéz sóhajjal, majdnem nyögéssel hallgat el, s hasztalan, szálnalmas erőfeszítést tesz, hogy helyzetét megváltoztassa.

- Szenved? kérdezi Nóra gyöngéd részvétellel.

- Nem. De fáradt - nagyon fáradt vagyok, mormolja Denis bágyadtan.

S látva, hogy Nóra föl akar kelni, szorosabban fogja kezét.

- Ne menjen... Maradjon mellettem... Oh, drágám... ha most kellene meghalnom... ezek után... azzal a tudattal, hogy szeret... az fájdalmas, nagyon fájdalmas lesz.

- Ne erőltesse magát a beszélgetésre, könyörög Nóra, összeszedve minden erejét és fölemelve Denist, hogy megfordulhasson és némi könnyebbülést szerezzen magának. Ne beszéljen. Ezzel csak pazarolja azt a kevés erőt, a miye maradt... Nos, jobban, kényelmesebben érzi így magát?

- Boldogabbnak érzem magamat, mint egész életemben bármikor. Oh, kis hercegnő, ki fizeti ezt meg magának?... Én nem... mert nem tudom. De...

Elhallgat, mintha megtévedt volna, és szomorú, vad fény villan meg a szemében.

- Nem volna szabad itt lennie. Menjen... menjen... ő különben ismét gúnynyal... megvetéssel...

A kábultság fokozatosan ismét erőt vesz rajta, újra elalél s úgy fekszik ott, mint a halott, azzal a különbséggel mégis, hogy lélekzése olykor-olykor hallható. Nóra, kezét otthagya a kezében, csendesesen ül mellette, térdre hajtott fejjel. És végre a kifáradt elmére rászáll a nyájas álom, behálózza s csakhamar feledve van minden. Oh, áldott egészségadó eszméletlenség! hol találánának megpihenést a föld megpróbáltjai, ha te nem volnál?

Virrad már, mikor Nóra kínos öntudattal fölébred. Nemcsak virrad, már meg is virradt s a hegyek tetején az ébredező reggel első finom felhői foszladoznak a nap meleg sugaraitól. Nóra talpra szökik és ijedt pillantást vet Denisre. Látta, hogy még most is lélekláz, háláérzettel hajlik le hozzá s ajka közé bocsátja az utolsó néhány drága csöpp szeszt. Igen jól tudja, hogy most minő föladat vár reá, s miután ráarkta a még megmaradt fadarabokat a parázásra, indulni készül, hogy visszatérjen oda, a hol mint gondolja, szigorúan ki fogják vartatni.

Az ajtóból visszapillant és valami - vajjon a Denis teljes mozdulatlansága és tehetetlensége-e? - meghatja. A következő pillanatban már ismét ott van mellette; lehajlik hozzá; szerető ujjai lágyan simítják hátra homlokáról a rövid haját: hosszasan nézegeti, a mint a halottját nézegeti az ember, s mintha azzal a gondolattal volna eltelve, hogy utóljára látja...

A mint ott térdepel, úgy érzi, mintha valóban végső bucsuzás volna ez, s ettől a gondolattól lágyulni érzi szívét, és sirva fakad. Nem mer hinni abban a rettentő gondolatban, mely olyan makacsul erőlteti magát reá, mert különben - jól tudja - nem lenne bátorsága őt magára hagyni. Már pedig neki mennie kell, hogy megmenthesse.

Rányomja ajkát az érzéketlen kézre, azután fölbátorodva ettől az eszméletlenségtől és biztatva ártatlan szerelmétől, - hiszen végre is, ez csak kevéssel több, - lehajlik és lágy, gyöngéd csókokkal halmozza el arcát, haját, homlokát és, utóljára, némi tétovázás után, az ajkát is. Azt a hideg, érzéketlen ajkát, mely csak annál kedvesebb, mert hidegségének olyan szomorú oka van!

Ezután keserves sirással fut ki a kunyhóból, s leérve az utra, jobbra fordul, maga sem igen tudja, miért. Neki, végre is, minden ut egyforma, oly kevésbé tudja a járást, de szerencséjére ösztöne ezuttal épp a helyes irányba terelte, még pedig olyan szerencsésen, hogy félórai gyors járás után megpillantja Ventry aranyozott szélkakását, mely vidáman csillog a reggeli nap sugaraiban.

XXVI.

A kastélyban a legnagyobb kétségbeesés uralkodik. Tegnap egész este folytak a kérdések, először a Nóra különös távolléte, azután a Denis hosszas távolléte miatt, s végre aztán mindenki gyanakvó suttogással tűnődött azon, hogy hol *lehetnek*. Az estebéd elmúltáig azonban nem igen volt nagy az aggodalom még a háziasszony részéről sem. Az idő olyan zord, hogy Nórát bizonyosan ott marasztalták a paplakban, Denist pedig bizonyosan a vendégszerető O'Shaughnessyék fogták maguknál ebédre, mert arrafelé ment volt vadászni. Így okoskodott legalább madam Delaney körülbelül tizenegy óráig, hogy lecsöndesítse magában azt az ideges félelmet, mely egyre jobban fészkelődött meg a szívében. De mikor éjfél is elmúlt a nélkül, hogy akár Nóra, akár Denis megjött volna, a szegény asszony külső nyugodtsága végképp odalett, s a rettegés, mely szívét ostromolta, nyílt kifejezésre jutott.

Nyomban embereket küldtek szét, először is a paplakba, azután O'Shaughnessyékhez, s minthogy ez a két ház sok kilométernyire volt egymástól, sok idő telt el a hiábavaló kereséssel. Mikor a kiküldött emberekkel együtt maga a derék O'Shaughnessy ezredes is megjött, kijelenteni, hogy sem Nóráról, sem Denisről semmit sem tudnak a két házban, a madam Delaney aggodalma iszonyu keservvé lett s a háznép összes férfiai kiküldték, lámpásokkal fölfegyverkezve, hogy kutassák át az egész környéket.

A kémiszemle vezetését O'Shaughnessy ezredes vállalta magára; de az éj, mint tudjuk, borzasztó volt és, szerencsétlenségre, madam Delaney épp ellenkező irányban kerestette Nórát, mint a merre ment. A mi pedig Denist illeti, ki tudná azt megmondani, hogy vadászembert merre visz a lába?

A cselédek s a házhoz tartozó külső emberek különben sem valami nagy buzgósággal végezték ezt a kutatást; az ír parasztnak szokása az, hogy előzetes véleményeket alkot magának, s a jelen esetben ezek az emberek egyértelműen abban állapodtak meg, hogy Denis urfi meg Nóra kisasszony bizony nem olyan gyámoltalanok, hogy a viharban eltévedjenek; és így a keresés, ámbár jó szívvél cselekedték, nagyon lanyha volt és - mint tudjuk - semmi eredményre sem vezetett.

A szürke virradat madame Delaney-nek semmi hirt sem hozott unokahugáról és fiáról. A szegény asszony talpon töltötte az éjszakát, föl s alá járkálva szobájában, szobájából le a tágas lépcsőházba, onnan meg az ajtóba, melyet tárva tartatott, s melyben némán, mozdulatlanul álldogált egy-egy darabig, hallgatózva, mintha azt várná, hogy segélykiáltás fog valamerről érkezni. De nem hallatszott semmi, s ő nem tehetett mást, mint azt, hogy lassan, csüggedten ismét visszament magányos szobájába. A hajnal első pirkadtával erőt vett rajta a kétségbeesés. Most reggeli hét óra van s a homályos napvilág elhalványítja a lámpákat. A komornyik egymásután oltogatja el őket a szalónban, a hol madam Delaney lady Glandore-ral, Blake Nancyval s néhány más vendéggel együtt föl s alá járkál, várakozva, egyre várakozva, mint a hogy esteli tíz óra óta szüntelenül várakozott. Most is az estebédhez fölvetett öltözék van rajta s az arca kísértetiesen halvány; szakadatlanul járkál a terem egyik végétől a másikig, nem szólva senkihez, de arcán folyvást a várakozásnak azzal az aggságos kifejezésével.

Mit vár? Mitől fél? Miként Nóra előtt, ő előtte is tisztán megjelent egy pillanatban a Moloney képe, s azóta nem birt tőle szabadulni az egész hosszú éjszakán át egy percig sem.

Lady Glandore, ki az ő szokott bágyatagságából meglepő módon kivetkőzött, kávért rendelt, s most azon iparkodik, hogy madam Delaneyt rábeszélje a megizlelésére. De a jóságos háziasszony olyan nyerseséggel utasítja el, a milyet eddigelé még senki sem tapasztalt nála.

- Nem, nem, mondja rekedt hangon, majdnem eltaszitva magától lady Glandore-t.

- De, kedves asszonyom, gondolja meg..., kérleli az elkényeztetett szépség, a legnagyobb szelidséggel fogadva a nyers visszautasítást. Hiszen lehetséges, hogy az egész dolog semmi más, mint rettenetes félreértés, s ha ők valamely pillanatban betoppannak...

- *Ők!*...

Madam Delaney különös, fürkésző pillantással néz reá, mintha nem értené, hogy mit mond, és azután egyszerre lassu pirosság önti el az arcát. Igaz, hogy ő várja őket, de a lady Glandore kifejezőmódja valami olyan megoldást juttatott eszébe, a melyre eddigelé még nem gondolt.

- Azaz, hogy ő... Denis..., hebegi lady Glandore, szintén elvörösödve, s kissé már későn javítva ki szavait.

- Gondolja?... kérdi madam Delaney, merően függesztve rá világos szemeit, melyek most valamivel derüesebbek lettek.

- De még ha úgy volna is... nem jobb lenne-e, mintha?...

Lady Glandore kissé ijedten és zavarodottan áll meg, de tisztán látja, hogy a madam Delaney kétségbeesett arcán olyan kifejezés jelent meg, mely igen közel van a reményhez.

Szeretne még valami ilyest mondani, midőn ez iparkodásában meggátolja valakinek a belépte. Minden szem az ajtóra irányul és szinte némaság szállja meg az egész társaságot, mely mintegy nézőközönsége lesz a most megindulni látszó tragikus jelenetnek. Mert ezt látszik ígérni a belépő Katalin egész modora.

Katalin rendkívül halvány s már annak igazán nagy oknak, pusztá aggodalomnál többnek kell lenni, a mi ennyire indulatba tudja hozni ezt a kitünően fegyelmezett lelket. Reszketni látszik még az ajka is, mely pedig rendesen olyan fagyosan nyugodt kifejezésű tud lenni.

Az ajtóból pillanat alatt ott terem madam Delaney előtt, ki most teljesen mozdulatlan és levert, mert hiszen az ajtó nyílása, mely uj hirt nem hozott, csak újabb csalódásra szolgált.

A két nő egy pillanatig fürkészően, szinte kérdően nézegeti egymást, azután madam Delaney erőt vesz magán és megtöri a már kínossá vált csendet.

- Hallottál valami hirt... Denisről? kérdezi tikkadt ajakkal.

- Denisről? Nem. Nem is várok.

S hidegen huzva föl szemöldökét és még hidegebben mosolyogva, hozzáteszi:

- Hát ön?

- Mi egyebet lehetne várni? kérdezi madam Delaney reszkető hangon, tágra nyíló szemmel.

- Én úgy hiszem: nagyon sokat. Csakhogy még nem a legközelebbi postával!... A mi engem illet, sokat gondolkoztam a dologról - elég hosszú volt az éjszaka - és teljesen tisztában vagyok vele...

Hangja olyan csengő és rezgéstelen, hogy szinte bántó.

- Véleményem szerint itt semmi helye sincs többé a találgatásnak. Miként mondtam, csakis a postát kell bevárni. Kötelességemnek tartottam, hogy lejöjjek és figyelmeztessem önt a valóra. Ne várja Denist - várja a postát!

S halk, megvető kacajjal végzi szavait.

Madam Delaney, egy-két lépéssel hátrahúzódva, olyan igazi boldogtalansággal néz körül, hogy lady Glandore rögtön melléje áll.

- Önnek rejtelmekben tetszik beszélni, szól, harcias tekintettel fordulva miss Cazalethez, a kivel különben sincs valami gyöngéd viszonyban. De ha kimagyarázhatná magát, és ha azt, a mit mondani akar, a mi észtehetségünkhöz mért szavakba foglalná, ez, úgy hiszem, nagy szivesség lenne - madam Delaney iránt. Ő, a mint látja, szenved, teszi hozzá élesen. Ne sajnálja hát világosan megmondani neki, hogy véleménye szerint mi hirt fog hozni az a „posta”.

- Azt, hogy a fia egybekelt azzal a kis kalandornővel! feleli Katalin, mérges villámot lövellve kék szeméből.

S olyan dühvel fordulva nagynénjéhez, melyet minden eszessége sem bir elpalástolni, folytatja:

- Előre figyelmeztettem önt, megmondtam, hogy mi lesz a vége, ha ön tovább is megmarad a mellett, hogy itt tartja azt a kis haszontalant. Megmondtam önnek, hogy mit fog az csinálni Denis-szel, mihelyt az időt elérkezettnek látja; de ön nem akart rám hallgatni. Engedte neki, hogy megcsalja önt, a mint megcsalta őt is, de - s megfordulva, a többiekhez intézi lassu, ki-mért szavait - tudják, hogy engem soha egy pillanatig sem csalt meg és nem játszott ki!... Sir Brandrum Boileau, ki, mint tudják, tegnap este elutazott innen, mikor ez a szégyenletes megszökés világos kezdett lenni, sir Brandrum Boileau levelet irt nekem... itt van... (s lassan és gondosan tesz az asztalra egy levelet) a melyben fölkér, hogy szakítsak unokatestvéremmel!

Lassan veregeti kezével az asztalt, a mint ezt sajátságos modorban, elfojtott dühvel adja elő, azután pedig folytatja, mintha semmi szünetet sem tartott volna.

- És megkéri egyuttal a kezemet! A mint már mondtam, én teljesen tisztában vagyok ezzel a... szégyenletes dologgal, melyen egy hosszú éjszakán át gondolkoztam, és ma reggel sir Brandrumnak el is küldtem a válaszat, melyben ajánlatát elfogadom.

Fölemeli fejét és kihívóan néz körül.

- Mindnyájan tanuim önök, hogy mielőtt határozott értesítést kaptam volna arról, hogy Denis meghalt-e vagy megnősült, vagy... (rövid, kegyetlen kacajjal) csak egy kis kirándulásra ment az unokatestvérevel: én önként hagytam őt cserben és fogadtam el sir Brandrumot. Mindnyájan hallották! Mindnyájan tanuim!

Ez a silány, nyomoruságos önző büszkeség, mely fölibe kerekedik minden női érzésnek és lábbal tipor minden rokonszenvet és részvétet a boldogtalan anya rettentő fájdalma iránt - megfagyasztja a jelenlévők szívet.

Csupán mrs. O'Shaughnessy, ki hajnalban szintén átjött, tud fölemelkedni a helyzet magaslatára.

- No, hallja, maga a legszegényebb teremtés, a minőt valaha láttam! szól nyomatékos fejcsóválással.

De miss Cazalet legkevésbé sem ügyel reá.

- Hallották? Nem fogják elfelejteni? ismétli parancsolóan, s dacosan dobbant a lábával.

- Nehéz dolog most egyébre ügyelni, mint a mi kedves jó háziasszonyunk bánatára és aggodalmára, meg erre a kínos bizonytalanságra, mondja komolyan, hideg tekintettel Blake Nancy. Kérem, ne feledje inkább ön, hogy némi tekintettel tartozik lenni ő iránta.

- Hát én irántam van-e tekintet? viszonozza Katalin, úgy fordulva ellene, mintha meg akarná semmisíteni. Én senki sem vagyok? Engem nem kell tekintetbe venni?

- Majd aztán. Ha ez a légből kapott képzelődése valónak bizonyulna, mondja rá miss Blake szárazon.

- Ha annak bizonyulna! Hát még kételkedik?... De jól látom, hogy nem kételkedik! Elárulja a szeme! Épp oly világos ez ön előtt is, mint én előttem. „Ne várjon haza, a míg be nem toppanok”, ezt mondta az ő „néniké”-jének, a kit olyan nagyon szeretett és... kijátszott! Igen, igen, ön is nagyon jól tudja, hogy megszökött vele.

- Ha nem tudom is, legalább reménylem! viszonozza miss Blake nyugodtan.

Katalin felelni akar, de ebben a pillanatban megérinti valaki a karját.

- Igazán azt hiszed? Gondolod, hogy igaz? kérdezi madam Delaney, halk rezgő hangon, fáradt szemeinek nézését belemélyesztve a Katalin szemeibe, mintha erővel akarná kicsikarni igazi véleményét.

És miss Cazalet e bánatos szemek komolyságában észrevesz valamit, valami hirtelen derűt és fényességet, mely egészen elüt az előbbi komorságtól és borutól...

Szenvedélyes mozdulattal rázza le karjáról nagynénje reszkető ujjait.

- És ön örül! mondja leirhatatlan hangon. Reménykedik, hogy bár úgy lenne! Egészen új életet öntött a szemébe ez a gondolat! Ezt kell hát megtudnom annyi év multán? Örömmel fogadná a szívére azt a leányt! Megbocsátaná ezt a gyalázatos tettét!

- Oh, csak azt tudnám, hogy Denis él! rebegi kezét összekulcsolva az anya.

- És fölládozna ennek a tudatnak mindent - az ő becsületét is, meg az enyémet is? Én pedig inkább halva szeretném őt e pillanatban látni a lábam előtt!

S vad dühvel néz a földre s tartja lefelé, szétnyujtva két kezét, mintha Denisnek a teteme valóban ott heverne előtte!

Az anya halk, metsző sikoltással riad tőle vissza.

- Oh, nem, nem, nem! mondja gyöngé hangon. Akármit, csak ezt ne! Oh, csak élve láthatnám még egyszer, élve! Oh, Denis!... Fiam... Édes gyermekem.

És keserves zokogásra fakad, mintha meg kellene hasadnia a szívének.

- Oh, fogja látni! szól reá mély megvetéssel miss Cazalet. Nemcsak őt, hanem am azt is. A „leányát”, a kit egyik vagy másik alakban mindig kívánt magának. Reménylem, szeretni fogja, ha végre meglesz. Mindenesetre alkalmas tárgy lesz arra, hogy rápazarolja azokat a fölös érzelmeket, a melyekkel annyira telve van.

Göggösen nevet s az ajtó felé indul.

Blake Nancy, ki véletlenül az ajtó közelében áll, félrehuzódik, öntudatlanul bár, de oly ékes-szólo ítéletet fejezve ki ezzel, mely mindenkinek föltűnik.

De Katalin erre alig ügyel. Kinyitja az ajtót, kilép az előcsarnokba, ott szemtől-szembe áll...

XXVII.

...Egy olyan szegény, kicsiny, elkényszeredett, reszkető, ijedt leánynyal, hogy az első pillanatban alig ismeri meg.

A csinos kis hercegnő volna ez?

Az!

Katalin gyors fölkiáltással lép előre, erős fehér kezét ráteszi az összerezzenő Nóra vállára s fordít rajta egyet, hogy a világosság egészen az arcára essék.

- Hát hazajött? szól rá. Csodálom, hogy nem szégyelte magát. És ilyen állapotban! Ugyan hova lett hát az a híres szépsége?

Nagy gyönyörűséget látszik találni a leány nyomoruságos külsejében.

- Jőjjön be csak, magyarázatot fog adni, szól ismét, és testi erejének egy csekély - nagyon csekélyke - részével maga után vonszolja a kimerült gyermeket, be a terembe, hol a szegény, rémült, félig már elkábult leány csupa ellenséges szemet vél látni, a melyek kárhóztató itélettel szögeződnek reá.

Mikor Denistől eljött, elég szerencsés volt, mindjárt arra az utra térni, mely egyenesen Ventrybe vezetett. A kapuban előtalált két kocsisembert, a kiket rögtön elküldött ahhoz a kunyhóhoz, a hol Denist hagyta. Egy harmadik embert az orvosért szalajtott; és most, miután megtette Denisért mindazt, a mit tehetett, végre átengedte magát a testi gyöngeségnek, a mely ellen mostanáig olyan rettentő erőfeszítéssel küzdött. Ugy érezte, mintha valami az agyában meglazult volna, és egyszerre elvesztette az érzékét minden külső dolog iránt. Csupán az az egy vágya volt, hogy félrevonulhasson mindenki elől, hogy egyedül lehessen, ki nem téve a vizsga szemeknek és átengedhesse magát annak a halálos zsibbatagi álomnak, mely hovatovább lenyűgözte egész valóját. És mikor, mint valami sebesült őzike, láttatlanul félre akart vonulni, hogy szobájába rejtőzzék, épp akkor ütött rajta Katalin s hurcolta most a többiek elé.

Nóra maga elé tartja a két kezét, mintha el akarná őket távolítani.

- Nóra! Nóra! kiált föl lady Glandore, hozzája rohanva.

De nem ő az első. Madam Delaney már megelőzte, s két kezével vállon ragadva a gyermeket, izgatottságában gyöngén imbolygatja jobbra-balra.

- Nóra?... Hol van Denis?... Hol van a fiam?

A szegény gyermek kábultan tekint az egyikről a másikra.

A gyöngeség érzete egyre jobban megszállja, s ujra fölébred benne az a rettentő aggodalom, hogy mit fognak róla mondani, hogyan fogják nyilvánosan elítélni... Ezen tépelődött volt az egész hosszú éjszakán át, s ettől retteg most is...

Oh, ha elmenekülhetne innen!

Tehetetlenül néz körül és gyöngé erőfeszítést tesz, hogy lerázza magáról nagynénje kezét.

- Nóra, beszéljen, szól lady Glandore nyájas, engesztelő hangon. Hol volt tegnap óta?

- Az erdőben... feleli a kis hercegnő, reszketve, félig öntudatlanul ismételve azokat a szavakat, a mikre az eszméletlen test mellett töltött hosszas, magányos órákban begyakorolta magát.

Denis most már biztosságban van. Az emberek azóta megtalálták. Ő pedig nem teheti ki magát a Katalin nyílt ráfogásainak. Mert hátha ez a dölyfös leány elmondaná itt most dühében azt a jelenetet, melyet a kertben látott volt?... Oh, nem, nem! Csak ezt ne!

- Eltévedtem! dadogja kábán, mialatt sajgó fejében kínzóan lüktet a vér. Folyvást tovább-tovább mentem... Nem tudtam visszajönni... Esett az eső... Nagyon sötét volt... Én...

Félbeszakítja összefüggéstelen beszédét, siralmas erőfeszítést téve, hogy összeszedje magát, de nem érve el egyéb célt, mint azt, hogy újra csak ismétli azokat a szavakat, a miket fáradt agya már korábban magába szedett.

- Eltévedtem... eltévedtem... mondogatja lassan.

Miss Cazalet hangosan nevet.

- Denis is eltévedt? kérdezi. Igazán jól esik ebben a mai prózai korban azt tapasztalni, hogy két felnőtt ember ennyire ártatlan lelkű. Valósággal két eltévedt gyermek az erdőben!

- Hallgasson, maga! Kiált rá komoly fölháborodással mrs. O'Shaughnessy.

- Nem, nem fogok hallgatni. Hogyan, hát minden botlása el legyen neki nézve?

- Miféle botlása? kérdezi hirtelen Nancy. Vallja meg legalább, hogy első ráfogása alaptalan volt. A szökés nem bizonyult valóznak.

- Mindegy, mégis erős meggyőződése, hogy csakis ő tudja megmondani, miért maradt el Denis hazulról.

Denis nevének hallatára Nóra összerázkódik.

- Hah! látják? kiált föl miss Cazalet diadalmasan. Tagadják már most, ha tudják, hogy csak-ugyan rejteget előlünk valamit.

- Nóra édes, kérem, szedje össze magát, beszéljen, szól lady Glandore, közelebb lépve a félig ájult leányhoz s átkarolva derekát.

- Igen, igen, beszéljen, édesem! bizonyos vagyok benne, hogy egyetlen szava fölvilágosítást fog adni egyik vagy másik irányban, szól mrs. O'Shaughnessy, biztatóan veregetve meg a hátát.

- Oh, kis hercegnő! Ha van valami mondanivaló, mondja meg! könyörög miss Blake mély fájdalommal, majdnem sirásra fakadva.

De Nóra most már nem érti, hogy mit beszélnek.

- Eltévedtem..., mormolja kábán. Olyan sötét volt... olyan hideg... folyvást tovább, tovább mentem... Eltévedtem...

- Nini! kiált föl miss Cazalet, lassan odalépve, mialatt lehajtott fővel merően függeszti szemét a Nóra ruhájára, hát ez mi?

S fölemeli a ruha egyik szélét.

- Vér! sikolt föl élesen. Vér! Meggyilkolta! Nézzenek rá, nézzenek!... Vér, ha mondom! Meggyilkolta!

- Ugyan legyen már egy csöpp esze! kiált föl mrs. O'Shaughnessy, több erővel, mint eleganciával.

De azért az ő hangja is reszket.

A rémes szó áttörte a ködfátyolt, mely a Nóra elméjére borult.

Odatántorog az asztalhoz, megfogózik benne s kétségbeesetten tekint nagynénjére. Feledve van most már minden. Csupán arra emlékszik, hogy milyen állapotban hagyta ott Denist a kunyhóban. Nem törődik már többé azzal sem, hogy kitérjen a kegyetlen, lelketlen ráfogások elől.

- Küldjön érte! kiált föl rekedt hangon, előrenyujtva két kezét. Ne kárhoztasson... Bocsásson meg!... Nem tehettem másképp... Nem... Meghalt volna...

Sulyosan nehezedik az asztalra, az arca kísértetiesen halvány.

De szavai a jelenlévőket annyira elkábitották, annyira megrettentették, hogy nem is ügyelnek reá.

Most zaj hallatszik kívülről, gyors léptek közelednek az ajtóhoz... ah, nem megismerné-e azokat Nóra ezer közül is?... és belép - mr. Delaney.

Oh, milyen öröm! Nóra elsikoltja magát:

- Oh, tata! Tata!

És eszméletlenül roskad a karjába.

XXVIII.

- Ah, mi ez?... Nézz rám, báránycám! Drágaságom!... Hallod-e, Nóra! Kis hercegnőm!...

Mr. Delaney, a mint eszméletlen leányát a szívéhez szoritgatja, nem tudja, hogy mitévő legyen. Elszorult szívvvel, aggódóan nézi azt a fehér, elbágyadt arcot.

Azután egyszerre fölemeli a fejét és szigoruan tekint át madam Delaneyra.

- Mit csináltak vele? kérdezi hevesen. Odaadtam őt önnek. Gondviselésére bízom. És ön... így adja őt vissza nekem?

Megáll és olyan mély fölháborodással tekint körül, hogy, mint Blake Nancy utóbb megvallotta, mindnyájuknak a lábukszárába szállt a bátorsága.

- Hát egyiküknek sem volt íranta szájalma, azok után, a miket az éjjel átszenvedett?

Ezt természetesen senki sem érti meg. Az apa most visszafordul madam Delaneyhez:

- Feleljen, mit csináltak a gyermekemmel?

Blake Nancy és lady Glandore tőlük telhetően gondozzák Nórát, mialatt madame Delaney előrelép és szembeszáll sógorával.

- Oh, ember! kiált föl megtört hangon, önnek megvan a gyermeke. Itt van a karjaiban... De én!... Hol van az én fiam?!

Néma döbbenettel van tele a levegő.

- Hát nem hallotta? Nóra nem mondta el? kiált föl megütődötten mr. Delaney. Nekem azt mondták, hogy kiméletesen adjam tudtára, de azt hittem, hogy Nóra már megtette... Ej, hiszen hozzák is már haza... Megsebesült... és...

- Meghalt! szólt az anya, halk, metsző hangon.

- Oh, édes Istenem, dehogy! Szó sincs róla. Attól még messze vagyunk - legalább remélem. Denis... Nana, édesem, Nóra!... (szól a leányához, ki épp most nyitja föl a szemét) Nóra, no, hiszen te olyan jó leányka vagy... Így ni... Nincs már semmi baj...

Azután visszafordul madam Delaneyhez.

- Denist, úgy látszik, megtámadta egyike azoknak a kötnivaló gazembereknek... Bocsánatot kérek, édes sógorasszony, a gorombaságomért, de... hiába, azoknak a kötnivaló gazembereknek egyike rálőtt és megsebesítette... A karja... No lám, ugy-e nincs már semmi bajod?... Ejnye, Tündike, hát illik így elájulni, mikor a te vén tatádat meglátod?

- A karja?... Mi történt a karjával? kérdi fájdalmasan az anya.

- Biz az... attól félek, eltörött, feleli szeliden mr. Delaney. De hát Nóra nem mondta el?

- Nóra? Nem.

Most közelebb jönnek a többiek is, mindnyájan.

- Hát mit tud róla Nóra?

- Édes Istenkém, hát - mindent! feleli az apa, büszkén tekintve le a kis hercegnőre, a ki most, biztonságban érezve magát az ő ölelő karjaiban s kissé megerősödve a bortól, melyet lady Glandore megitatott vele, némi nyugodtsággal hallgatja apja elbeszélését. Hiszen Nóra találta meg annak a gazembernek a körmei közt, és valami módon megmentette. Magam sem igen

tudom, hogyan történt az egész, de úgy kell lenni, hogy Nórának sikerült valamiképp elvon-
szolni Denist egy üres kunyhóba, mely ott volt az erdőben, és aztán ott maradt mellette egész
éjjel, ápolgatta, bekötöztette a sebeit és... és... betakargatta a hideg ellen a saját szegényes
szoknyácskáival! Lelkemre mondom, teszi hozzá könybe lábbadó szemmel mr. Delaney,
hősnő ez a leány, valóságos hősnő, ámbátor a tulajdon véremről nem illik ezt mondanom!

- Oh, Nóra!... De hát mért nem mondtad ezt el nekünk, édesem? szól madam Delaney,
karjaiba fogva a leányt és szemrehányóan csókolva össze az arcát. Az a tudat, hogy él...

E pillanatban az ajtó lassan benyílik s az öreg házfelügyelő dugja be rajta deres fejét.

- Nagyasszonyom, most hozzák az urfit... kezdi reszketeg, aggódó hangon.

- Hozzák be ide, parancsolja sietve mr. Delaney, s küldjenek még egy embert az orvosért.

Denis eszméletén van, a mint egy hevenyészett gyalogágyon - kabátokkal letakart ajtón -
behozzák, s legelső szava az édesanyjának szól, ki néma fájdalommal hajlik fölibe.

- Drága anyám!... Rosszabbul is járhattam volna, mondja gyöngye hangon, megható kísérletet
téve, hogy jókedvűnek lássék.

Azután szeme körüljár a teremben.

- Nóra?... kérdezi.

- Itt van, szól az anya, buzgón vonva előre Nórát.

De Nórának nincs szüksége az erőltetésre. Ott terem mellette, mihelyt nevét azok az ajkak ki-
mondták, s szeméből szerelem sugárzik, melyet nem palástol többé. Nem törődik most
semmivel - ebben a pillanatban Denis az övé. Most is az az érzés uralkodik benne, mint az
egész múlt éjszakán, mikor Denis oly teljesen az ő oltalma alatt állott, és nem ügyelve a
ráirányuló szemekre, letérdel melléje és kezére nyomja az ajkát.

- Már jobban is van! mondja lágyan, örömtől rezgő hangon.

A holnapi nap ám adja őt vissza Katalinnak. Őt magát pedig ugyanaz a holnapi nap el fogja
innen vinni, haza, de most, ebben a pillanatban, a magáénak akarja még tartani.

- Anyám, szól Denis némi izgatottsággal. Nóra ki van merülve, halálra van fáradva. Nem
látod? Vidd el. A te gondviseledre bízom. Ugy vigyázz rá, a milyen igazán szeretsz engem.
Ha ő nem lett volna, én már...

Hirtelen elnémul és hátrahanyatlik, mire sietve lép oda az orvos, ki gondviselészerűen épp
ebben a pillanatban érkezik meg. Kiparancsol a szobából mindenkit. Csak az anya marad ott,
meg mr. Delaney, ki igen ügyes seborvosi asszisztensnek bizonyul.

Lady Glandore ezalatt elvezette a kis hercegnőt s le is fektette, és mr. Delaney csak utóbb
tudja meg, hogy leánykája milyen közel volt az agylázhoz. De a Blake Nancy odaadó, fárad-
hatatlan gondozása, meg az önmagát is bámulatba ejtő lady Glandore szorgoskodása
elhárította a veszedelmet. Csillapító, okos feleleteket adtak a leány kapkodó, zavaros kérdé-
seire, minduntalan beadtak neki egy-egy kanál erős forró levest, az orvos pedig altatót irt, s
így aztán a bágyadt, tulizgatott agyvelő lecsillapult s végre éjfél felé súlyos álom nehezült a
beteg pilláira s mentette meg az életét. De iszonyu hülés a következménye a kunyhóban félig
öltözötten töltött hosszú óráknak s a szegény kis hercegnő heteken át fekszik magával
tehetetlenül, gyöngéden ápolva éjjel-nappal az édesatyjától, ki egész lelkével csügg rajta s
kinek egyetlen vigasztalása az, ha karjaiban ringathatja beteg gyermekét, és szíve közelében
érzi a drága fejecskét. És Nóra is legjobban szeret ott pihenni és - mikor a köhögés enged -
elsuttogni neki mindenfélét Denisről.

Nem szégyenli magát, eszébe sem jut, hogy eltitkoljon valamit. Hiszen tata ez, az ő tatája, és meg fogja őt érteni; nem fog elhinni semmi egyebet, csak azt, hogy az ő kis hercegnőjének minden szava és cselekedete a legtisztább, legártatlanabb és legjobb. Csak a kik tapasztalták, azok tudják fölfogni, hogy milyen isteni vigasz van az ilyen szeretetben!

És azután elérkezik az a nap, midőn Nóra igazán jobban érzi már magát s jóllehet csak árnyéka már a korábbi eleven leánykának, mégis csak Nóra az, ki a többiekkel beszélni tud a nélkül, hogy szünetet kellene tartania az iszonyu köhögő-rohamok miatt, melyek minduntalan meglepték. Nagyon bágyadtan bár, de mozog is már ide-oda a szobában.

Gyógyulása lassabb is volt, mint a Denisé, ki olyan gyorsan javult, hogy orvosát és ápolóját is bámolatba ejtette, s ki bár a zord időjárás miatt még nem volt ugyan künn a házból, karácsony tájára már jóformán tul van a lábbadozó állapoton.

De bár jó hosszú idő mult el azóta, hogy az a bosszuálló kaján kéz lesujtotta, Nórát még nem látta azóta. Morgan dr. meg a Dublinból elhivott nagyhirű speciálista, egyiránt szigoruak voltak annak az elrendelésében, hogy Denisnek senkit sem szabad látnia az ápolóin kívül; de Katalin, kinek tudakozódásai az egész idő alatt szakadatlanok és meghatók voltak és ki nyilván tisztára megfeledkezett arról a merész kijelentéséről, hogy elfogadta volt a sir Brandrum Boileau ajánlatát, ma végre is kicsikarta madam Delaneytől az engedelmet arra, hogy Denist meglátogathassa.

Katalin bizton reméli azt, hogy Denis semmit sem hallott arról az ő kellemetlen kijelentéséről. Hiu remény! Mert lady Glandore, a ki néha gonosz is tud lenni, időközben kileste volt a kellő alkalmat arra, hogy Denisnek mindent elmondjon. Majdnem erőszakkal furakodott be a beteghez, s meg kell adni, hogy a legnagyobb színészi tökéletességgel adta elő neki az egész megkapó jelenetet.

Miss Czalet, erről semmit sem tudva és elhatározva, hogy helyreállítja Denis-szel való viszonyát, - mert a Delaney-birtok jelentékenyen nagyobb a Boileau-félénél, - egy szép reggel a szalónban tüntetően teszi félre kézimunkáját s fölállva, hangosan jelenti ki, hogy ő most fölmege, meglátogatni Denist.

- Igazán? Boldog teremtés! szól lady Glandore sugárzó mosolylyal. Mi mindnyájan vágyva vágyakoztunk arra, hogy csak egy pillanatra is láthassuk őt, s nekünk ez meg nem adatott, míg ön...

- Hát hiszen, vizionozza miss Czalet érzélgősen, ugy hiszem, az elsőség mégis csak engem illet meg.

- Oh, természetesen. Mindenesetre. Hogyan is feledkezhettem meg erről? kiált föl lady Glandore oly nagy előzékenységgel, hogy még maga Katalin is némi gyanakvással néz rá.

A többiek pedig (nyirkos idő lévén, a szalón tele van férfiakkal és nőkkel) ugy bámulnak reá, mintha hirtelenében föl sem tudnák fogni ezt a rettentő nagy kétszínűséget.

- Hogyan, hiszen azt hittem..., kezdi Nancy, hidegen nézve Katalinra, hogy akkor reggel, mikor Denis eltűnése mindnyájunkat olyan nagy izgatottságba ejtett, ön...

- Ugyan, édes Nancy, hallgasson! sugja oda lady Glandore, megfogva a ruháját s lehuzva őt maga mellé az ottománra. Ez nem illik. Sohasem szabad az afféle kis félreértéseket előrántani.

- Ön a legkétszínűbb asszony, a kit ismerek, feleli Nancy némi szünet után, mely alatt szokatlan szigorúsággal vizsgálgatta barátnőjét.

- Tudom én, hogy mit csinállok! viszonozza lady Glandore nyugodtan. Várja be a végét. Katalin most ezzel az érzelgős arckifejezéssel megy föl Denishez, s ha majd - körülbelül husz perc múlva - megtudja, hogy mit tettem, fogalma sincs önnek arról, hogy micsoda pompás multság lesz az.

- Kíváncsi vagyok rá, hogy mikor fogjuk már látni a kis hercegnőt, szólal meg e pillanatban mr. Green.

- Hercegnő! Micsoda elnevezés! jegyzi meg miss Cazalet kicsinylő ajkbiggyesztéssel. Nem gondolják-e, hogy van ebben az elnevezésben bizonyos... illetlenség?

- Hogy-hogy? kérdezi mr. Green, pompásan színlelt kíváncsisággal hajolva előre.

- Mi bizony nem gondoljuk! viszonozza Blake Nancy hevesen. Egészen ujjá kellene születnem s legalább is olyan lángelmének lennem, a milyen ön, hogy a mi kedves, derék kis hercegnőnk nevében valami helytelenséget lássak!

Miss Cazalet vállat von, igen kecsesen, igen fellengősen, mintha azt akarná mondani, hogy olyan modortalan teremtéssel, mint miss Blake, természetesen lehetetlen vitatkozni, s kimegy a teremből.

- Hogyan beszél ez Nóráról! szól Nancy lángoló szemmel lord Kilgariffhez, ki, mint mindig, éppen mellette van.

Most a virágház felé lépkednek.

- Kiállhatatlan teremtés! mondja rá Kilgariff hevesen.

- Kicsoda? kérdezi Nancy, megbocsátható félreértéssel, a mint egy óriás pálma mellett megáll.

- No, természetesen miss Cazalet. Csak nem gondolta tán, hogy a kedves kis hercegnőt értettem?

- Nem.

Nancy, úgy látszik, nagyon el van foglalva a hozzá legközelebb eső pálmalevélnek az alakjával, mert hallgat egy-két pillanatig. Azután azt mondja:

- Maga természetesen pártját fogja Nórának, mi?

- Miért ne? Legrégibb barátnőim egyike.

- Több is annál! veti ellene Nancy, szurós tekintettel nézve reá. Csak nem feledte még el?

- Mit?

- Azt, a mit nekem a nyáron Olaszországban elbeszélt.

- Nóráról? Nem, miért feledtem volna el. Megtörtént, elmúlt, és egyikünknek sem lett semmi baja.

- Bizonyos maga abban? Már tudniillik a saját személyét illetőleg?

- Ezt maga ítélhetné meg legjobban. Mert hiszen jól tudja, hogy...

- Eh, ezt sokszor mondta már. De... a mi Nórát illeti...

Megkerüli a pálmát s úgy kukucskál reá a levelek közül.

- Maga egyszer megkérte a kezét, igaz-e?... És - nem kellett neki.

- Hát hiszen én arról nem tehetek! Nem az én hibám volt, ámbár maga lenéz is miatta. De mint az imént mondtam, az már elmúlt, és...

Kilgariff is megkerüli a pálmát, még pedig olyan fürgeséggel, hogy Nancy mellett terem, mielőtt ez másodszor is elmenekülhetne.

- És az igazi kérdés az, hogy mit gondol arról az egész dologról maga?

Megfogta a leány kezét s olyan aggodalommal néz a szemébe, a mely minden nőnek a hiuságát kielégitheti.

- Hát én csak azt gondolom, hogy Nóra bolond volt! feleli miss Blake, bájos egyszerűséggel, s a legélénkebb és legszegénylősebb tekintettel.

És ezzel el van intézve köztük a dolog!

XXIX.

Olyan gyöngéd, olyan óvatos a miss Cazalet lépése, hogy majdnem azt lehetne hinni, hogy lábujjhegyen jár, a mint a Denis szobájába belép.

- Kedves Denis, mennyire fáj látnom, hogy még most ilyen gyöngé, szól, mialatt tőle telhető szerelmes hévvel hajlik fölibe. Annyira vágyakoztam arra, hogy idejöhessek és szolgálatára lehessek. De...

És itt drámai szünetet tart.

- Nos, Katalin? kérdezi Denis legkevésbé sem biztató egykedvű hangon.

- Annyi mindenfélét kellett tekintetbe venni... Annyi mindenféle történet.

- Igaz, sok történet, hagyja rá Denis, elhatározva arra, hogy lehetőleg barátságos társalgás színezetét adja ennek a beszélgetésnek. Ott volt például a Moloney letartóztatása, a ki, úgy látszik, megvallotta, hogy ő gyilkolta meg szegény Meredithet - a mit én gyanítottam.

- Ah, hiszen maga olyan eszes! veti közbe Katalin édeskésen.

- Doolin atya megírta nekem az egészet, talán maga is tud erről. A jó ember, kit talán bántott az, hogy nyájában ilyen fekete juh is akadt, úgy hiszem, mégis örült annak a gondolatnak, hogy ez ember letartóztatása után én be fogom váltani az ígéretemet és könyörületes leszek a nyáj többi része iránt.

- De maga kiábrándította ebből, ugyebár? mondja Katalin, hízkelkedő mosollyal. Ismerem a maga szigorú igazságosságát. Az a jezsuitáskodó levél nem vezette tévutra s meggyőződése most is az, hogy kemény leckét kell adni ezeknek a semmirevaló bérlőknek...

- Nem éppen így van, viszonozza Denis nyugodtan. Ugy vélekedem, hogy büntetésük amugy is elég nagy volt már, és természetesen nem vontam vissza a szavamat. Elengedtem minden eddigi bért és meglehetősen leszállítottam a jövőbelit. És most béke és egyetértés van köztem és a bérlőim közt - egyelőre.

- De ez az állapot...

- Eh, nem fog az engem tönkre tenni. Vannak nekem az ír földeimen kívül egyéb segédforrásaim is. Ugy látszik, hogy a zöld szigetek e legzöldebbikén a társadalmi kérdésnek oly fokára jutottunk el, hogy senki sem nevezheti a saját lelkét a magáénak, nehogy azt is meg kelljen másokkal osztania.

- Igaz, igaz, hagyja rá miss Cazalet, magába fojtva a vereség érzetét, melyet most szenvedett.

Aligha azért jött ő ide, hogy ilyen tárgyakról beszélgessen.

- De kérem, folytatja érzélgősen, ne foglalkoztassa a gondolatait ilyen bántó tárgyakkal. Az semmi esetre sem lehet üdvös az egészségére nézve: és minthogy én most, ugyszólván mint főfő-ápolónő vagyok itt e pillanatban, nem engedhetem meg a betegemnek (mondja gyermekded játzsisággal), hogy ilyen meggondolatlan legyen, mert különben le kell mondanom arról a szerencséről, hogy máskor is meglátogathassam. Kedves Denis, nem is képzelheti, hogy mennyire epedtem azért, hogy idejöhessek. Éreztem, hogy maga is mennyire érzi a hiányomat, de hát azt mondták, hogy főképp az én jelenlétem tulságosan fölizgatná... és... én természetesen nem akartam ártani a maga drága egészségének...

Ez a remekül kicirkalmazott kis beszéd, melyen annyira megérzik a mesterkéeltség, olyan hangot csal ki a szerencsétlen Denis torkából, mely veszedelmesen hasonlít a fájdalmas nyögéshez. Olyan tekintettel néz a leányra, mely emezt megdöbbeníti.

- Ugy-e igazam volt, kedves Denis? folytatja Katalin tétova hangon. Rég itt lettem volna már, de... de bizonyosan hallotta maga is, hogy...

- Igen, igen, hallottam egyet-mást, szakítja félbe Denis nyugodtan, például, a többi közt, hogy jegyet váltott sir Brandrum Boileau-val.

A finom tapintat erre végképp cserben hagyja miss Czaletet.

- Ki mondta meg? kiált föl olyan együgyűen, mint akármelyik tizenhat esztendőös leányka.

Azután azonban, bámulatraméltó merészséggel szedve össze magát, kielégítően iparkodik befejezni azt, a mit olyan szerencsétlenül kezdett.

- Ah, az egy pillanatnak, egy boldogtalan pillanatnak volt a műve, midőn - őszinte töredekkel és a legmélyebb bánattal vallom meg, Denis - kételkedni merészkedtem magában, a maga becsületében.

Azután változtat kissé a modorán és szigorúságot ölt magára.

- De most aztán tegyen vallomást maga is. Ismerjen el legalább annyit, hogy volt némi okom arra az esztelen féltékenységre. Ámbár - teszi hozzá nagylelkűen - az a badar kicsiség igazán jelentéktelen, és magának is tudnia kell, vagy legalább gondolhatja...

- Én azt gondolom és tudom is, hogy maga meg fog maradni a legutóbbi elhatározása és ígérete mellett, mondja Denis hajthatatlanul.

- Ah, haragszik rám, látom! kiált föl Katalin panaszosan, kezeit a legszabatosabban kulcsolva össze.

- Nézze, Katalin, szól Denis konok elhatározással. Maga önként szakította ketté azt a rendkívül terhes láncot, mely bennünket egymáshoz bilincsel, és én azt óhajtom, hogy tudja meg egyszer mindenkorra, hogy nekem egyáltalában nincs szándékomban azt a láncot újra összeforrasztani.

- Hogy értsem ezt? kiált föl Katalin fuldokolva.

- Ugy, a hogy mondtam. Másképp nem.

- De én úgy hiszem, más is lappang még ez alatt. Maga el akarja venni azt a leányt, azt a...

- Egy szót se Nóráról! vág a szavába Denis szigorúan.

Azután könnyed mosolylyal teszi hozzá:

- Magáról ám beszéljünk, a mennyit csak tetszik... Mikor esküszik meg sir Brandrummal?...

- Minden valószínűség szerint a jövő hónapban, feleli Katalin dacosan.

- Olyan hamar?

- Azt akarja mondani, hogy ilyen hamar elfeledem magát? kacag föl keserűen Katalin. De higgye meg nekem, kedves Denis, hogy az könnyebb föladat lesz, semmint talán maga gondolja. Oh, igen, teszi hozzá, vállat vonva, belenyugszom a kikerülhetetlenbe, s nem fogom eljátszani a „boldogtalan szerelem” tragédiáját.

- Kedves Katalin, ez iránt csak annak lehetne kétsége, a ki magát nem ismeri. Föl tudom fogni, hogy, mivel mi olyan tökéletesen ismertük egymást, maga engem, igen helyesen, mélyen maga alatt állónak tekintett, és őszintén hiszem, hogy ezt az egész dolgot igen szerencsés fordulatnak tekinti arra, hogy megszabaduljon a...

- Nos, sok szerencsét a Nórájához! kiált föl Katalin nyersen, mialatt föláll és dühösen tekint le rá.

- Szivemből köszönöm, kedves Katalin. Az embernek jól esik, ha ilyen őszinte lélekből fakadó szerencse-kívánságokat hall. Erről az önzetlenségéről ráismerek magára. Végre is unokatestvérek vagyunk, és reménylem...

De ezt már Katalin nem hallja. Dühösen rohant ki s csapta maga után az ajtót.

- Hála Istennek, ezen is átestem! sóhajt föl megkönnyebbülten Denis.

*

Olvasni akar tovább, de semmi élvezetet sem talál az olvasásban. Nyugtalanság, türelmetlenség vesz rajta erőt. Végre is eldobja a lapot s átengedi magát annak az egy gondolatnak, mely napok óta zaklatja. Ha Katalinnak, ha másoknak szabad volt hozzá bejönniök, miért nem jöhet be Nóra?

Oh, ha láthatná, ha ismét a szemébe nézhetne - kivált most már!

Hiszen Nóra sokkal jobban van már, bebocsáthatnák hozzá.

Denis gyors elhatározással csönget, s a mint édesanyja erre mellette terem, elmondja neki a kívánságát, reményeit és sovárgását - és meg is nyeri a maga ügyének.

- Nóra nem elég erős még, édes fiam, el ne felejtsd. Attól félek, magad is meg leszel kissé zavarva attól a változástól, a mit rajta látni fogsz. Ha tehát Nóra bejön hozzád, kérlek, légy óvatos, nagyon óvatos, nehogy fölizgasd, mert még most is nagyon, nagyon ideges attól a rettenetes éjszakától, a melyet akkor átélt.

- Tudom. Végre is, anyám, talán jobb volna neki, ha nem jönne el. Várhatok én. Pár nap múlva majd magam mehetek át hozzá, és...

- Nem félttem én őt a veled való találkozástól, csak azt akarnám, hogy óvatos légy! Hiszen az orvos éppen tegnap azt mondta, hogy szegénykének az idegességét, mely gyógyulását hátráltatja, legjobban elmulaszthatná az, ha veled találkozónék. Ha tehát azt gondolod, gyermekem, hogy Nóra bizvást idejöhet, érdemes lenne megtenni a kísérletet.

- Most, mindjárt? Oh, anyám, komolyan mondod?

- Oh, semmi szín alatt, ha mindjárt ilyen izgatott vagy! szól rá az anya szigoruan.

- Dehogyan vagyok. Olyan leszek, mint a fatuskó! Most már csak az ejthetne lázba, ha megmásitanád azt az áldott szándékodat. Siess hát, ha gyógyulásomat akarod, s mondd meg Nórának, hogy addig nem leszek jobban, a míg bele nem nézhetek az ő két szemébe.

Ez az üzenet meghatja a kis hercegnőt. Talán titkon vágyakozott is valami ilyes üzenetre, mert rögtön fölkel a kerevetéről, a melyen pihen s némán megölelve kedves nénikéjét, karjába ölti a karját s végigmegy vele a hosszú folyosón a kastély másik szárnyába, a hol Denis lakozik.

Fia ajtaja előtt az anya megáll, gyöngéden megszorítja a leány karját és távozik. Végezzék el a dolgukat egymással.

És Nóra, reszkető kézzel nyitva be az ajtót, lassan belép.

Nehéz, testhez simuló fehér ruhájában és halvány, átszellemült arcocskájával, majdnem angyali látogatónak tetszik, a mint mozdulatlanul, tétovázva áll meg az ajtó közelében.

XXX.

- Oh, végre! Valahára! kiáltott föl Denis, kinyujtva balkezét.

Jobb karja még most is föl van kötve, de láthatni, hogy nagyot javult. Kísérletet tesz, hogy fölkeljen és elébe menjen, de Nóra, halk sikoltással megakadályozza. Gyöngye pirosság ömlik el az arcán, de a mint közelebb megy a divánhoz, melyen Denis fekszik, emez láthatja, hogy a betegség és az idegesség milyen szomorú pusztítást vitt végbe azon a bájos arcon.

Olyan gyenge, olyan halvány, olyan vékony, hogy úgy tetszik, mintha egy szélfuvallom örökre elröpíthetné. De a mosolya most is olyan ragyogó, a szeme most is olyan ígésző, olyan szerelemmel teljes, mint annakelőtte.

- Még most is nagyon rossz színben van, mondja szeliden, komolyan tekintve le reá. Nekem pedig azt mondták, hogy már csaknem teljesen fölépült.

- Igazat mondtak. Sokkal jobban vagyok, mint maga, édes egyetlenem. De az idő csodákat fog művelni mind a kettőnk számára. Én már most is tökéletesen jól volnék, ha maga meglátogathatott volna. De hála Istennek, legalább most már itt van. Jőjjön, üljön ide mellém.

Befelé huzódik, helyet hagyva neki, hogy leülhessen, s hogy ép karját kényelmesen fonhassa karcsu derekára - ah, nagyon is karcsu az most! De Nóra nem ügyel erre a barátságos előzenységre, hanem odahuzva egy széket, - tisztes távolba, - arra ül.

- Ne oda! Hiszen úgy alig láthatom! kiált föl Denis panaszosan. Aztán meg az a szék... a legkényelmetlenebb az egész szobában.

- Jó lesz az nekem. Köszönöm, igen kényelmes, feleli sietve Nóra.

- Magának, igen. De nekem! Nóra, ne hitesse el velem most legelőször azt, hogy természetből fogva önző. Tudja meg: én ki nem állom, ha maga ott marad. Kénytelen leszek fölkelni és magát idehozni, már pedig mostani állapotomban, mint talán hallotta, minden megerőltetés végzetes lehet. Az orvosok ezt különösen a lelkemre kötötték. Nohát, - teszi hozzá, felkőnyökölve, - ha szép szerével nem akar jönni...

- Jaj, ne mozduljon! szól idegesen a kis hercegnő, ki bár csak félig hisz neki, mégis meg van egy kicsit ijedve.

Fölláll az illedelmes székről és most odaül, a hova Denis kívánja. Emez fölemeli a kis kezek egyikét - nem barna az már, hanem fehér, mint a hó - és az ajkához akarja nyomni. De Nóra ijedten kapja vissza.

- Oh, elfeledte már? mondja szemrehányóan, majdnem könybe lábbadó szemmel.

- Dehogyan felejtettem el. Semmit. Nem is fogok elfelejteni soha semmit, a mi magára vonatkozik.

- Nem rólam van szó. Hanem ott van... Katalin.

- Hát csak maradjon is ott, a hol van. Neki, édesem, semmi köze többé sem én hozzám, sem magához. Hát maga semmit sem hallott? Hát anyám, ez az asszonyok asszonya, valósággal el tudott hallgatni egy titkot? Igazán nem tudja?

- Mit?

- A Katalin jegyváltását! A faképnél hagyott, mondja Denis boldog nevetéssel, és eljegyezte magát sir Brandrum Boileau-val. Ugy hallom, a jövő hónapban esküsznek.

A kis hercegnő ajka elfehéredik kissé.

- Oh, igaz ez? kiált föl, a kezét összecsapva.

Élénk hangja őszinte reményt fejez ki. Szeme kitágul.

- Olyan igaz, mint a hogy mi ketten most itt együtt vagyunk és holtig együtt maradunk, mondja Denis melegen.

- Ah, akkor hát szabad magát szeretnem? kiált föl Nóra ártatlanul, olyan kedves, vidám rezgéssel a hangjában, hogy Denisnek földobog rá a szíve.

- Ha maga is úgy akarja, drágám, felel rá lágyan, elfojtott, de forró szenvedélylyel.

Közelebb vonja őt magához s Nóra, mintha kissé kifáradt volna, enged az ölelésnek és lehajtja fejét a selyemvánkosra a Denis feje mellé, halvány arcát egészen az övéhez közelítve.

- Boldog vagy? kérdezi ezután Denis halk suttogással.

- Boldog-e? Oh ez nem fejezi azt ki. Nincs szó, a melylyel megmondhatnám, hogy mit érzek!

- Édes egyetlenem!

És azután Denis elneveti magát boldogságában s még jobban magához szorítja imádottját.

- Tudod-e, hogy te a legkielegítőbb kis kedves vagy a világon? mondja aztán, őszinte csodálattal eltelve ez ártatlanság iránt. De milyen vékony lettél, szerelmem! Nem szeretlek ilyennek látni. Ugy tetszik, mintha megöltelek volna!... Nóra, gondolsz-e néha arra az éjszakára, mikor engem megmentettél?

Abban a pillanatban, a mint ez önkéntelen szavakat kimondja, már meg is bánta. Nóra hirtelen fölülről, és arca csaknem kisértetiessé válik. Ráteszi kezét az ifju mellére, mintha távol akarná őt magától tartani.

- Ne beszéljen erről. Nem tudom elviselni. Itt bánt...

S görcsösen kap a kebléhez. Azután fölláll, eltávolodik kissé, és szemében sajátságos fény gyulad ki.

- Nono, édesem, ne is gondoljon reá, akarja megnyugtatni Denis, mert egész magaviselete olyan, hogy majdnem megijed tőle.

- Oh, ha tudnék rá nem gondolni! kiált föl Nóra. De mindig előttem van, mindig úgy, a hogy történt! Látok, hallok mindent. A fegyver durranását, annak az embernek a kezét a torkodon, a fejedre emelt gyilkos fegyvert, az arcodon lecsurgó vért, meg az esőt, a szüntelenül szakadó esőt...

Hirtelen megáll. Erős borzongás fut végig gyöngé testén s szétnyílt ajka közt pihegve jár a lélekzet.

- És aztán az a hosszú, szörnyűséges éjszaka. A mig benne voltam, semminek tetszett, de most... csodálom, hogyan éltem át.

- Nóra, gyér ide! parancsol rá Denis.

- Nem... Hadd beszéljek. Az egész idő alatt folyvást éreztem, hogy szavakba kell öntenem szenvedésimet, de senki sem volt, a ki előtt lelkemet föltárhattam volna.

- Nem ott volt-e anyám?

- Megkísérlettem, de nem tudtam neki elmondani... De legjobban bánt az, hogy miért kell egyáltalában beszélnem, miért nem szabad felednem! Oh, milyen kínos az a visszaemlékezés! Azok a pillanatok, Denis, mikor halottnak hittelek... mikor rettegve hajoltam reád, attól félve,

hogy csakugyan nem fogom többé érezni a lehelleted, a szived verését... ezek a pillanatok örökösen az eszemben vannak, nem tudom őket elüzni. Nem egyszerre támadtak föl az emlékezetemben, hanem egyenkint sorjában, s úgy szakgatják, marcongolják a szívemet... Éjjel, mikor ébren vagyok, újra átélem az egészet, pillanatról-pillanatra, hallgatom nehéz sóhajaidat, lesem végső lehelletedet, s minden pillanatban várom, hogy belehalok ebbe a nagy kínba.

A szegény gyermek görcsösen reszket minden izében, nagy, fényes szemében különös tűz lobog. Denis, ki botra támaszkodva, félig fölállott, most odamegy hozzá s ép karjával átfogva a derekát, visszahuzza magával a divánhoz.

Nóra reszketve engedelmeskedik s leroskadva melléje a divánra, nagy erőfeszítést tesz, hogy legyőzze magát.

- Tudom, mondja aztán panaszos hangon, hogy nem volna szabad magát izgatnom; nyugodtnak kellene lennem, de...

- Ugy van, hagyja rá Denis nagykomolyan. Mert itt természetesen csakis engem kell figyelembe venni. Ha még tovább is izgat, nem vállalom felelősséget a következményekért.

- Akkor hát ne említse nekem azt a dolgot, viszonzza Nóra, zokogó sóhajjal.

- Nem is teszem többet. Egészen másról fogunk mi most beszélni, Nóra. Hiszen vannak más tárgyak is. Például, mi ujság ottkünn? Egy örökkévalóság óta nem láttam már a külső világot, csak így az ablakból.

- Hiszen én sem igen voltam még künn. Az a rettentő köhögés a szobába zárt. De tegnap, meg egyszer a múlt héten, tata megsétáltatott a kertben.

- No lám, magának mégis csak jobb dolga van, mint nekem. De mondok egy titkot! Holnap én is kimegyek, a jövő héten pedig Dél-Franciaországba indulok, pusztán csak azért, hogy kedvébe járjak anyámnak, ki engem még most is halálos betegnek gondol, aztán meg... az orvosnak csak kell valamit rendelnie! Nézze csak, kis hercegnő, nem jönne velem?

- Oh, én? Hogyan mehetnék? Tata aligha jön el olyan messzire!

- Hát hagyjuk itthon az öreg urat, meg anyámat is. Biztosan tudom, hogy anyám az idén nem kívánczik külföldre... Nóra, édesem, beleegyezel-e abba, hogy hamarosan egybekeljük, s aztán eljőjj velem oda, a szelidebb éghajlat alá, a mely, úgy mondják, mihamarább meg fogna gyógyítani mind a kettőnket, ott aztán segíthetnél nekem abban, hogy magamat ápoljam.

Denis aggódni kezd. Vajjon beleegyezik-e Nóra? A mi az ápolást illeti, azzal tisztában van, hogy Nóra lesz az, a ki ápolásra szorul.

- Ápolni téged, veled lehetni mindig!... mondja Nóra halk, merengő hangon. Oh, Denis, gondolod-e, hogy tata elereszt?

Arca kipirult; a szeme csupa öröm.

- Hogyne, ha te beleegyezel? Eljősz hát velem?

- Oh, hát azt gondoltad, hogy nem akarok?... Csakhogy van ám még valami... Férjhezmenés előtt, tudod, kelengye is kell, és... egy rövid hét alatt...

- Csak ez a baj? kiált föl Denis boldog nevetéssel, keblére vonva a drága fejecskét. Hadd küldjék majd utánunk a kelengyéket - legalább itthon is lesz egy kis dolguk.

VÉGE.